

Nya Åland

20 DECEMBER 2007 NR 285 PRIS 1,20 €

Testas av elitserielag

SPORT. Oskar Söderlund tar studenten vid Ålands lyceum i vår och satsar därefter stenhårt på volleybollkarriären. Redan i mellandagarna får han chansen att visa upp sig för svenska elitserielaget Tierp.

– Det vore helt fantastiskt roligt, säger han om en eventuell plats i laget.

SIDAN 20

Tre omröstningar sänkte golfprojektet

”Ett slag i ansiktet” säger bitter turist- vd

NYHETER. – Beslutet är ett slag i ansiktet på alla som jobbar med och för turismen.

Det säger **Annica Jansson**, vd för Ålands turistförbund, om lagtingets golfbeslut igår. Efter tre omröstningar vann **Fredrik Karlströms** (ob) förslag om att ta bort två miljoner euro från golfprojektet.

– Det är punkt och slut för projektet, säger

golfklubbens ordförande **Dick Lundqvist**.

– Jag tror att majoriteten snart kommer att inse att det här var ett beslut man kommer att ångra, säger **Torbjörn Eliasson**, centerns stora golivrare.

– Det här valet som politikerna gjort kastar omkull den strategi turistföretagare byggt upp, säger Viking Lines vice vd **Boris Ekman**.

– Jag är övertygad om att golfbanan hade varit bra för hela besöksnäringen på Åland, kommenterar Eckerökoncernens vd **Björn Blomqvist**.

– Jag undrar hur de politiker som nu har sagt nej har tänkt sig att värna om turismen och besöksnäringen, säger **Henrik Nordström** vd för Ålands turism & konferens.

SIDORNA 14-15

– Just nu satsar vi stort på Sverige, sade vice vd **Boris Ekman** när presenterade det positiva bokslutet igår. Foto: JOHANNA LINDFORS

Viking Line i riksfokus

NYHETER. De stora finskspråkiga ekonomitidningarna, Hufvudstadsbladet, Aamulehti, radionyheter och Turun Sanomat var alla på plats när Viking Line presenterade sitt bokslut ombord på m/s Gabriella i Helsingfors igår.

Viking-direktörerna kunde dra på smilbanden när de berättade om siffrorna. Under perioden november 2006-oktober 2007 steg resultatet före skatt från 19,5 till 33,8 miljoner euro, och omsättningen ökade till 436 miljoner euro (405 miljoner i fjol). Orsaken är större intäkter per passagerare, volymökningar och lägre bränslekostnader.

Enligt vd **Nils-Erik Eklund** har bolaget stärkt sina markandsandelar på alla ruttor.

Samtidigt kunde Viking presentera sin nya kommunikationsdirektör, **Tuomas Nylund** som tidigare arbetade för värsta konkurrenten Tal-link Silja.

Och igår inleddes även byggnadsarbetet vid varvet i Spanien på Viking ADCC, fartyget som i folkmun kallas för nya Älfen. SIDORNA 4-5

Förpackningar kan återvinnas

NYHETER. Nu finns det en återvinningscontainer för alla förpackningar som inhandlats i de tre Mathisbutikerna Kantarellen, Mathishallen och Matpunkten. **Folke Johansson**, butiksansvarig inom ME, fick snabbt en lösning till stånd efter uppmaningen till förpackningsuppror i Nya Åland förra veckan. Han lovar att varorna inte blir dyrare, åtminstone på kort sikt. SIDAN 17

Avloppsnätet blev stridsfråga

NYHETER. Ska ett avancerat avloppsnät, för 250.000 euro anläggas snarast? Eller ska belastningen ytterligare kartläggas innan beslut tas om reningen? Just nu väntar man i Kumlinge på en dispens från landskapsregeringen om att ytterligare utreda avloppsnätet. Att det gamla avloppsnätet är föråldrat är alla överens om. Det har över 25 år på nacken. SIDAN 7

Packar ihop. Affärsinnehavaren sedan fem år tillbaka, Robert Storfors, måste lägga ner Klintens livs. Lokaler är trånga och omoderna. De funkar inte alls. Foto: JONAS EDSVIK

Klintens livs stänger i februari

NYHETER. Klintens livs i Mariehamn stängs sista februari nästa år.

Orsaken är inte olönsamhet, utan oändamålsenliga lokaler, som fastighetsbolaget inte gått med på att renovera.

– Vi har ingen ventilation, vi har trångt både i butiken och på lagret, de anställda trängs mellan läskflaskor och toarullar hela dagarna, berättar innehavaren **Robert Storfors**. Det går inte att hålla på längre.

Sex anställda berörs av beslutet.

Hela butiken, med lager, är 200 kvadratmeter stor. Antalet kunder ligger mellan 400 och 600 per dag. SIDAN 3

9 kultur

Björn Blomqvist har gett julkonsert inför en fulltalig publik i S:t Görans kyrka.

9 kultur

Dragspelaren **Kalle Lund** skivdebuterar med bland annat Kumlingelåtar.

20 sport

”Jag hoppas det blir flera uppdrag.”

SALTVIKAREN ANDERS HELLSTRÖM HAR DÖMT FOTBOLL I TEXAS

åland 24

Ålands nya waldorfdagis har snart varit igång i en termin och nu planerar man för en skola.

Vi önskar alla våra kunder & vänner

God Jul & Gott Nytt År

Mariehamns Konsthandel

Vi börjar med netauktionen inom kort

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

mat

” En julsallad skall, tycker jag, vara av ett robustare slag.

HARRIET TUOMINEN

Julens godaste sallader

Ett julbord utan sallad är inte komplett. Men kan man tänka sig ett julbord med enbart sallader?

Här är åtminstone några, som går att äta utan mycket andra tillbehör än gott bröd.

Sallad kan vara väldigt mycket. Och se väldigt olika ut. En julsallad skall, tycker jag, vara av ett litet robustare slag. Inte mest tunna blad av grön sallat utan rotsaker, kål, äppel, gärna en litet stadigare dressing. En sådan kan man faktiskt äta sig mätt på, även om det just på julen brukar finnas en hel del annat också.

Här kommer i alla fall ett urval goda julsallader.

Sellerisallad

1 medelstor rotselleri
vatten, salt
75 g valnötter
3 äpplen
(citronsaft)
Dressing:
1 dl vispgrädd
1 dl lättmajonnäs
citronsaft
socker
vitpeppar
(salt)

Skala och skär rotsellerin i stora bitar, som kokas halvmjuka i lättsaltat vatten. Låt selleribitarna rinna av och svalna. Grovriv sellerin. Krossa nötterna. Vispa grädden, rör ner majonnäsen och krydda med citron,

socker, vitpeppar och salt vid behov.

Skala och grovriv äpplena. Droppa i citronsaft så äpplena inte mörknar. Blanda ner äpple, selleri och krossade nötter i dressing. Strö också krossade nötter över salladen. Dekorera med några körsbärstomater, strimlad paprika eller annat juligt rött.

Falsk sillsallad

En sillsallad ger färg åt julbordet. För att också icke-sillälskare skall ha glädje av den serveras sillen separat. Satsen ger ungefär 1 liter sallad.

6–7 medelstora kokta potatisar från dagen innan
8 medelstora inlagda rödbetor
3 syrliga äpplen
2 ättiksgurkor
1 gul lök

Hacka löken. Skär resten av ingredienserna i tärningar och blanda allt.

Den som vill ha en sallad som hänger ihop – som kan packas i skål och sedan stjälpas upp på fat – rör ner en sås på 10,5 dl olja, 2 msk senap och 1 dl rödbetsspad. Man får då en röd sallad.

Den andra varianten är att blanda ingredienserna försiktigt, så att röd-

Röd som julen. Det är den här falska sillsalladen, som innehåller allt utom sill. Det finns många goda sallader som passar bra i juletid. En personlig favorit är salladen på rotselleri och äppel här intill. Foto: ERKKI SANTAMALA

betan inte färgar av sig på allt det andra.

Salladen serveras ur skål och bredvid serveras en sås på 1 dl vispgrädd smaksatt med 1 msk rödbetsspad samt litet salt och peppar. Den som vill lägga i litet extra ättika.

Godaste salladen

En fräsch och lättgjord, litet annorlunda sallad till smörgåsbordet.

Strimla två purjolökar fint. Blanda med en liten burk krossad ananas, som fått rinna av. Rör ner en liten burk crème fraîche (eller en halv burk lätt crème fraîche) och låt salladen stå kallt en stund före serveringen.

Varm rödkålssallad

300 g rödkål
1 röd lök
2–3 msk olivolja
0,25 dl rödvinsvinäger
2 msk socker
en nypa salt
3 hela kryddnejlikor
1 dl rödvin eller vatten
en aning cayennepeppar

Strimla kålen och löken och låt dem fräsa i oljan tills de blir blanka. Slå på ättikan.

Bland i vätskan och kryddorna och låt salladen sjuda tills den är mjuk.

Passar till julsinkan eller med en köttig, kokt korv.

Saftig rödkålssallad

500–600 g rödkål
0,5 dl olja
3 rödlökar
0,5–1 dl sesamfrön
0,5 dl honungs-äppelcidervinäger
0,5 dl farinsocker
2 tsk senap
1 tsk citronpeppar
salt

Strimla kålen. Hetta upp oljan i en gryta och låt kålen fräsa med några minuter under omrörning.

Den skall inte bli mjuk utan bara het. Dra grytan från värmen, rör ner den fint skivade löken, sesamfröna och resten av ingredienserna. Låt salladen dra i sig smakerna och kallna under lock.

Serveras kall.

Sallad på palsternacka

3–4 palsternackor
2 rödlökar
50–100 g parmesanost
1 kruk rucola
Dressing:
1 äggula
1,5 msk senap
2 msk rödvinsvinäger
3 msk hett vatten
salt, peppar
en nypa socker
5 msk olivolja
0,5 dl finklippt gräslök

Skala och koka palsternackorna, överkoka inte. Låt kallna och skär dem på längden i tunna skivor, t ex med osthyvel.

Skala lökarna, skär i tu och skiva så tunt som möjligt. Riv rucolan i bitar. Hyvla parmesanosten.

Lägg upp allt luftigt på ett stort fat. Vispa äggulan med senap, vinäger och hett vatten samt kryddorna. Fortsätt vispa och droppa i oljan. När dressing är helt slät, rör ner gräslöken. Droppa dressing över salladen och rör försiktigt genom att lyfta på ingredienserna med två gafflar.

KOM IHÅG! PÅ LÖRDAG ÖPPNAR VI REDAN KL 9.00!

ÅLANDS BILLIGASTE BUTIK!

BÄST
I TEST!

SPARhallen
AMARYLLIS
12,89 /st

SPARhallen
JULSTJÄRNA
17,69 /st

SPARhallen
HYACINT
3,99 /st

JULLIMPA 500 gram
Ålandsbagarn ... 2,19 /st

ÄRTER 600 gram
Oolannin 0,77 /påse

PRINSKORV
Dahlmans 8,23 /kg

SMÖR 500 gram
ÅCA 2,69 /st

Öppet: lörd. 9-18, sönd. 10-18, julafton 9-13, juldagen stängt, annandagen 12-16

SPARhallen

Aftonbladet och Hufvudstadsbladet ska göra som Nya Åland och komma och distansarbete på Kumlinge, tycker Satu Numminen.

Stortidningar inbjuds till distansjobb

■ Näringsnämnden i Kumlinge ska på nytt inbjudas till försök med distansarbete på ort och ställe, som Nya Åland testade sista veckan i november.

På näringsnämndens möte nyligen beslöts att ett erbjudande om distansarbetsplats ska skickas ut till landskapsregeringen på nytt.

– Nu finns ett konkret exempel på att konceptet fungerar, säger nämndens sekreterare Satu Numminen.

Dessutom kommer erbjudandet att skickas till media. Bland annat nämndes tidningar i våra närregioner vid mötet, som Hufvudstadsbladet och Aftonbladet. (ka-f)

Skadad vinge stoppar Svea

■ Vindkraftverket Svea i Pettböle i Finström har tagits ur drift. Anledningen till driftstoppet är en skada på en av möllans vingar.

Vad som har förorsakat skadan är oklart.

Svea undersöks nu av Ålands vindenergi och av leverantören av kraftverket för att se om vingen kan repareras eller om den måste bytas ut. (tt-s)

Flygfyren får bryta berg

■ Flygfyens Stållager ab har fått undantagstillstånd för att bryta 525 kubikmeter berg för att kunna förbättra sitt lagerområde samt för att få plats med eventuella nybyggen.

Tidigare har kommunen inte velat ge undantagstillstånd.

– Vi ville avvakta delgeneralplanens utformning och beakta grannarnas önskemål, säger kommundirektör Harry Jansson.

Ärendet har tagits upp i både Ålands förvaltningsdomstol och i Högsta förvaltningsdomstolen. Båda domstolarna har ansett att undantagstillstånd bör ges.

Kommunstyrelsen beslöt på ett möte i måndags, med rösterna 4-3, att bevilja undantagstillståndet. (ml)

Sista tomten i Möckelö såld

■ JOMALA. I måndags beslöt kommunstyrelsen att sälja den sista industritomten i Möckelö till företaget Saj Instrument Ab.

Företaget, som sysslar med sjöfartsteknologi och bland annat tillverkar styrinstrument för fartyg, köper ett område på ungefär 3.000 kvadratmeter. (ml)

Trång men lönsam butik stänger

Lapp på luckan. En av stadens allra sista småbutiker stänger för gott i februari nästa år.

Klintens livs är en liten butik i Mariehamn som går bra. Lönsamheten är helt okej, enligt den ännu unge affärsmannen Robert Storfors, som bara var 19 år när han övertog butiken för fem år sedan.

Men lokalen är på tok för liten och gammaldag. Och fastighetsägaren renoverar inte.

Han ser uppriktigt ledsen ut, Robert Storfors, när han i det

trånga lagret berättar att butiken antagligen måste stänga. Kontrakten med fastighetsägaren Klintens fastighets ab går ut i februari.

– Det känns vemodigt att lägga ner en liten butik som går bra. Lönsamheten är helt okej, intygar han.

Trångt

Här är det i stället den 200 kvadratmeter stora lokalen som är problemet. Lagret är bara 30 kvadratmeter stort.

– Det är trångt, tungarbetat och både varumottagning och varuhantering sker på ett ineffektivt sätt. Det saknar ventilation, utrymmen för sopsortering, lagerutrymmen för pallar och dessutom är parkeringen för liten.

Går med vinst

Robert Storfors hävdar att en renovering är av nöden. Men fastighetsägaren har inte velat ställa upp. I stället har man utbjudit lokalen till försäljning.

Anbud ska vara inne senast den sista december.

– Det känns rent ut sagt förjåkligt att lägga av när butiken går med vinst. Vi brukar ha mellan 400 och 600 kunder dagligen. Det är svårt nu att förklara för dem att de förlorar sin närbutik.

Sex anställda

Klintens livs har i dagsläget sex anställda, varav fyra på heltid.

– Vi förstår Roberts val, det

är den enda kommentar vi hör från de anställda.

Det råkar vara rusning i butiken vid vårt besök.

Några kunder vi talar med blir bestörta när de hör att de mister sin affär. För många blir det nu betydligt längre väg att ta sig till matbutiken.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Trängsel och majs-kassar

Här några klipp om Klintens livs historia.

Butiken startade någon gång på 1970-talet av köpmannen Helge Sölgén.

Februari 1990

Ab Lågprisvaruhus som driver Minimarket vid Storgatan i Mariehamn tar från början av mars över livsmedelsbutiken Klintens livs på Klinten.

– Ännu är det inte klart. Först måste vi få personal för butiken, säger **Carl-Johan Welanders** som är vd för bolaget Lågprisvaruhus.

Han är också tillsammans med andra intressenter delägare i företaget. Klintens livs har drivits av **Helge Löfström** som ett familjeföretag.

– Efter 15 år utan semester ska jag börja med att ta ledigt, säger Helge Löfström.

Juni 1995

Fyra kvinnorna har nu tagit över Klintens livs sedan den femte delägaren **Ralf Lindroos** sålt sin andel i företaget och tagit anställning i Föglöbutiken. De fyra är **Anna-Lisa Westergård**, **Else-Maj Jansson**, **Lisbeth Pettersson** och **Mona-Lisa Sjöberg**.

Lindroos blev vd när fem anställda i butiken några tidigare

Milövänlig kasse.

Anna-Lisa Westergård i kassan på Klintens livs informerade om de nya majs-kassarna i oktober i år. I kön står Solveig Karlsson.

Foto: ANDREAS DIENERT

köpte företaget med en femtedel var.

Men nu har Lindroos sålt sin andel. De övriga fyra ägarna har i stället utökat sitt ägande och i övrigt fortsätter butiken som tidigare.

Else-Maj Jansson säger att det varit "full rulle" eftersom många kunder tycker om mindre butiker.

– Så det har gått bra för oss och det hoppas vi att det ska göra i fortsättningen också.

Oktober 2002

Livsmedelsbutiken Klintens livs i Mariehamn bjuds ut till salu på nytt. Affären drivs som ett aktiebolag och de ägarna har sedan april sökt efter någon som kunde överta rörelsen.

– Vi hade intresserade men de hoppade av, nu försöker vi igen, säger en av de tre aktieägarna **Else-Maj Jansson**.

Ägarnas målsättning har varit att verksamheten i butiken fortsätter som tidigare och att kunderna inte skall märka någon skillnad även om den säljs.

Februari 2003

Efter månader av ovisshet avgjordes närbutiken Klintens livs öde i går eftermiddag. Ny ägare blir den 19-årige succéköpmannen **Robert Storfors**, tillika ägare till Gottby livs. Med nytt blod i rörelsen lovas ökad konsumentvänlighet till bra priser.

Januari 2007

Gottby livsmedel stänger den sista januari. Kunderna möt av en skylt på dörren som upplyste om att butiken upphör.

Ägaren Robert Storfors bekräftar att butiken stänger men vill inte kommentera orsaken.

Februari 2007

Nu har också Klintens livs beslutat sig för att blanda sig i det pågående "mjölkkriget" genom att börja sälja utländsk, billig mjölk. 69 cent kostar en liter av den mjölken medan ÅCAs åländska mjölk kostar 97 cent litern. (ka-f)

Det var då. Robert Storfors, 19 år och succéköpmann, har i februari 2003, just övertagit butiken. En nyhet i butikskonceptet som många älskade var att hålla söndagsöppet.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Trångt, som sagt. I maj 2005 hölls lagerrensning i butiken. Ägaren Robert Storfors och kassörskan Linda Enholm hade fullt upp med att serva kunderna.

Foto: JUSSI SVENSSON

Toppresultat ställer

Stor uppslutning. Ett femtontal journalister från de största tidningarna i Finland kom till pressinformationen på Gabriella.
Foto: JOHANNA LINDFORS

”Konkurrensen är intressant just nu”

Vd Nils-Erik Eklund är nöjd. Det går bra för Viking Line.

Det enda han kan beklaga sig över är att efterrätten under gårdagens presslunch var alltför liten.

– Han är vår efterrättsman, skrattar **Johanna Boijer-Svahnström**, informationschef på Viking Line.

Stämningen på gårdagens presskonferens var både trivsam och lagom familjär. Bokslutskommunikén för perioden november 2006 till oktober 2007 presenterades och bjöd på positiva siffror. Både passagersiffrorna och fraktvolymerna för Viking Line ökar. Enligt vd Nils-Erik Eklund har bolaget stärkt sina markandsandelar på alla ruttor.

– Vi har haft bra förutsättningar och stora fördelar på många olika områden, säger han och syftar bland annat på konkurrenten Silja Line som såldes till Estland och Finnlines som gick till Italien.

Det här är också orsaken till att så många journalister är ombord på m/s Gabriella för att höra ledningens syn på dagsläget.

– Jag tror att många är intresserade av konkurrenssituationen just nu. Tallink Silja har stött på ett flertal motgångar och Viking Line har intressanta projekt på gång, konstaterar en journalistkollega.

Tuff morgon

För ekonomijournalisterna har nyhetsmorgonen varit hektisk. Trots det har båda de stora finskspråkiga ekonomi-tidningarna dykt upp, likaså Hufvudstadsbladet, Aamulehti, radionyheter och Turun Sanomat. Diskussionerna går heta kring UPM och asfaltbolagen. Men allt som oftast glider samtalsämnet över på Viking Line och dess framgångar.

– Viking XPRS? Kallar ni den så? Och ADCC? Varifrån kommer det?

– Jag försökte protestera, på Åland har man redan döpt om den till diverse kombinationer, upplyser Johanna Boijer-Svahnström.

XPRS först i mars

De flesta vill veta om trafiken Helsingfors-Tallin. I tisdags gick Aker Yards ut med att de inte klarar av att hålla leveranstider för de färjor som byggs på

Strategiskt kap. Viking Lines nya kommunikationschef Tuomas Nylund väckte uppmärksamhet bland medierna i går. Han kommer närmast från Tallink Silja. – Jag är mycket glad att kunna fortsätta mitt arbete för att främja den finska rederinärningen inom ett framgångsrikt solitt och välskött företag. Viking Line Abp är det ledande finländska passagerarfartygsrederiet och branschens största arbetsgivare i Finland, säger Nylund i ett pressmeddelande.
Foto: VIKING LINE

varven i Finland. Förseningarna gäller även Viking XPRS.

– Vi hade räknat med den nya färjan i slutet av januari, som det nu ser ut är den klar i mars. Närmare besked har vi inte fått, säger Nils-Erik Eklund.

Rederiet har börjat ta emot bokningar för Viking XPRS från den 10 mars, även om det ser osäkert ut.

– Det är väldigt synd att vi inte kan lova något närmare. Men ekonomiskt är förseningen inget problem för oss.

Viking XPRS:s styrka är kvaliteten för både kryssnings- och sparesenärer.

– Vi hoppas kunna ta passagerarvolym från Eckerö på den här linjen, säger vice vd:n Boris Ekman.

Satsar i Sverige

Turun Sanomat vill veta hur Åbo-Stockholm-trafiken påverkas av att Tallinks stora kryssningsfartyg m/s Galaxy börjar trafikera på samma linje våren 2008.

– Det är klart vi har uppmärksammat detta. Vi satsar på att förbättra taxfree-avdelningarna och restaurangerna på alla våra fartyg, också på Åbobåtarna. Men tiden får visa hur det går, Åboborna vill ju alltid testa något nytt. Just nu satsar vi istället

Med Helsingfors för sina fötter. Från vänster Viking Lines operative direktör Harri Winter, vice vd Boris Ekman och vd Nils-Erik

let stort på Sverige, säger Boris Ekman.

– Den svenska marknaden är svårare att nå. Finländarna har ett naturligt förhållande till sjöfarten, kryssningarna är en del av vår vardag. För svenskarna är det inte lika naturligt.

”En smällkaramell”

Nytt är även att bolaget anställer **Tuomas Nylund** som ny kommunikationsdirektör. Nylund kommer senast från Tallink Silja därifrån han fick gå i somras.

– Nylund ska ha hand om vår kommunikation och samhällskontakter, säger Nils-Erik Eklund som kallar Nylund för en riktig smällkaramell för bolaget.

– Tuomas Nylunds mångsi-

diga erfarenhet av branschens samhällsrelationer och kommunikation passar väl in i Viking Lines nuvarande utvecklingskede, är Eklunds kommentar i det pressmeddelande som sändes ut igår.

Viking Line tror att resultatet för nästa räkenskapsår blir svagare. Stora utgifter är att vänta. Bränsleutgifterna förväntas stiga, och det nya fartyget XPRS ska sjösättas. Dessutom kommer bolaget att investera i reparationer av hytter och restauranger på de äldre fartygen.

– Antalet trafikdagar kommer att bli färre nästa år, uppskattar Nils-Erik Eklund.

Fakta/Fler passagerare och mer frakt

■ Under perioden november 2006-oktober 2007 steg resultatet före skatt från 19,5 till 33,8 miljoner euro, och omsättningen ökade till 436 miljoner euro (405 miljoner i fjol). Orsaken är större intäkter per passagerare, volymökningar och lägre bränslekostnader.

■ Viking Line har förstärkt marknadsandelarna på linjen Åbo-Mariehamn-Stockholm med 2,3 procentenheter till 52,1 procent, på linjen Helsingfors-Mariehamn-Stockholm med 2,6 procentenheter till 46,6 procent och på linjen Helsingfors-Tallinn med 1,1 procentenhet till 19,1 procent.

■ Passagerarvolymen ökade

med drygt 117.000 till knappa 5,7 miljoner passagerare trots ett färre antal turer, vilket innebar en ökning med 3,9 procent per tur.

■ Också intjäningen per passagerare ökade. Biljettintäkten per passagerare steg med 7 procent. Fraktintäkterna ökade med 3 procent.

■ De totala rörelsekostnaderna steg med 3 procent. Bränslekostnaderna, som tidigare stigit kraftigt, minskade i år med 3 miljoner euro jämfört med i fjol.

■ Dividenden föreslås bli 1 euro per aktie. För 2005 delades ingen dividend alls ut för första gången i bolagets historia, och för fjolåret var dividenden 0,55 cent.

Viking Line i fokus

Eklund var på gott humör när igår de ombord på m/s Gabriella i Helsingfors presenterade bokslutet.

Foto: LEHTIKUVA/HEIKKI SAUKKOMAA

Konkurrerar. Viking har tagit marknadsandelar av Tallink Silja vars varumärke har solkats något under det senaste året. Bilden är tagen i Västerhamn. Arkivfoto: GRANT ALMÉN

"Viking läser Tallinks sjökort"

Viking fick fler passagerare, Tallink nästan 20 procent färre

Viking Line sålde 100.000 fler resor i år än i fjol, samtidigt som Tallink Silja hade över 16 procent färre passagerare i september-november än året före.

"Viking läser konkurrentens sjökort", skriver affärstidningen Kauppalehti.

I november ökade Viking Line sitt passagerarantal med 6,2 procent jämfört med samma månad i fjol på ruten Helsingfors-Stockholm, enligt uppgift i Dagens Nyheter. Motsvarande siffror för Tallink-Silja visar en nedgång från 235.000 till 193.000 passagerare på ruten.

I Kauppalehti tillskriver **Kimmo Lundén** Vikings framgång med det som hände under budgivningen på Silja Line 2006 när rederiet fick tillgång till Siljas affärshemligheter. Det ser ut som om Viking numera läser sin konkurrent som ett välbekant sjökort, heter det.

Under det senaste året har volymen på passagerartrafiken på Östersjön gått ner med 1-2 procent. Viking har enligt tidningen ökat sin marknadsandel med 1-2 procent på huvudruterna Helsingfors-Mariehamn-Stockholm, Åbo-Mariehamn-Stockholm och

Helsingfors-Tallinn. Tallink Silja har förlorat motsvarande marknadsandelar.

Enligt skribenten är ett par procents rörelse i marknadsandelarna på så kort tid "historiskt sett stor".

I början av året steg Tallink Gruppens aktiekurs brant till 1,6 euro, men har nu fallit tillbaka till en euro. Som bolag stöder Tallink aktiekursen genom köp av egna aktier. Den 10 december inledde bolaget ett program vars syfte är återköp av aktier för 7 miljoner euro.

Fyllekryssning

Kauppalehti pekar också på den försämring av varumärket Silja Line som inträffat sedan Tallink köpte rederiet. Ett värdefullt varumärke kräver en annan skötsel än den som Tallinks ledning åstadkom med sina bortförklaringar efter den tragikomiska fyllekryssningen i fjol höstas, påpekar skribenten.

Också den kommande höjningen av alkoholskatten berörs. Skribentens slutsats är att det är ännu säkrare än förut att fartygen inte kommer att åka förbi Åland med sitt skatteundantag.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Byggstart för nya Ålandsfärjan

Nu har byggnadsarbetet på det fartyg som skall ersätta Ålandsfärjan påbörjats i Spanien. Viking Line satsar speciellt på att den nya färjan skall bli miljö- och handikappvänlig.

På tisdagen inleddes byggnadsarbetet på Viking ADCC, fartyget som i folkmun kallas för nya Älfen.

Fartyget, som byggs på det spanska varvet Astilleros de Sevilla, är Viking Lines första nybygge för kortturtstrafik över Ålands hav och har skräddarsytt för ruttens specifika behov.

VIKING ADCC

Längd: 133 meter
Bredd: 21,9 meter
Maskineffekt: 20 000 kw
Marschfart: 22 knop
Isklass: 1A
Bruttoregisterton: 15600
Passagerare: 1500
Personbilar: 320

Rederiet har bland annat satsat på att försöka tillmötesgå de önskemål och behov som resenärerna på vårvintern hade möjlighet att presentera i form av en idé tävling, sägs i ett pressmeddelande.

Det utlovas bland annat ett varierat mat- och restaurangutbud ombord och stora satsningar på att utrymmena skall vara rymliga och handikappvänliga.

– Hittills har arbetet bestått av bland annat projekteringar, ritningsarbeten och modellprover, men nu börjar vi se konkreta resultat av det som planerats, då skrovets olika sektioner skall byggas ihop. Vi kan konstatera att det spanska varvets tekniska kunnande och vilja att bygga ett högklassigt fartyg motsvarar våra förväntningar, berättar projektchef **Kaj Jansson** i pressmeddelandet.

Viking ADCC byggs i isklass 1A för att garantera trafik året runt. Marschfarten blir 22 knop vilket betyder att restiden förkortas till två timmar.

Fartyget utrustas med katalysatorer på samtliga maskiner och med sorteringsanläggning för sopor. Allt flytande avfall kommer att pumpas i land för hantering i landbaserade reningsverk.

Viking ADCC beräknas vara leveransklart till sommaren 2009.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax
tfn 528 452

Här har du handen! Varvets vd, Francisco Gallardo, sträcker fram handen mot Vikings projektchef Kaj Jansson. Övriga på bilden är från vänster Rafael García, teknisk direktör, Manuel Romero, projektchef, Vicente Sanchez, representant för facket, Luís Martin, vice vd och, längst till höger, fackets representant Gregorio Mora. Foto: VIKING LINE

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

BENJAMIN, BEN, BENNY

Vi firar

Tilda Ölander i Jomala Möckelö fyller 2 år i dag den 20 december. Hon gratulerar av mamma, pappa och Maja.

1-15 år

Isak Melander i Godby fyller 6 år i dag, den 20 december. Han gratuleras av mamma, pappa, Emilia, Kevin och kissor.

Gratulerar 50 år

INGER JANSSON
Namn: Inger Margareta Jansson.
Född: den 28 december 1957 i Mariehamn.
Bor: på Matrosgatan i Mariehamn.
Yrke: närvårdare vid ungdomsenheten Bikupan i Mariehamn.
Intressen: musik och skärgården, vårdar sin far **Wilbert Jansson** i sitt hem sedan tre år tillbaka samt att resa till Brändö skärgård och hälsa på modern **Margareta Blåhed**.
Familj: barnen **Jeanette** med sambo **Jonny** och dottern **Tindra** samt sonen **Kenny**.
Födelsedagen: firas med beachparty i Brändö i sommar.

Gratulerar 50 år

GRATTIS

EXAMENS GRATULATIONER

till
ALEXANDRA STRANDELL
SJUKSKÖTERSKA
18/12-07
önskar
Nina & Dick
Johanna & Kent

samt familjens "sociala monster" katten Lurvis.

Födelsedagen: firas med öppet hus klockan 13 till 16, alla som vill titta in är välkomna.

Engagemang och kreativitet är två ord som beskriver Kyni Larpes-Nordas sätt att vara ganska bra. Hon är engagerad i allt hon tar sig för och kreativ i både arbete och fritidsintressen.

Att hon föddes i Uppsala berodde på att föräldrarna den tiden var bosatta i staden. Sedan bodde familjen Larpes en tid i Mariehamn innan jobben förde dem till Vanda forskningscentral och Dickursby.

– Jag gick i Helsingesvenska samskola och tog studenten där, berättar Kyni. Mina studieår tillbringade jag sedan i Lund.

Att hon skulle studera till planarkitekt var inte alls självklart, det växte fram småningom.

– Det är jag oerhört tacksam för i dag. Jag trivs jättebra med jobbet.

1983 flyttade hon tillbaka till Åland och fick jobb på landskapets dåvarande regionplanebyrå som utredare.

– Då hade jag flygplansperspektiv på samhällsplaneringen, nu jobbar jag mera på fågel- och spadperspektivet, skattar hon.

Sedan 1989 är Kyni Larpes-Nordas planarkitekt vid Mariehamns stads arkitektkontor.

– Där blir tjänstemännen långvariga. Det är ett otroligt varierande och spännande arbete, där gör vi ramarna för hur samhället omkring oss ska utvecklas och utformas.

Hon har varit aktiv i Hem & skola i Mariehamn, varit ordförande i Ålands natur- och miljö i fem år och varit aktiv fotbollsamma, trots ett mycket ringa sportintresse.

– Tänk vilka upplevelser man får genom sina barn!

– Nu har jag fått plats igen för min egen kreativitet, jag leker med glas och grafik och jag stickar sockor. Det är roligt och jag har energi för det.

Hon är ofta så fylld av energi att hon har svårt att hejda sig.

– Min räddning är morgonsimningen och styrketrä-

ningen, säger hon. Simningen är skönt meditativ.

Hon är också aktiv Zonta sedan tio år tillbaka, ett par år var hon även klubbens ordförande. Politiskt engagerad är hon i liberalerna.

Av framtiden hoppas hon få tid för resor tillsammans med maken, att göra roliga saker och kunna ställa upp för barnen. För övrigt är hon mycket nöjd med livet och tillvaron.

– Får man verkligen hade så här bra...

Gratulerar 75 år

BERTIL KARLSSON

Namn: Bertil Roland Karlsson.
Född: den 24 december 1932 i Saltvik.
Bor: i Jomala Hammarudda.
Yrke: pensionerad bilhandlare.
Familj: tre döttrar med familjer.
Födelsedagen: firas med mottagning på födelsedagen i hemmet vid Äsvägen 31 mellan klockan 12.00 och 15.00 dit släkt och vänner är hjärtligt välkomna.

Gratulerar 80 år

BÖRJE JANSSON

Namn: Börje Jansson.
Född: den 24 december 1927 i Jomala.
Bor: i Jomala Överby.
Yrke: pensionerad jordbrukare och snickare.
Familj: hustrun **Solveig**, dottern **Sol-Britt** med make **Brage** och deras två döttrar, **Susanne** med sambo **Leif** och barnen **Tim**, **Linus** och **Nellie**, samt **Caroline** med sambo **Sam**.
Intressen: att snickra, pyssla och putsa på hemmet och gården, samt fotboll.
Födelsedagen: firas hemma med kaffebjudning klockan 12 till 15 den 24 december.

Messa Nyan!
0457-323 4444

Ej fullt till jullunch

■ Helst redan i går skulle alla vara anmälda som vill delta i Mariehamns församlings jullunch på julaftonen.

– Vi har ett tjugotal anmälningar, berättade församlingens diakoniarbetare på onsdagen. Vi har räknat med ett 30-tal så jag hoppas fler anmäler sig under resten av dagen.

I år bjuder församlingen också på utflykt i samband med lunchen eftersom den ordnas på Lemböte lägergård. Busstransport ordnas från staden.

Kom ihåg

■ **Al-Anon:** Anhöriga och vänner till alkoholister, träffas på Margaretagården alla tisdagar och fredagar, kl 19.00.

■ **Folkhälsan i Mariehamn:** Uthyrer: resesängar, matstolar, Spina-bac-kudden för dej med sjuk rygg. Ring kansliet, tel 14 777, må-to kl. 09-14 eller maila folkhalsanimariehamn@hotmail.com.

■ **Haraldsby marthaförening:** Möte torsdag 20.12 kl 19.00 hos Elin Lundberg.

■ **Vårt Hjärta:** De ledde hjärtrundepromenaderna tar paus och startar igen söndag 13.01 2008, som tidigare från Baltichallen och Rökkas, kl 11.00.

■ **Vårt Hjärta:** Nya deltagare rymms med i föreningens subventionerade, hjärtvänliga gymnastik, måndagar kl 14-15 på Medis med Mia Vartiainen. Gymnastiken mixas också vid behov med "stolgympa". Planerad vårterminstart måndag 7.1. Anmäl senast den 20.12 till Annette tel 14 195, 0457 524 3798.

■ **ÅBSK:** Match Show 2008 19 januari. Sista anmälningssdag för matgäster och utställningshundar 21.12. Se vidare info i Bladet nr 3 eller ring Gudrun tel 38 325.

OBS! Det händer

TORS DAG 20.12

GENTLEMANNATRÄFF

■ **Lumparland Kapell-**hagen kl 13.00. Gentleman-natréff.

NÖJE

■ **Arkipelag nattklubben** kl 22.00. Bar dj.

■ **Parks bar** kl 22.00. Mattias Nygren.

FREDAG 21.12

FEST

■ **Lemböte kl 19.00.** "Yalda-fest". Vi firar årets längsta natt. Ta med något ätbart från din egen tradition.

MUSIK

■ **Föglö kyrka kl 19.00.** De vackraste julsångerna med Andreas Nyberg, Elina Granlund och Kaj-Gustav Sandholm samt Andreas Karlsson och församlingens kyrkokör.

NÖJE

■ **Arkipelag nattklubben** kl 22.00. " & ".

■ **Dinos bar** kl 22.00. Remu & Hurriganes/Rock dj.

TV

■ **FST5 kl 19.00.** Strömsö Mat med Michael Björklund och Matias Jungner. Matlagning med stor kärlek till det nordiska köket.

GUDSTJÄNSTER

Julen i Mariehamns församling

Lördag 22.12

Kl 10 Katolsk mässa i Margaretagården.

Söndag 23.12

Kl 11 Högmässa i S:t Görans, Andersson, Gustavsson.

Julafton 24.12

Kl 12 Jullunch på Lemböte lägergård, buss från S:t Görans 11.30.

Kl 13 Julbön i S:t Görans kyrka, Andersson, Laine, Therese Karlsson, solosång.

Kl 13 Julbön i Margaretagården, Håkans, Gustavsson, Bertil Andersson.

Kl 13 Julbön i Begravningskapellet, Båsk, Deåki.

Kl 14.30 Julbön i S:t Görans kyrka, Karlström, Backman,

Mariehamns Ungdomsorkester, Krister Norrgrann, dirigent

Kl 14.30 Julbön i S:t Mårtens kyrka, Turakka, Sandholm,

S:t Mårtenskören.

Kl 16 Julbön i S:t Görans kyrka, Snellman, Deåki, Catherine,

Kjell, Adrian och Freja Frisk.

Kl 23 Julnattsmässa i S:t Görans kyrka, Båsk, Deåki, Freja

Frisk, Sofie Asplund, sång

Juldagen 25.12

Kl 7 Julotta i S:t Görans kyrka, Sandholm, Sandholm,

S:t Mårtenskören

Kl 8.30 Finsk julotta i S:t Görans kyrka, Andersson,

Gustavsson

Stefanidagen 26.12

Kl 11 Högmässa i S:t Görans kyrka, Karlström, Sandholm,

Moderatökören,

Söndag 30.12

Kl 11 Högmässa i S:t Görans kyrka, Turakka, Deåki.

Nvårsafton 31.12

Kl 19 Nyårsbön i S:t Görans kyrka, Karlström, Sandholm

Nyårsdagen 1.1

Kl 11 Högmässa i S:t Görans kyrka, Karlström, Deåki.

Kyrktaxi mot beställning tel 19 500

GUDSTJÄNSTER

Jul i Saltvik

4 advent 23.12

Högmässa kl 11

Julkonsert med Musikinstitutet kl 16

Julafton 24.12

Barnens Julbön kl 13

Sång: Carola Larsson och Karin Johansson

Julbön kl 15

Sång: Isa Blomqvist

Juldagen 25.12

Julotta kl 08.30

Sandra Sundblom; trumpet

Julgrötsfrukost i Mariagården

efter julottan

Annandag jul 26.12

De vackraste julsångerna

på Sunnanberg kl. 13.30

Sång: Isa Blomqvist

Tyvärr är "Julens saga" 21.12 inställd

Avloppsnät het fråga i Kumlinge

Hur mycket rening behövs? Avloppsnätet över hela Kumlinge behöver bytas ut. Det har över 25 år på nacken. Frågan som det nu råder olika meningar om är hur avancerat det nya systemet ska vara. Här syns Snäckö färjäste. Foto: STEN-ANDERS FELLMAN

– Avloppet borde ha åtgärdats för flera år sedan, tycker kommunteknikern.
– Vi ska vänta och göra mer undersökningar, säger Torbjörn Engman, som i fullmäktige fått majoriteten med sig.

Avloppsnätet i Kumlinge har blivit en het fråga. Nu avvaktar man en dispens från landskapsregeringen om att få vänta med bygget.
Ett förslag finns färdigt, signerat miljötekniska nämnden och kommuntekniker **Fredrik Packalén**. Kostnaden är beräknad till 250.000 euro.
– Ett nytt avloppsnät borde byggts för flera år sedan, säger han. Det finns lagar på hur mycket avloppet får förorena och reningssystemet har åt-

minstone 25 år på nacken och är rejält nerslitet.
Gammalt reningsverk
Det finns nu kommunala reningsverk på flera olika ställen, exempelvis vid skolan och vid Annagården. Dessutom finns ett vassreningsverk vid före detta avfallsdeponin.
– Vassreningsverket har blivit för gammalt. Det måste byggas om och det görs nu oavsett hur det går i avloppsfrågan i övrigt.
För det söker kommunen nu miljötillstånd.

Mer beräkningar
Eftersom förslaget på avloppsnät i sin helhet har blivit neröstat i fullmäktige söker man nu dispens från landskapsregeringen att få vänta ett år för att göra ytterligare beräkningar för

hur effektiv den nya reningen måste bli.
– Det tar säkert tre månader innan vi får besked om en dispens, tippar Fredrik Packalén. Men han är inte otålig eller trött på förseningen.
– Nej, det kan ju vara ett intressant alternativ att se vad de ytterligare mätningarna kan visa.
För dyrt
Torbjörn Engman, med en biologutbildning i botten, är mannen som bromsat bygget.
– Jag ifrågasätter regeringens iver att anlägga reningsverk som inte alltid har de rätta dimensionerna, säger han. Det är viktigt att först kartlägga belastningen och först därefter bygga upp ett fungerande system. Annars

drar kommunen lätt på sig onödigt stora utgifter.
Han påminner om att Kumlinge under de senaste 50 åren drastiskt har skurit ner miljöbelastningen. Dels är befolkningen bara ungefär hälften så stor, 365 invånare i dag mot över 600 personer för 50 år sedan, dels finns knappast alls någon hårt belastande boskap kvar.
– Dessutom ska vi inte glömma bort naturens egen reningsförmåga, påminner Torbjörn Engman. Med så kallade fosforfällor i utfallsdikena renas inte bara avloppet utan också de föroreningar som alltid drabbar vattenmiljön, bland annat den naturliga bakgrundsbelastningen.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Skärgårdskyrkor ska laserskannas

Fyra skärgårdskyrkor, kyrkorna Kumlinge, Brändö, Sottunga och Kökar ska dokumenteras med hjälp av modern teknik, det har landskapsregeringen bestämt.

Har dokumenterats. Sottunga kyrka skannades i augusti. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Kyrkorna i Kumlinge, Brändö, Sottunga och Kökar ska laserskannas för att ge underlag för en exakt dokumentation.
Ålands landskapsregering beslöt efter enskild föredragning med vicantråd **Britt Lundberg** (c) på tisdagen att genomföra en laserskanning av de nämnda skärgårdskyrkor, även klockstaplarna i Sottunga och Kökar ingår i projektet. Orsaken är att det idag helt saknas uppmättningsritningar över dessa kyrkor.
– Vi har inga uppmättningsritningar på våra kyrkor idag. Om en kyrka på ett eller annat sätt skulle förstöras så finns den inte dokumenterad, säger Britt Lundberg. Jag är glad att vi nu har kommit till beslut och får kyrkorna uppmätta på ett modernt sätt. Det här är ett effektivt sätt att dokumentera våra kyrkor.
Även landskapsantikvarie **Viveka Löndahl** är glad över landskapsregeringens beslut.
– Det är mycket positivt att vi får den här dokumentationen gjord eftersom de

åländska kyrkorna är ett värdefullt kulturarv, säger hon.
Föglö kyrka skannad
Satsningen på dokumentation med laserskanning är ett samarbete mellan Gävle tekniska högskola, institutionen för Geomatik, och ÅlVision. Landskapsregeringen beslöt vid tisdagens föredragning att teckna avtal med ÅlVision, som drivs av **Henrik Juslin**. ÅlVision har gjort liknande uppmätningar tidigare av Föglö kyrka.
Dokumentationsmaterialet ska levereras till museibyrån under perioden 2007-2010.
I augusti i år skedde uppmätningen av de fyra kyrkorna med laserskanner. Beroende på storleken av det skannade objektet utförs ett antal delskanningar

som sedan sammanfogas till ett tredimensionellt punktmoln, som är en avbild av objektet i naturlig storlek.
Ny teknik
Materialet behandlas nu vid Gävle tekniska högskola, som bland annat sammanfogar punktmolnet. Det skickas sedan till Åland, där ÅlVision skapar ritningar på dator utgående från det sammanfogade punktmolnet.
– Den här typen av teknik blir allt vanligare. Den är effektivare och ger en mer exakt dokumentation än de traditionella metoderna, särskilt när det gäller stora objekt, säger Henrik Juslin på ÅlVison, enligt pressmeddelandet från museibyrån. (m-ll)

SJÖKVARTERET
MARIEHAMN - ÅLAND
www.sjokvarteret.com

Boka en 4 timmars kryssning med skonaren LINDEN
fredag 18 el. lördag 19 juli under Ålands Sjödagar 2008!
55 euro för vuxna, mat ingår.
Sjökvarteret tel. 16033, info@sjokvarteret.com
Kortare kryssningar görs av galeasen Albanus.

JICKENS JULKALENDER

Lucka 19. Julskinka: 581, 4265. Övriga: 17, 92, 105, 113, 698, 731, 928, 1214, 1763, 2798, 3145, 3498, 3817, 4476. Toppvinst: 3726.
Lucka 20. Julskinka: 457, 1495. Övriga: 51, 52, 476, 766, 771, 859, 1316, 1351, 1759, 2549, 2616, 2891, 3425, 3681. Toppvinst: 2271.
Lucka 21. Julskinka: 1581, 3715. Övriga: 406, 955, 1051, 1380, 1582, 1962, 2166, 2724, 2789, 2852, 3809, 3815, 4213, 4339. Toppvinst: 3870.
Lucka 22. Julskinka: 631, 3033. Övriga: 6, 285, 340, 600, 1261, 1428, 1516, 2066, 2420, 3282, 3797, 4061, 4339, 4413. Toppvinst: 717.
Lucka 23. Julskinka: 2770, 4264. Övriga: 352, 893, 956, 1182, 1801, 1960, 2091, 2208, 2365, 2958, 3184, 3419, 3897, 4033. Toppvinst: 3299.
Lucka 24. Julskinka: 3479, 3779. Övriga: 268, 469, 667, 1263, 1266, 1880, 2221, 3065, 3881, 3943, 4133, 4156, 4165, 4313. Toppvinst: 183.

Examen från högskolan

■ Efter att vissa rubriker blivit missvisande i gårdagens notis om utexaminerade från Högskolan på Åland publicerar vi åter namnen på alla som tagit examen under hösten 2007.
Utbildningsprogrammet i Sjöfart, Sjökapten YH: Fredrik Lindqvist, Peter Ordén, Johnny Forss och Andreas Rosenkvist.
Utbildningsprogrammet i Företagsekonomi, Företagsökonom YH: Magdalena Granberg och Satu Silvennoinen.
Utbildningsprogrammet i Vård, Sjukskötare YH: Tomas Ek, Ulrika Elfberg, Frida Halvorsen, Cindy Lindholm, Erika Lindqvist, Ulrika Mattsson, Linda-Jennifer Sedighi, Tina Sommarlund, Alexandra Strandell, Pia Uggelberg-Ölander och Karl-William Rundberg.
Utbildningsprogrammet i Informationsteknik, Systemvetare YH: Gunnar Löfström och Victor Rincón de Luis.
Utbildningsprogrammet i Maskinteknik, Ingenjör YH: Mats Elfsberg.

■ **Pectus pack ab** har registrerats som nytt företag i Jomala.
Bolagets verksamhetsområde är att bedriva packning, returhantering och orderrapportering av postorderprodukter. Bolaget kan även handla med aktier, värdepapper, fastigheter samt bedriva agenturverksamhet.
Aktiekapitalet är 2.500 euro. (ab)

Textilinsamlingen upphör

Textilinsamlingen upphör vid återvinningscentraler och återvinningsstationer.

Hela och rena textilier kan du använda till "klädbytdagar" med dina vänner, sälja på loppmarknader, hyra bord och sälja kläder, lämna till ideella organisationer m.m.

ÅPAB
ÅLANDS PROBLEMAV FALL AB

Snart är det jul ...

Under jul- och nyårshelgen har följande Återvinningscentraler öppet:

God Jul & Gott Nytt År!

FINSTRÖMS ÅVC
Lördagar 22/12, 29/12, 5/1 kl. 8.30-11.30
Onsdag 2/1 kl. 15.00-18.00

FÖGLÖ ÅVC
Torsdagar 27/12 och 3/1 kl. 17.00-19.00

GETA ÅVC
Onsdag 2/1 kl. 14.00-17.00, 18.00-19.00

HAMMARLANDS ÅVC
Torsdag 27/12 kl. 17.30-20.00
Lördag 5/1 kl. 13.00-15.30

KÖKAR ÅVC
Onsdag 2/1 kl. 15.00-16.00

LEMLANDS ÅVC (för Lumparland)
Torsdag 27/12 kl. 16.00-20.00
Lördag 5/1 kl. 10.00-13.00

MARIEHAMNS ÅVC (Norrhölle)
Lördagar 22/12, 29/12, 5/1 kl. 10.00-14.00
Måndag 31/12 kl. 10.00-14.00
Vardagar 27-28/12, 2-4/1 kl. 12.00-18.00

SALTVIKS ÅVC
Fredag 28/12 kl. 13.30-17.00
Onsdag 2/1 kl. 18.00-20.00
Fredag 4/1 kl. 13.30-17.00

SUNDS ÅVC
Lördagar 22/12 och 29/12 kl. 10.00-14.00

VÄRDÖ ÅVC
Lördagar 22/12, 29/12, 5/1 kl. 10.00-12.00

Glöm inte att sortera ditt färgglada julpapper som brännbart!

Om du vill slå in dina julklappar miljövänligt, välj brunt omslagspapper eller varför inte en dagstidning.

EXTRA INSAMLING AV JULPAPPER:
Vid Mattssons i Godby (24-28/12), vid Sparhallen och Kantarellen (24-28/12) samt på Mariehamns ÅVC (24-29/12).

Vilka är vi egentligen, vi Kökarbor?

Det finns böcker som kompletterar kunskap man haft förut och bekräftar vad man tänkt. Och så finns det böcker som förändrar ens världsbild och öppnar alldeles nya infallsvinklar.

Boken "Nordens Medelhav. Östersjöområdet som historia, myt och projekt" av **Kristian Gernar** och **Klas-Göran Karlsson** (NoK, 2002) innehåller en helt ny historisyn. Jag är ju inte historiker, så mina nerslag i historiska källor är osystematiska, men det är min rättighet att fungera så. Och jag får använda fantasi också, syssla med myter.

De gamla kökarborna betraktade Kökar som centrum. "Kom det ihåg att kökarborna var dom som kristnades först i dethär området, för Kökar låg mitt i faret", sade de gamla icke utan stolthet. Logiken i detta med centrumet har gått förlorad för oss yngre generationer. Vi har blivit vana att tänka oss det nordiska området som vissa länder och då har ju Kökar legat minst sagt utanför.

Emellertid har perestrojkan lett till en helt ny syn på det nordiska området. Forskarna betraktar numera Östersjön som en helhet, uppdelningen i östersjöländer är inte lika viktig längre.

Det var som om jag anade enhetstanken för många år sedan. Jag ville se så mycket som möjligt runt Östersjön. Jag läste **Jarl Galléns** bok *Det "Danska itinerariet"*, franciskansk expansionsstrategi i Östersjön. Sedan for jag på resor. Det blev Tallinn, Köpenhamn, Viborg, floden Neva, Ladoga och Novgorod. Det var inte fransicanernas spår jag sökte. Nej, jag sökte spåren av mina förfäder. Varifrån kom dom?

En översikt över hur långt historikerna kommit får man i **Per Olof "Olle" Sjöstrands** pro gadu-avhandling vid Åbo Akademi från 1994 "Havets, krigsmännens och brödernas Kökar". Avhandlingen kan läsas på biblioteket på Kökar.

Jag har insett att de gamla kökarborna hade rätt. På en karta omfattande Norden och Balticum kan man tänka sig två linjer. Över linjen nord-syd böljade svenskarna och ryssarna turvis i evig kamp om makten över områdena. Därutöver förekom fredlig bondesegregation över linjen. Drar man en linje öst-väst genom Finska viken och norra Östersjön får man en linje över vilken finnar och balter böljat fram och tillbaka i bondesegregationens tecken.

Den södra axeln behöver vinklas mot väster, annars är allt bra. Linjernas skärningspunkt i det fiktiva koordinatssystemet ligger nog inte långt ifrån Kökar. Längs södra och östra axeln skedde de långa resorna. Det är den farleden som Gallén delvis beskriver i sin bok. Resenärerna kom från områdena vid södra Östersjön, de for in i Finska viken, in längs Neva och vidare längs de ryska flodsystemen till Novgorod och Kiev på väg till Konstantinopel. Och de kom tillbaka samma väg.

Det är nästan brist på fantasi att mot denna bakgrund hävda att kökarborna är speciella för

På väg bort. Margareta Jorpes-Friman, till höger, på en bild från 1947. Om bilden berättar hon att den är tagen på hösten i trädgården utanför Jorpes i Överboda och att hon är 2 år och 11 månader gammal. Hon skall sändas i väg som "lånebarn" till en faster i Västnyland som var lärarinna. Till vänster står hennes bror Jan-Erik som just hade fyllt ett år. "Det tog till midsommar 1948 innan jag kom igen. Och så rullade hela min barndom. Jag stod på min resa varje augusti när skolorna skulle börja. Och ändå brast inte banden, ändå upphörde jag inte att vara Kökarbo! Eller slutade räknas av de gamla som kökarbo! Jag fick faktiskt godkänt för några år sen av Joss-Sven efter att en hel kväll suttit och talat på kökerska, det är jag så stolt över!"

att några munkar vistats där några år på medeltiden och sått vildhavre. Såsom forskare påpekat var munkarna vid den tiden då Kökars kloster existerade vanliga nordbor. Och orderns tuft var hård.

När man påstår att kökarbor är speciella får endel kökarbor kännning av traumatiska upplevelser som de fått av att möta förakt när de tagit sig ut bland andra ålänningar. Förvisso finns väldigt vanliga kökarbor också, alla är inte speciella, man får inte dra

alla över samma kam. Med iver deltog jag i den genetiska forskaren **Aldur Erikssons** undersökningar.

Han påvisade vår specialitet genetiskt. Vårt blod är inte som andra ålänningars. För att få delta i Aldur Erikssons forskning måste alla ens förfäder fyra generationer bakåt vara kökarbor. Jag fick delta. Jodå, jag är speciell och jag är enbart glad över det.

Nu skall jag ge mig in på sju famnars ovetenskapliga

vatten. Jag skall tala om utseende. Igen gäller att inte dra alla över samma kam.

Mest iögonenfallande är de mörka anlag som i olika form vandrar runt i våra släkter. Till exempel vår mor såg ut som en rom. Kombinationen ljus hår och mycket mörka ögon brukar väcka uppmärksamhet.

Det behövdes från början komma in bara en mörk individ. Denna individ var ljushyllad för speciellt mörkhyade är kökarborna inte. Varifrån

den första mörka individen kom går inte att utröna, men så ser folk ut nere vid Medelhavet eller bortåt Kaukasus eller i Asien. Som vi såg i inledningen gick färdvägarna ifrån Norden ända bort till Konstantinopel.

Att det räcker med en mörk individ ser vi från en släkt, Isotalo, i Nummenmaa utanför Nådendal. En kökarbo, **Clement** och hans föglöfödda hustru **Valborg** utvandrade dit i slutet av 1600-talet. Clement blev förvaltare på en av

Flemings gårdar. I denna dag föds det i den slakten barn med blåsvart hår och kolsvarta ögon. Inga andra släkter där ser så ut!

Under mitt sökande har jag rest till S:t Petersburg flere gånger. Boken "Kejsarnas Ryssland" berättar om det ryska folket genom historien. Det har inte där varit folkvandringar på frivillig basis. Det har varit tvångsförflyttningar, gång på gång. S:t Petersburg bebos idag av olika folkslag från hela det enorma ryska imperiet.

Jag såg individer som kunde ha varit syskon till min barndoms människor på Kökar! Min teori är att de mörka anlagen kommit långt bortifrån - sydösterifrån.

Men vi som inte är mörka då? Konstnären Albert Jorpes avbildade kökarbor med stora runda huvuden och ett litet trubbigt utseende. "Vi har baltiskt utseende", sa fastern med det trubbiga ansiktet, "vi kommer från södra Balticum". Ju mera jag ser folk därifrån desto mera tror jag henne. Och jag provade hatar en gång på Stockmanns i Helsingfors. Alla var för små! Jag ÄR speciell!

Men egenskaper sitter inte bara på utsidan. När jag är som bäst i mitt esse är jag kvick i mun och närmast halvild. Det är en urgammal överlevnadsstrategi att lägga band på vildheten när vi är borta. I vissa folksagor, typ "Tusen och en natt" förmår människor byta hamn. Att byta hamn är en metafor för att ha multipla personligheter. Det måste vi ha. Vi blir inte föräddade borta.

Jag bär en flyktighet. Jag skulle inte iddas länge. Jag är obeständig, otålig, ombytlig, fast jag behärskar också detta här borta. Det intressanta är att jag lärt känna människor från östliga folkslag och där finns denna glättiga fjärlstillsvaro bevarad, där behöver människor inte bygga över med annan personlighet för att fungera. Dethär stärker min teori att vi kan komma österifrån, men glöm det som idag kallas ryskt, det är inte fråga om det, det är något mera och något djupare. **Tanja**, den sibiriska invandrarkvinnan, är ett typexempel. Jag fann henne direkt, vi var på samma våglängd.

Sen har vi knipslugheten, en egenskap som dom kökarbor som fått den gåvan odlar tillfullo. Knipslugheten är ofta förenad med ett utpräglat sinne för humor åtföljd av blixtrande snabba svar, underfundighet.

Jodå, visst finns sådant också annanstans i världen, men det finns så mycket mera knipslughet bland mitt folk. Det är som en utpräglad egenskap som kännetecknar mitt folk. Jag förväntar mig blixtnabba svar och finurligheter. Det är samma glättighet som jag hittat bland östra grannarna.

Nej, jag inbillar mig inte att jag kommer med den stora sanningen om vilka vi är, vi kökarbor. Men det är väldigt intressant och jag skulle inte för allt i världen vilja vara något annat.

MARGARETHA JORPES-FRIMAN

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Socialen skickar fattiga till kyrkan för att få hjälp.

DAGENS NYHETER i rubrik om läget i Stockholm

Kumlingelåtar och lite till

Kalle Lund skivdebuterar med sin favoritmusik

– Musiken klingar kvar i öronen och jag tycker att det är roligt att kunna dokumentera den på mitt sätt.

Det säger dragspelaren **Kalle Lund** som nu gett ut sin första skiva. Med finns **Kumlingelåtar** som han hört redan som barn.

Kalle Lund är dragspelare och välkänd för den åländska publiken från fester, bröllops-spelningar och dansbanor. I ungdomen var han till sjöss och var under ett långt yrkesliv på land maskinmästare vid Grelsby sjukhus.

Han är bosatt i Godby, men född och uppvuxen på Kumlinge och när han nu kommer med sin första egna skivinspelning är många av de elva låtarna på skivan musik som i tiden spelats där. Här finns ”Karl-Augusts vals”, Schottis från Kumlinge”, Nabb-Jannes vals”, ”Polkett från Kumlinge”, ”Spinnrocken”, ”Pappas fiol” och ”Brudlåt från Kumlinge” efter spelmän som **K.A. Lindström**, **John Åkerfelt** och **Otto Silander**.

De övriga är favoriter som han också gärna spelar, den svenska spelmannen **Tore Hårdelins** kända ”Skep-parschottis”, ”Berits vals” av **Walter Eriksson** och ”Ålands-snoa” av **Fred Söderlund** samt Kalles egen komposition ”Fransk vals”.

”I generna”

– Kumlingelåtarna sitter i generna, säger han med ett leende.

Han berättar att hans pap-

Skivdebut. Kalle Lund har gett ut sin första skiva, ett urval Kumlingelåtar och andra favoriter.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

pa, **Thure Lund**, hörde till de aktiva spelmännen på Kumlinge. Thure spelade fiol och Kalle lyssnade när gubbarna spelade till fest, till bröllop och till dans.

– Festerna på Kumlinge inleddes alltid med spelmans-musik, minns han.

Fiskade till spel

Själv var han i tioårsåldern när han började spela, dock inte fiol utan dragspel som då låg mera i tiden.

– Mitt första dragspel, ett tyskt Alvari, köpte jag i Åbo

för pengar som jag tjänat ihop själv. Min farfar **Karl-August** tyckte att jag skulle köpa spelet för egna pengar och jag fick därför fiska med honom en höst. Sedan åkte han med mig till Åbo där jag köpte spelet i en musikaffär på Eriksgatan.

– Jag tror att vi åkte hem med Åland II och innan vi kom till Kumlinge hade jag lärt mig nästan hela ”Svarte Rudolf”.

Sedan var Kalle Lund i gång och hans liv har därefter varit fyllt av musik. Han har haft flera egna orkestrar och också spelat i dragspelsklubbar,

Ålands spelmansgille och dess spelevinkar.

Favoritmusik

När det blir tal om favoritmusik säger han att han spelade flera gånger med numera bortgångne **Walter Eriksson** (dragspels-virtuos född i USA, men med åländska rötter) och att det var en fin upplevelse.

– Eriksson kunde haka på vad som helst och det var lätt att följa med när han drog.

Men till favoritmusiken hör också spelmansmusiken, de gamla låtarna som han hörde

hemma på Kumlinge.

– Är det fioler med så spelar jag gärna understämman.

Ären till sjöss i ungdomen gjorde också att han blev lite biten av den latinamerikanska musiken och han erkänner att tangon ligger honom särskilt varmt om hjärtat.

Skivan ”Kalle Lund spelar Kumlingelåtar och några till” är producerad och inspelad av **Lasse Lundell** som också lagt komp till låtarna. I går kom den ut i handeln.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Uppskattad återkomst av Björn Blomqvist

Julkonsert

Björn Blomqvist, bas, Mathias Kjellgren, orgel och piano.
S:t Görans kyrka den 18 december.

Konsert

En fullsatt S:t Görans kyrka hälsade Björn Blomqvist välkommen tillbaka som sångso-list, efter en lång tids sjukdom, med en varm applåd. Många ville på nytt få höra hans djupa stämma.

Duktig organist

Konserten inleddes festligt med **Ch. M. Widors** Toccata i F-dur framförd av kvällen ackompanjatör **Mathias Kjellgren**, som visade sig vara en mycket duktig organist.

O, vad jag önskade att det skulle ha funnits någon sekunds efterklang i kyrkan, men ack det var totalt stumt med så mycket människor i kyrkbänkarna. Tänk om man kunde göra något åt akustiken i S:t Görans kyrka. Det är inte lätt att som sångare fylla ett

kyrkorum som inte hjälper en något.

Björn Blomqvist valde att inte forcera utan sjöng med mjuk röst de kända sångerna, som ”Ombra mai fu”, ”Verdi prati” och ”Lascia chi’o pi-anga” (Dagen är nära) av **G. F. Händel**. Omtyckta ”örhängen” alla tre. Därefter bjöds publiken på ett riktigt ”orgelörhänge” nämligen **Bachs** Toccata och fuga i d-moll framförd med bravur.

Nu först kom julsångerna. Avdelningen inleddes med en aria ur julkantaten ”Uns ist en Kind geboren”, där Björns röst övertygande förde fram budskapet ”Din födelsedag är här”. Vidare sjöngs ”Giv mig ej glans” och ”Betlehemsstjärnan”. I dessa sånger märktes det att Björn var förkyld, vilket han meddelade vid konsertens början. Dock kunde han förtjänstfullt genomföra hela konserten.

Schubert-marsch

Malottes ”Fader vår” framfördes på engelska och **C. Francks** ”Panis angelicus” på

originalspråket. Jag har alltid tyckt att **Schuberts** ”Ave Maria” håller för att framföras ofta, och särskilt om den görs mjukt och känslösamt som Björn gör.

Lite fick publiken också dra på smilbanden då organisten framförde den kända militär-marschen av Schubert, den som hör ihop med Kalle Ankas julafton, med väl funnen registrering och spänst.

En sång som för marieham-narna hör ihop med Björn Blomqvist är utan vidare **Wennerbergs** ”Gören portarne höga”. Vid tidigare framföranden har det varit fullt tryck på, men nu framfördes sången mycket försiktigare och lätt-tare.

Den väl genomförda konserten avslutades med ett extra nummer, naturligtvis ”O helga natt”.

KAJ-GUSTAV SANDHOLM

Solist. Björn Blomqvist sjöng inför en fulltalig publik i S:t Görans kyrka.

Foto: JONAS EDSVIK

Åbo Svenska teater ger i vår

en komediversion av **Alfred Hitchcocks** kända filmdrama ”De 39 stegen”. Sjuttio år efter filmversionen har **Patrick Barlow** gjort en komediversion med högt tempo. Premiär är det den 28 februari.

Redan på trettondagsafton, den 5 januari, har teatern premiär på **Astrid Lindgrens** ”Nils Karlsson-Pyssling”.

Våren bjuder också på de sex sista föreställningarna av ”Den amerikanska flickan” byggd på **Monika Fagerholms** roman och de sista möjligheterna att se **Andrew Lloyd Webbers** ”Tell Me On A Sunday”.

I ett samarbete med Klockrikeatern och Svenska Teatern bjuds på tre dramer: ”Nordost” av **Torsten Buchsteine**, ”Product” av **Mark Ravenhill**, och **Juha Jokelas** ”Fundamentalisten”.

I april gästspelar **Lasse Pöysti** med **Bengt Ahlfors** ”Hissvägraren” och svenska Riksteatern kommer över till Åbo med **Hjalmar Söderbergs** ”Doktor Glas”. □

Svenska kulturfonden

har beviljat Stiftelsen Juthbacka 500 000 euro för att utveckla kulturföretagsamheten kring Juthbacka herrgård i Nykarleby i Österbotten. Projektet strävar efter att skapa ett mångsidigt kulturellt företagscentrum i området, genom att på olika sätt hjälpa nya kulturföretagare att etablera sig.

I området finns i dag, inom projektet Kreativa företag, ett aktivt nätverk som omfattar drygt 100 unga kreatörer från olika områden, som grafisk formgivning, reklam och design. Inom nätverket finns många företagsidéer och ett stort intresse att grunda företag inom olika kulturområden. □

Krigsbyte kan man se

i en utställning som Livrustkammaren i Stockholm visar just nu. Vapen, rustningar, konstverk och dyrbara böcker som de svenska arméerna fört med sig som krigsbyte hem till Sverige ställs ut. Snyggt, givande och tankeväckande, skriver Dagens Nyheter: ”Det svenska kulturarvet vore sanningen att säga ganska fattigt utan de här klenoderna. Men är de egentligen våra?”

Till den frågan kan utställningsbesökarna också få ta ställning genom att placera guldpenningar i glaströr och därmed svara ja eller nej på om Sverige borde återlämna de bortrovade klenoderna. □

Mikko Franck har

valts till konstnärlig ledare, numera kallad operachef, för Nationaloperan, skriver FNB. Valet fattades av styrelsen för Stiftelsen för Nationaloperan. Franck fortsätter också som chefsdirigent vid operan. □

God Jul & Gott Nytt År

önskar Rädda Barnen
medlemmar, samarbetspartners samt
alla andra som stöder och möjliggör
föreningens verksamhet!

Rädda Barnen
på Åland

God Jul &
Gott Nytt År

önskar

**WIDMANS
Kross & grus**

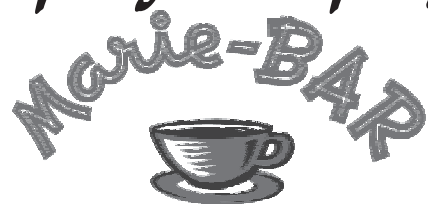
God Jul & **MATTSSONS
SVETS Kb**
Godt Nytt År

önskas våra kunder och affärsbekanta

VESTANSUNDA

Vi håller stängt 24-31.12-07

God Jul & Gott Nytt År!

Vi håller
stängt
mellan jul
och nyår

Vi önskar alla våra kunder
och samarbetspartners
**God Jul &
Gott Nytt År**
genom en inbetalning
till Ålands Barnfond

Sigges
VERKSTAD
Skogshyddsvägen, tel. 22 245

Vi håller
stängt i
mellan-
dagarna

Vi vill önska våra kunder
och samarbetspartners

**God Jul och
Gott Nytt År!**

genom en inbetalning till Ålands Barnfond

UOTILA & MATTSSON
JURIDISK EKONOMISK BYRÅ

Nygatan 7B, FIN-22100 MARIEHAMN
Tel 018-13 366, fax 13 455 www.uotilamattsson.fi

Vi önskar våra kunder en riktigt

**God Jul &
Gott Nytt År!**

Istället för julkort gör vi en
inbetalning till
Ålands sjöräddningssällskap.

Lindén
 Byggkonsult

**God Jul &
Gott Nytt År**

önskas till kunder & samarbetspartners

Kranis

Vi önskar våra kunder
och samarbetspartner

**God Jul
och
Gott Nytt År**

genom en inbetalning till
Ålands Barnfond

Rollic Ab
Karlbergsvägen 2. Tel 23 611

Vi önskar alla våra kunder och samarbetspartners

God Jul & Gott Nytt År

genom en inbetalning till Ålands barnfond

— Vägen till en bra affär —

BILHALLEN

Julafton stängt. Fredag 28.12–31.12 inventeringsstängt.

Vi önskar alla våra kunder

**God Jul &
Gott Nytt År!**

Wickström
OPTIK

Torgg 13 i Sittkoff, el 19 823

Vi önskar alla våra kunder och leverantörer riktigt

**God Jul &
Gott Nytt År**

Målerifirma
S&M

Vi önskar alla en
God & Ren Jul
samt ett
Gott Nytt År

genom en inbetalning till
Barncancerfonden

ALLTVÄTTEN
KEMTVÄTT • VITTVÄTT • MATTVÄTT
ÅLANDSVÄGEN 35
TEL: 14730

Vecka 52 utkommer Nya Åland torsdag - lördag

P.g.a. julhelgen publiceras
inte Torget vecka 52

Vi önskar alla våra läsare

God Jul

Nya Åland
☆☆☆

Via telefontråden varma önskningar går:
God Jul & Gott Nytt År!

Vi vill tacka våra kunder för det gångna året
och önskar en riktigt

God Jul & Gott Nytt År

Sverige

T.ex. Pelle i St-holm med nr.
65 43 21. Sverige 81,
St-holm 8

81-8-65 43 21

Hela världen

T.ex. Bryan i New York med nr
65 43 21 "Världen" 82, USA
1 New York 212

82-1-212-65 43 21

Mariehamns Telefon Ab
Ålandsvägen 52, tel. 27 044

Vi önskar alla våra kunder

**God Jul &
Gott Nytt År**

Isället för julkort
och gåvor gör vi
en inbetalning till
Röda Korsets
katastroffond.

**m. MARIEHAMNS
TRYCKERI AB**

TV3 kommer inte att försvinna

Finströmarna kan vara lugna. De kommer också i fortsättningen kunna se Cityakuten, Prison Beak och Lyxfällan.

Godby antennförening har efter styrelsemöte bestämt att kanalen blir kvar i Finström, och även andra antennföreningar behåller kanalen.

Efter beslut i styrelsen och efter att ett 70-tal personer hört av sig till Godby antennförening så är det nu bestämt att TV3 kommer att bli kvar i tv-tablån för finströmarna.

Kanalens vara eller icke vara har kommit upp till diskussion efter att Viasat kommer att höja sitt pris på TV3 till mer än det dubbla.

För abonnenterna innebär det att årsavgiften stiger från 80 euro till att efter årskiftet att bli 125 euro.

Kanalen firar 20 år. TV3 kommer att stanna kvar på Åland i alla kommuner efter antennföreningarnas beslut. Foto: ERKKI SANTAMALA

Populär

Rolf Karlsson, ordförande i Godby antennförening, säger att det antagligen skulle blivit arga reaktioner om TV3

försvunnit eftersom kanalen är en av de populäraste i TV-utbudet.

– Vi har nu skrivit på kontrakt för TV3 med Viasat för

ett år och i mars-april 2008 när vi har årsmöte kommer vi att avgöra ifall kanalen blir kvar även efter nästa år.

Övriga antennföreningar

kommer också att ha kvar kanalen.

TOMAS HENRIKSSON
redaktion@nyan.ax

Interaktiva tavlor i Medborgarbladet

I tidskriften Med, Medborgarbladet, som är språkrör för svenska folkpartiet berättas stort om det generösa utdelandet av interaktiva tavlor, så kallade smartboard, bland finlandssvenska skolor som Kulturfonden och Konstsamfundet står bakom.

– Vi delar ut 150 tavlor och

bekostar också nio tvådagars fortbildningskurser för lärare, berättar projektombudsman **Tove Ekman**.

Artikeln är illustrerad med fina bilder där elever arbetar vid sina interaktiva tavlor.

Men vad som glömts bort i sammanhanget är att fyra åländska högstudier har ne-

kats dessa tavlor, vilket orsakat en hel del protester på skolorna i Brändö, Kumlinge, Kökar och Föglö.

Nya Åland har tidigare berättat att Tove Ekman förklarar detta förfarande med att skolorna har för litet elevunderlag. Kostnaden, per elev, ansågs bli för hög. (ka-f)

Gåva till en del. Interaktiv tavla ges till alla – utom skärgårdsungdomarna. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Julpynt i sista minuten

From
torsdag 20/12
så långt lagret räcker:

-50%
på allt julpynt

Vi önskar alla

*God Jul och
Gott Nytt År*

EXTRA JULÖPPET:

torsdag-fredag 9-20, lördag 10-16,
söndag 12-16, julafton stängt

www.em.com

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

Skönt att
komma hem.

allt du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma ERIK MATTSSON

GÄLLER t.o.m. TORSDAG 27.12

Leverpastej

Hakala kg **12,60**

Pressylta

Dahlmans kg **7,95**

Julkrans 400 g

Ålandsbagarn st **3,85**

Äpplen

Åländska kg **1,99**

Äpplen Red Delicious

USA kg **0,99**

Ananas söt

Costa Rica kg **1,49**

Tomater

Finland kg **4,99**

Aladdin & Paradis

chokladkonfekt 500 g

..... ask **4,99**

PLUSSA -FÖRMÅN

Coca-Cola 1,5 liter

..... 2 x 2-pack **5,00**

utan Plussa-kort 2,99/2-pack *inkl. pant*

President kaffe 500 g

Paulig (max 2 pkt/hushåll) 2 pkt **5,00**

utan Plussa-kort 3,25/pkt

Smör 500 g

Valio (gäller ej osaltat) pkt **1,99**

utan Plussa-kort 2,59/pkt

Lambi WC-papper

6 rullar pkt **1,99**

utan Plussa-kort 2,65/pkt

JULAFTON 9-12, Juldagen stängt, annandag jul 12-16

GODBY TEL 43 250

VAR 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16

BYGGLAGRET: VAR 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

RÄTTELSE

ett fel fanns i annonsen i
XIT 12/07

INGEN DANS I RESTAURANGEN 21-22.12

i nattklubben: Dj Tony to 20.12,
"&" fre 21.12 och lö 22.12

Tel 24020 info@hotellarkipelag.aland.fi www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

Nyan-journalist vann i offentlighetsmål

Nya Ålands journalist **Annika Orre** har vunnit ett mål mot landskapsregeringen om handlingars offentlighet.

Orre besvärade sig våren 2006 mot att landskapsregeringen hemligstämplade ett djurskyddsmål. I tisdags beslöt Högsta förvaltningsdomstolen godkänna besväret och i och med det upphävs även landskapsregeringens beslut som felaktigt.

Landskapsregeringen motiverade hemligstämplingen med att det i ett litet samhälle är lätt att identifiera vilken person det handlar om och att det därför kan leda till negativa konsekvenser för den berörda och dennes eventuella anhöriga.

Orre hänvisade till landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet och krävde att man åtminstone skall få veta allmänt vad ärendet gäller.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN

Nöjd med utslaget. – Offentlighetslagstiftningen är alla journalisters främsta redskap för att kunna informera allmänheten om vad som händer i samhället. Om inte vi ser till att lagen efterföljs gör ingen annan det, kommenterar Annika Orre.

Foto: STEFAN ÖHBERG

JULAFTON 24.12.2007
Julfrid utlyses på Torget
Kl 12.30-13.00 Julmusik
Kl 13.00 Fanfar Ungdomsorkestern

Utdelning av stipendier till studerande
Utdelningen förrättas av stadsfullmäktiges
I viceordförande Anna Janson

Julfrid utlyses
av äldreådets ordförande Stefan Snellman

Fanfar
Sång Mariehamnskvartetten
Psalm (unisont)

NYÅRSAFTON 31.12.2007
på Torget i Mariehamn
Kl 23.30 Program:
Therese Karlsson
Kvällens konferencier: Marika Sundqvist
Kl 24.00 Fyrverkeri från Stadshusbacken

Mariehamns Stad önskar alla
God Jul och Gott Nytt År!

21-22.12 "&" i nattklubben

JULDAGEN
öppet från kl. 18.00
Högtryck och DJ i restaurangen,
Soundway i nattklubben

entré förköp 15,- (t.o.m 22.12)
vid dörren 20,-

åldersgräns 20 år lördagar samt
juldagen, övriga kvällar 18 år

hotellet håller jultängt 23-26.12

nattklubb och restaurang
stängda 23-24.12 samt 26.12

Vi tillönskar alla våra gäster och
samarbetspartners en riktigt

GOD JUL!

Tel 24020 info@hotellarkipelag.ax www.hotellarkipelag.com

Britt Lundberg dubbelvald

■ Ålands-representanten **Britt Lundberg** återvaldes som presidiummedlem i EU:s regionkommitté under den politiska mittengruppen ALDE:s möte.

Regionkommittén är den enda officiella platsen som Åland har i EU. Den fungerar som ett rådgivande organ och har till uppgift att föra fram lokala och regionala synpunkter på EU-lagstiftningen. Lundbergs mandattid gäller fram till januari år 2010.

Lundberg valdes även till andra vice ordförande i regionkommitténs Östersjögrupp. Gruppens ambition

är att på ett effektivt sätt lyfta Östersjöfrågorna. Detta som en balans i förhållande till de mycket aktiva aktörerna som finns kring Medelhavet, sägs i ett pressmeddelande.

Bland de många organisationer som redan jobbar för Östersjön, kommer Östersjögruppen att inta en särskild plats, eftersom den kan fungera som en länk mellan dessa aktörer och EU:s institutioner, sägs det vidare.

Såväl Östersjögruppens som ALDE:s möten hölls alltså i samband med själva regionkommitténs möte i december. (lt)

Ny avtalschef för kommunförbund

■ **Ben-Erik Alm** har utsetts till ny ordinarie avtalschef för Ålands kommunförbund.

Detta meddelar kommunförbundets ordförande **Christian Beijar**, och berättar vidare att Alm anställdes på prov i juli detta år, sedan den förre avtalschefen, **Laila Tuominen**, sagt upp sig. Den ordinarie anställningen gäller från och

med januari 2008 och fem år framåt.

Vidare utsågs lagtingsmannen **Johan Ehn** till kommunal representant i landskapsregeringens nya räddningsdelegation. Styrelsen motiverade detta bland annat med att Ehn tidigare har arbetat civilt inom räddningsverket och därmed är väl insatt i den typen av frågor. (lt)

Julklappstips!

*Räster för
Östersjön*

**En välgörenhetsgala
för Östersjöns fortlevnad**

Andersudde 15 och 16 augusti 2008

De vackraste melodierna ur
Opera- och operettvärlden:

*Trollflöjten, Rigoletto, Carmen,
Glada änkkan, Läderlappen*

Medverkande bl.a.

Dan Karlström, Therese Karlsson, Jenny Carlstedt,
Björn Blomqvist, Mikael Fagerholm, Frida Jansson,
Freja Frisk, Annika Sjölund samt Lisa Fornhammar
och Tuomas Pursio

Ålands Festspelsorkester

Dirigent Nils Schweckendiek
Regi: Vilpu Kiljunen

45,-

inkl. transport och traktering
Förköp fr.o.m. 18.12: Hotell Arkipelag

Tel 31 360
eller 36 460

**ÅLANDS
TRÄDGÅRDSHALL
ANDELSLAG**

önskar
sina leverantörer

God Jul

och ett
framgångsrikt

Nytt År

Barnskyddstjänst blir heltidsjobb

■ **JOMALA.** Socialarbetartjänsten inom barnskyddet i Jomala kommun bör utökas till heltid från och med den 1 januari 2008. Det anser kommunstyrelsen som sammanträdde i måndags.

Eftersom klientfamiljerna har flera och svårare problem än tidigare föreslår styrelsen att fullmäktige skall utöka barnskyddstjänsten till heltid. Socialkansliet har till exempel haft flera fall där man har misstänkt sexuellt utnyttjande eller misshandel av barn. (ml)

Jomala säljer barnskydd

■ **JOMALA.** Jomala kommun har beslutat att förlänga sitt avtal om att sälja tjänster inom barnskyddet till Föglö kommun. På ett möte i måndags gick en enhällig kommunstyrelse emot kommundirektör **Harry Janssons** förslag och beslöt att förlänga avtalet med ett år.

Harry Jansson föreslog att kommunstyrelsen skulle följa socialnämndens förslag, att inte teckna ett nytt avtal på grund av att arbetsmängden blir för stor, men kommunstyrelsen tyckte alltså annorlunda. (ml)

INRE STEK

 av nöt kg **10,95**

REVBENSSPJÄLL

 Färsk kg **4,80**

JULKORV

 4 st kg **8,90**

RULLSYLTA

 Färdig 100 gram **1,09**

SKÄRGÅRD SWIENERKORV

 kg **7,95**

JULLÅDOR

 400 g, potatis-, morot-, kålrot
(3,97/kg) st **1,59**

JULLIMPA

 500 g (5,18/kg) st **2,59**

EDAMEROST

 kg **6,49**

LUTFISK

 Ca 1 kg kg **6,95**

KALLRÖKT FORELL

 i skivor, 135 g (20,37/kg) st **2,75**

KLEMENTINER

 Spanien, 1,5 kg (1,66/kg) påse **2,49**

PÄRON

Abate Fetel, Italien kg **1,99**

PLUSSA-erbjudande**SMÖR**

 VALIO 500 g (3,98/kg) pkt **1,99**
(UTAN PLUSSA-KORT 2,59/pkt)

PRESIDENT KAFFE

500 g (5,00/kg) 2 pkt **5,00**
(UTAN PLUSSA-KORT (6,50/kg) 3,25/pkt)

LAPIN KULTA MELLANÖL

24-pack burk (2,04/lit) låda **19,95**
(UTAN PLUSSA-KORT inkl. pant 3,60 22,95/låda)

KONFEKTASKAR

 350 g (9,42/kg) 3 st **9,90**
(UTAN PLUSSA-KORT (10,85/kg, 3,80/ask)

Dessutom stor sortering av:
konfektaskar, julmust, sillkonserver, gravad fisk,
färsk fisk, jullådor samt en massa annat
som hör julen till.

Vi önskar alla våra kunder och leverantörer en

RIKTIGT GOD JUL!

Citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ JULÖPPET:
månd-fred 9.00-18.00, lörd 22/12 9.00-16.00,
sönd 23/12 10.00-16.00, julafton 9.00-12.00,
juldagen och annandag jul stängt

Här ser de golfprojektet

Det finns 1,5 miljoner euro i nästa års budget för ett golfprojekt, men Godby/Ämnäs-projektet som det var planerat, röstades ner när lagtinget på den tredje dagen gick till beslut.

Fredrik Karlström (ob) stod som segrare i omröstningarna, efter att lagtinget godkände hans motion att ta bort två miljoner euro från golfprojektet.

Det krävdes tre omröstningar innan lagtinget hade tagit ett slutligt beslut om golfprojektet.

Ingen bön hjälpte. Det ser ut som om Danne Sundman (ob) ber till en högre makt om att få fler med på golfåget, men det var förgäves. Ingen mer gjorde den kovändning som skulle ha räddat godby/Ämnäs-projektet.

I den första omgången ställde Fredrik Karlströms förslag att från golfprojektet dra bort två miljoner euro från de föreslagna 3,5 miljonerna, mot **Torsten Sundbloms** (lib) förslag att helt stryka anslaget för golfen.

Samtliga röstade för Fredrik Karlströms förslag, utom de tre socialdemokraterna, centerns **Torbjörn Eliasson** och **Henry Lindström**, samt **Åke Mattsson** (lib) som lade ner sina röster.

Röstade mot sig själv

Till och med Torsten Sundblom röstade mot sitt eget förslag, en sak som han senare motiverade med att det är bättre att ha stöd-pengar för golfen kvar eftersom han är för golf, men att Fredrik Karlströms motion i frågan "glömdes" bort i finansutskottet, där Torsten Sundblom först föreslog att hela anslaget tas bort.

24 röster för Karlströms förslag och sex nedlagda var alltså resultatet.

12 säkra för

I den andra omgången ställdes sedan finansutskottets förslag, 3,5 miljoner för att landskapet skall bygga golfbanan, mot Fredrik Karlströms förslag att bara ta in 1,5 miljoner som stöd till en privat satsning på golf.

De tolv lagtingsledamöter som Nya Åland tidigare angett som säkra för golfprojektet i Godby/Ämnäs, röstade också i verkligheten på finansutskottets, och landskapsregeringens, förslag: talman **Roger Nordlund** (c) och hans partikamrater **Torbjörn Eliasson** och **Henry Lindström**, socialdemokraterna **Barbro Sundback**, **Carina Aaltonen** och **Göte Winé**, de tre i Frisinnad samverkan, **Johan Ehn**, **Roger Jansson** och **Jörgen Strand**, liberalen **Åke Mattsson**, Obunden samlings **Danne Sundman** och Ålands framtids **Harry Jansson**.

Ensam. Ålands framtids Harry Jansson såg ingen framtid för golfen i Godby/Ämnäs efter ett nej till anslaget, men lyckades inte få med sig sin partikamrat Anders Eriksson.

De övriga röstade för Fredrik Karlströms förslag: liberalerna **Raija-Liisa Eklöw**, **Ulla-Britt Dahl**, **Folke Sjölund**, **Olof Erland**, **Gunnar Jansson**, **Sirpa Eriksson**, **Margaret Lundberg**, **Leo Sjöstrand** och **Torsten Sundblom**, centerns **Gun Carlson**, **Anders Englund**, **Jan Salmén**, **Roger Slotte** och **Veronica Thörnroos**, obundnas **Gun-Mari Lindholm** och Fredrik Karlström, samt **Anders Eriksson**, Ålands framtids.

Mika Nordberg (ob) avstod från att rösta.

Resultatet blev alltså att Fredrik Karlströms förslag vann med rösterna 17-12 och en nedlagd.

Ny omgång

Eftersom lagtinget ändrat i finansutskottets betänkande, gick hela budgeten tillbaka till utskottet, som på lunchrasten tog ställning till frågan. Man vidhöll sitt tidigare beslut, att landskapet skall satsa på att bygga en golfbana och anslå 3,5 miljoner euro i nästa års budget.

Denna gång togs beslutet med rösterna 3-2, sedan Danne Sundman anslöt sig till majoriteten istället för att lägga ner sin röst.

Ett nytt plenum hölls med en ny debatt, men med samma argument som tidigare i veckan.

Liberalernas plan?

Roger Jansson (fs) tyckte ändå att liberalerna borde redovisa sin inställning till golfen eftersom man nu hade ändrat sig från att vilja stryka hela anslaget på 3,5 miljoner, till att stryka två miljoner.

– Hur avser liberalerna att använda pengarna? Det måste ju finnas en plan när det nu förslås att pengar skall finnas

kvar. Avser liberalerna en lösning i Godby/Ämnäs?

– Med dagens resultat lämnar vi till landskapsregeringen att ta nya tag i den riktning lagtinget visar idag, var Raija Liisa Eklöws (lib) svar.

Näringslivet, inte politiker

Harry Jansson (åf) var kritisk till majoritetens sägning av golfbaneprojektet.

– Faktum kvarstår, om det blir nej till satsningen på totalt 5,3 miljoner euro, finns ingen aktör som vill ta på sig driftsansvaret.

– Jag tror på näringslivet, jag tror inte det är politikerna som skall driva utvecklingen på Åland, svarade Fredrik Karlström (ob).

Betyder vad?

Barbro Sundback (s) var konfunderad.

– Den som idag vunnit stora lottovinsten är ledamot Karlström, han har dessutom fört en ideologisk linje som han hållit fast vid hela tiden, och nu lyckats få majoritetsblocket med sig. Sedan återstår frågan, vad betyder det här?

Det betydde i alla fall att det blev en tredje omröstning, där finansutskottets förslag att bygga banan i Godby/Ämnäs ställdes mot Fredrik Karlströms förslag, som nu var lagtingets tidigare beslut.

Och rösterna föll exakt på samma sätt som i omröstning två, 17 för Fredrik Karlströms förslag, 12 för finansutskottets förslag och en nedlagd röst.

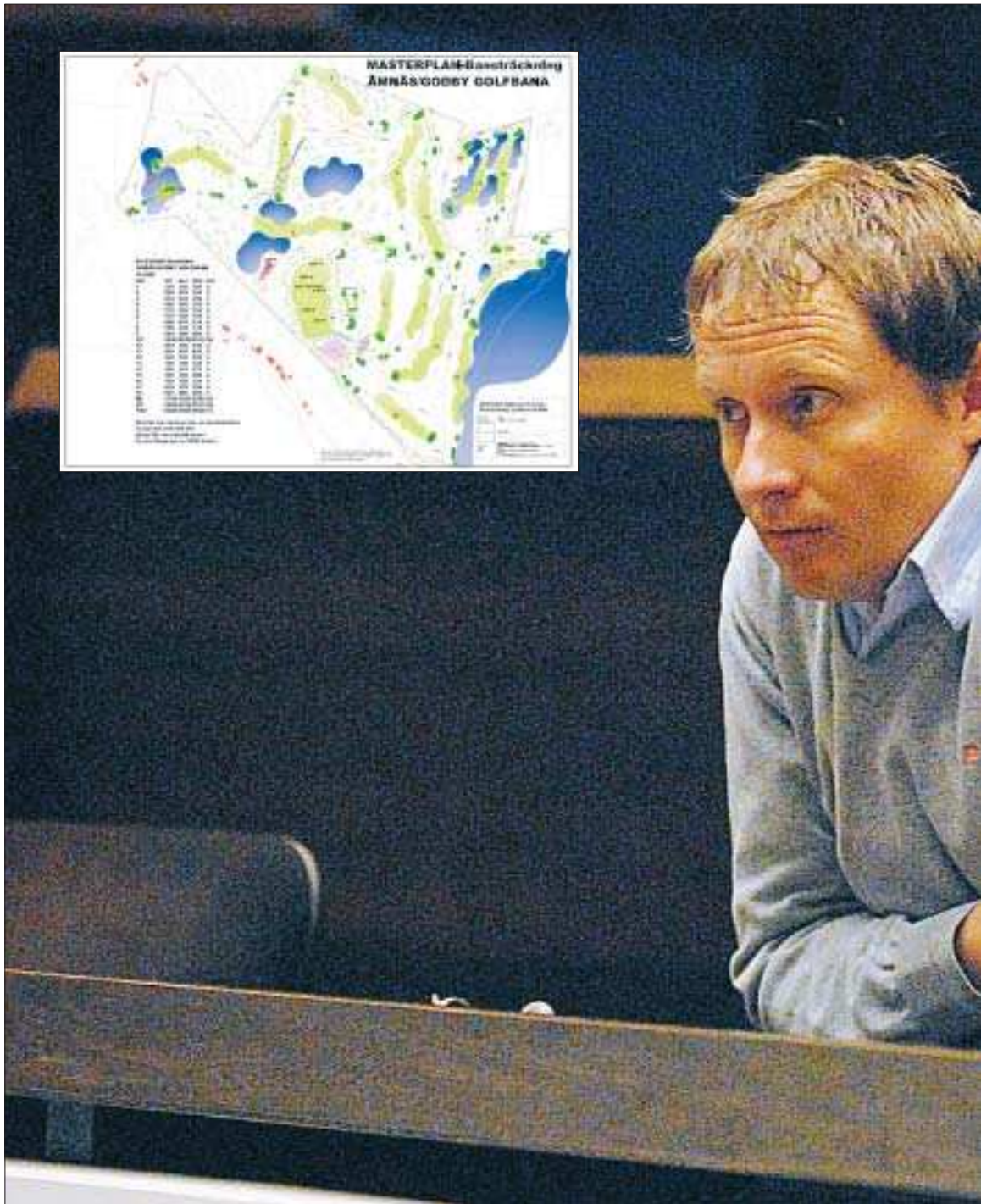
Ridå för golfprojektet som det lagts upp tillsammans med Ålands golfklubb och föreningens sponsorer.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Komplicerat. Det var många och ibland komplicerade omröstningar som nye talmannen Roger Nordlund (c) fick hålla reda på, men han hade god hjälp av erfarna lagtingsdirektören Lars-Ingmar Johansson.

Besvikelse. På läktaren var det inga glada miner när lagtinget sågade golfprojektet. Golfproffset Niklas Ålands golfklubbs medlemsmöte på tisdagen.

"Ett beslut man kommer att ångra"

Det är en mycket besviken ordförande i lagtingets finansutskott som ger sina kommentarer till journalisterna efter gårdagens golfbeslut.

Han har inte långt till tårarna.

– Det är tyvärr min övertygelse att projektet är sänkt genom det här, säger Torbjörn Eliasson (c).

Att man från näringslivets sida skulle lägga upp nästan fyra miljoner euro till, förutom de 3,2, som redan utlovats för golfprojektet ser han inte som möjligt.

– Det är en naiv nyliberalism att tro det. Vi har inget jättehottell som skulle kunna tänkas satsa sådana summor för att det gynnar den egna rörelsen. men om man mot förmodan skulle lyckas, är jag den förste att gå ut på torget och hurra.

Torbjörn Eliasson ser flera

Centerns Torbjörn Eliasson lyckades inte ens få alla sina partikamrater med sig i golfsatsningen. Han ser många förlorare i gårdagens lagtingsbeslut att inte bygga golfbana i landskapets regi. Foto: ANDREAS DIENERT

förlorare i och med att golfprojektet inte blir av.

– För det första den åländska turismbranschen, för det andra skärgården. Jag tror vi hade kunnat bygga skärgårdsbanorna enligt samma koncept som det här, och sist och inte minst alla ålänningar.

Att han personligen ser sig som en förlorare går inte att ta miste på.

– Jag har varit golfare sedan 1975 och sett utvecklingen, men jag har inga personliga intressen i det här projektet.

Lita på politikerna?

Han tror inte golfklubben och andra som lagt tusentals timmar på projektet, och pengar, vill gå vidare med landskapsregeringen efter det här.

– Det var politikerna som lade fram projektet 1998, inte golfklubben. Hur skall man kunna lita på politikerna nu?

Han påminner om hur alla politiker i valrörelsen för fyra år sedan, 2003, var enigt för en golfsatsning i Grelsby, som då var aktuellt.

– Jag tror att majoriteten snart kommer att inse att det här var ett beslut man kommer att ångra, är Torbjörn Eliassons julkhälsning. (uw)

Tråkigt, anser Eckerö-ud

– Det är tråkigt, är Eckerökoncernens vd Björn Blomqvists kommentar till lagtingets nej till golfen.

– Jag är övertygad om att golfbanan hade varit bra för hela

besöksnäringen på Åland. Det hade varit en infrastrukturell satsning som hade gett avkastning åt många.

Eckerökoncernen har varit en av de fyra viktigaste sponsorer bakom projektet.

– Jag har ju sett hur långt på väg projektet hade kommit. Det var konkretiserat med tidsplan och tryggt finansiering och då är det extra tråkigt att det faller på själva målsnöt, säger Blomqvist. (tt-s)

Projektet försvinna

Rajamäki och hotelldirektören Henrik Nordström följde med debatten. Namnet Alandia golf överlevde bara en dag, det hade bestämts vid

Alandia golf begravas

Den planerade golfbanan i Ämnäs i Finström fick i tisdags sitt namn, **Alandia golf**. Efter mindre än ett dygn stod det klart att det namnet bara fick leva till pappers och att hela projektet nu kommer att avslutas.

Lagtingets beslut om ett bidrag på 1,5 miljoner till en privat byggare är inget alternativ för Ålands golfklubb som inte har råd att själv bygga en bana.

– Och var skulle vi bygga en bana? Nej, det är punkt och slut för projektet, säger golfklubbens ordförande **Dick Lundqvist**.

– Lagtingets beslut kom inte som någon överraskning men visst är jag besviken och det är också alla andra som hade hoppats på att kunna dra nytta av projektet.

Hur mycket arbete har ni lagt ner på planeringen av projektet?

– Massor. Vi är tre personer i klubben som har arbetet i månader med planering och finansiering.

Har ni satsat pengar som nu går förlorade?

– Själva arbetet har skötts ideellt, för idéskisser och juridisk rådgivning har vi betalat 5.000–6.000 euro. (tt-s)

”Kastar omkull turismstrategi”

– Det här valet som politikererna gjort kastar omkull den strategi turistföretagare byggt upp, säger **Viking Lines** vice vd **Boris Ekman**.

– Det är klart vi hade hoppats på att den skulle byggas eftersom golfen är ett stort satsningsområde. Det känns som om politikererna inte tar ansvar för det de utsagt sig för att genomföra, förstår Ekman.

Ingen stor sak för Viking

Han menar att det inte är någon stor sak för Viking Line, men värre för småföretagarna som räknat med golfbanan.

– Alla är överens om grundfrågan att den ska byggas men kommer sen inte vidare om var och av vem. Vi stödjer uppbyggnaden men det kommer aldrig på fråga att Viking Line skulle vara med och bygga en golfbana. Vi har en filosofi om att alla ska göra det de är bra på och sen kan man samarbeta med varandra. Skomakaren lagar skor och sömmerskan syr kläder. Så nej, vi är absolut inte intresserade av att bygga den. (th)

”Köp marken åtminstone”

– Säkra åtminstone markområdet i Ämnäs-Godby genom köp eller byte. Utan den får vi vänta i tio år till på en golfbana.

Henrik Nordström vd för Ålands turism & konferens, är ”jäkligt besviken liksom merparten av turistföretagarna” över lagtingets nej till golfbana.

– Tänk på all kraft, alla resurser, alla tusentals timmar av arbete som har lagts ner på planeringen. Nu är det helt bortkastat.

Tog kontakt

Han påminner om att det en gång i tiden var politikererna som tog kontakt med Ålands golfklubb med önskemål och hjälp med driften av den golfbana som samhället skulle bygga.

– Det är det som allt bygger på. Jag undrar hur de politiker som nu har sagt nej har tänkt sig att värna om turismen och besöksnäringen. Vill de göra något bra borde de åtminstone se till att säkra markområdet. Det finns 1,5 miljoner euro i budgeten för privat byggande, och bara om det finns mark kan det finnas en möjlighet. (ao)

”Ett slag i ansiktet”

– Jag är besviken, desillusionerad och inne i en förtroendekris.

Så uttrycker **Annica Jansson**, vd för Ålands turistförbund, sin ilska och frustration över lagtingets golfbeslut.

– Beslutet är ett slag i ansiktet på alla som jobbar med och för turismen. Det är en stor och utmanande uppgift att göra Åland konkurrenskraftigt, och det värsta är att på det här sättet drabbas av ett internt bakslag. Jag är besviken på att nejsägarna i lagtinget inte har förmått lyfta blicken från detaljer som rör exempelvis markfrågan till se golfbanan som den kvalitets-satsning som vi så desperat behöver och där vi har näringslivet med oss. Allt hårt arbete som under så lång tid har lagts ner känns helt bortkastat och beslutet är för mig obegripligt.

Hon ser beslutet som ”bakslagen av närdemokratin”.

– Jag hade trott att politikererna skulle vara öppna för de argument som talar för satsningen. Jag tycker också att svängningarna hit och dit är allvarliga – om ett företag hade drivits på samma sätt utan konsekvens och mål och med fokus på detaljer så hade betyget blivit underkänt. (ao)

Ingen bil. Pengar till en husbil till skärgårdsungdomarnas förening Skunk, var det bara socialdemokraterna som röstade för. Inte ens någon av ledamöterna från skärgården tyckte förslaget var bra. Arkivfoto: PETER EBBESSON

22 omröstningar när budgeten togs

Det krävdes hela 22 omröstningar, inklusive de tre om golfen, innan lagtinget i går kunde klubba nästa års budget och ta jullov.

Harry Jansson (åf) fick bara med sig partikamraten **Anders Eriksson** och de fyra obundna ledamöterna i sin begäran om 90.000 euro till för ett språkråd.

Barbro Sundback (s) fick inte ens hela oppositionen med sig i förslaget om inrättande av en lagberedningsnämnd, men däremot i frågan om att Ålands Radio/TV också skall betala upphovsrättskostnaderna med licenspengarna. Fast det räckte inte mot regeringsblocket.

Ålandstillägg

Harry Janssons (åf) förslag att stryka en miljon från fastighetsförvaltningen fick bara stöd inom det egna ledet, medan **Anders Englund** (c) avstod från att rösta.

Danne Sundmans (ob) förslag om ålandstillägg för pensionärer med små inkomster röstades ner med 18-9 och tre nedlagda. Han fick Ålands framtid och Frisinnad samverkan med sig, medan socialdemokraterna lade ner sina röster.

Gullåsen

Barbro Sundbacks (s) tillägg om att snabba på saneringen av Gullåsen vann inte heller gehör hos majoriteten. Med sig hade hon, förutom partikamraterna, också **Jörgen Strand** (fs), och de obundnas **Gun-Mari Lindholm** och **Mika Nordberg**, medan övriga obundna lade ner sina röster, liksom **Roger Jansson** (fs) och **Harry Jansson** (åf).

Obundnas förslag att förlägga hantverksutbildningen i Kastelholms kungsgård och i privat regi, fick stöd av Frisinnad samverkan och socialdemokraterna, medan Ålands framtid lade ner rösterna och regeringsblocket röstade emot.

Skunk-bil

När det gällde pengar till en husbil till skärgårdsungdomarnas förening Skunk, var det bara socialdemokraterna som röstade för. Inte ens någon av ledamöterna från skärgården tyckte förslaget var bra.

Göte Winés förslag att påskynda bygget av besökscentret i Bomarsund, istället för att avvakta eventuella privata projekt i området, som finansutskottet föreslagit, röstades ner. Så gjordes också med **Danne Sundmans** (ob) förslag att minska

anslaget med 500.000 och utreda intresset bland privata entreprenörer för att satsa på besökscentret.

Först ställdes de två förslagen mot varandra. Talman **Roger Nordlund** (c) röstade först för Sundmans förslag, men ändrade sig när han märkte att övriga centergruppen avstod från att rösta. ”Då avstår jag också”, var beskedet till protokollförande lagtingsdirektören.

I andra omgången röstade sedan regeringsblocket, plus Ålands framtid, för finansutskottets förslag.

Flistöd

Stödet för de obundnas förslag om att utreda ett system med försäkring mot skördeskador inskränkte sig till Frisinnad samverkan samt socialdemokraternas **Carina Aaltonen**.

Att ta bort stödpengarna, 100.000 euro, för att ta tillvara flisråvara i skogen, var **Danne Sundmans** (ob) förslag som inte ens partikamraten **Mika Nordberg** stödde. Han avstod från att rösta. Sossarna och FS samt övriga obundna stödde förslaget, men Ålands framtid röstade med regeringsblocket.

En ökning av landskapets inkomster med 500.000 euro genom att sälja av egna fastigheter var också ett förslag från **Danne Sundman** (ob). Stöd fick han från FS och Ålands framtid förutom av partikamraterna, men det räckte förstås inte.

EU-fördraget

Sju ändringsförslag i de allmänna motiveringarna i budgeten från Obundens samlings och Ålands framtid sida vållade också omröstningar.

Här kan noteras att **Anders Englund** (c) röstade med de obundna och Ålands framtid i skrivningen att näringsrätts språkskydd skall stärkas. Frisinnad samverkans ledamöter avstod från att rösta. Samma sak gjorde Englund i frågan om att införa en skrivning att Åland röstar nej till det nya EU-fördraget om inte Åland får en plats i EU-parlamentet. Stöd kom också från Ålands framtid och övriga obundna.

Olof Erland (lib) avstod att rösta om förslaget till skrivning att landskapets inrättningar och verk inte skall konkurrera med privata entreprenörer. **Danne Sundmans** förslag fick stöd av oppositionen, utom sossarna som röstade med regeringsblocket. (uw)

Sälj det du inte behöver med en annons i **Torget**

Lämna din annons:

Telefon dygnet runt:

0600 91 219

Kostnad 5,05 € + lokalsamtalsavgift

SMS:

Skicka **TORGET** barnvagn säljes, 75€, tel 23 444 till **173521**

Kostnad 0,95 €

torget.ax **NYHET!**

Nu kan du lämna din annonstext och ladda upp bilder på hemsidan.

Kostnad 0€

Priser för privatpersoner:

Annonstext i tidningen och på torget.ax 0€

Bild på hemsidan 0€

Bild i tidningen 10€

Signatursvar 10€

Alla priser inklusive moms

Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33€

Nya Åland
☆☆☆

torget.ax

Ålands största köp & säljmarknad

Snabbt agerat. Utanför Kantarellen finns numera ett flak för insamling av förpackningsmaterial som innehållit varor köpta i någon av de tre Mathias Eriksson-butikerna. Flaket är ett snabbt svar på efterlevnad av förpackningsförordningen. Foto: ERKKI SANTAMALA

Ab Mathias Eriksson lyssnade på kritiken Ordnade insamling snabbt

Nu kan de som handlar på Kantarellen, Mathishallen och Matpunkten lämna tillbaka förpackningarna. Efter det aviserade "förpackningsupproret" har Ab Mathias Eriksson placerat ett återvinningskärl på Kantarellens parkering.

Förra veckan skrev Nya Åland om **Krister Martells** frustration över att lagen om producentansvar, och den förpackningsförordning som hänger ihop med lagen, inte efterlevs på Åland. Han var beredd att gå så långt som till att bära tillbaka förpackningarna till

butikerna och uppmana andra att göra det samma.

Nu behövs inte det, åtminstone inte om man handlar vid de tre Mathias Eriksson-butikerna.

– Vi har upprättat en gemensam insamlingsplats för alla tre butiker, berättar butiksansvariga **Folke Johansson**.

Papper och plast

Insamlingen täcker i princip de förpackningar som varorna säljs i – kartong och torra, rena förpackningar i den ena luckan och hårdplast och mjukplast i den andra – och containern töms sedan av

Ålands renhållning som ME skrivit kontrakt med.

Ätminstone på kort sikt blir varorna i butikerna inte dyrare för konsumenterna.

– Nej. Insamlingsavgiften finns ju inbakad i priset på varorna redan när vi tar in dem från riket, säger **Folke Johansson**.

Nya Åland har kontaktat Ålands handelskammare och Ålands köpmannaförening för att höra om man har tagit itu med förpackningsfrågan igen, men man avvaktar.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Kollar kovändningar

Mjuka klapppar

GANT
U.S.A. 1949

T-SKJORTA

100% bomull,
finns även i grått

..... **39,-**

KALSONGER
100 % bomull

..... **29,-**

STRUMPOR

3-pack, marin, beige

..... **30,-**

MANSCHETTKNAPPAR 45,-

Öppet vard 10-20, lörd 10-16, sönd 12-16, JULAFTON 10-12

www.goaland.net/martins

MARTIN'S

Torggatan 12

Tel. 23 600

Tittut i ladan. Hela byn är så kulturpräglad som sällan på Åland och man ber bara alla goda makter bevara dessa typexempel på den åländska skepparadelns företagsamhet, självhåvdelsebehov och ansvarskänsla.

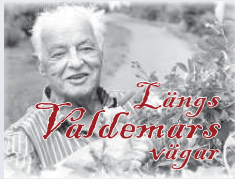
Postrotekommun. För postförseln var alla 37 bönderna – kapellanen inräknad – indelade i rotar. Att farorna inte var upp-diktade finner vi av att en hel postrote omkom 1827. Det klagas 1838 att Vårdöroten ofta är bemannad med endast kvinnor.

Juläppel. Rödblärornas mjuka ludd i sjöbodens skugga är den älskades persikokind eller hur det nu brukar heta. Rödblärekind är faktiskt också skönt och lockande. Och rödbläremun.

Vårdö – vilsamt och ljusglimmande

Utsikten är vilsam över den ljusglimmande Listersbyfjärd, med brobank – Steget – över till Listersby-Grundsunda i södra Vårdö. Här är något av det friskaste och mest öppna i Vårdö.

Valdemar Nyman bodde som pensionär ett par år i Vårdö. Han gillade kommunen. Det märks tydligt på de 16 sidor han berättar om sitt Vårdö.

Som vanligt är beskrivningarna mitt i prick:

Och så står kyrkan där plötsligt bland

Fakta/Invånarantal i dag

För en gångs skull anger vi samtliga byar:

■ Ångö 3
■ Bergö 1
■ Bussö 4
■ Grundsunda 28
■ Listersby 37

■ Lövä 75
■ Mickelsö 23
■ Sandö 45
■ Simskåla 30
■ Töftö 35
■ Vårdö by 41
■ Vargata 102
Källa: Åsub

Gran tar emot i dag.

Listersby tar emot med röda hus inbäddade i gröna träd – I båda byarna Listersby och Grundsunda var man storredare liksom i Vargata.

Vraket Kristina.

Ett gammalt Vårdöordstäv lyder: "Ingen karl ut under tre kakor bröd." Man vet nämligen aldrig hur länge man blir borta i isen. (1936 sänktes galeasen Kristina i Östervik i Grundsunda. Den användes länge som ångbåtsbrygga och där togs varor emot som fraktades upp till Wennströms butik.)

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

tallarna som en älg eller björn eller annat skrämmande.

Fotnot: I denna serie följer vi boken "Längs åländska vägar till lands och sjöss" av landsprosten Valdemar Nyman. Bildtexterna är direkta citat ur boken.

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

*Vi önskar alla våra
kunder en riktigt
God Jul!*

PAJ MED
SALLAD
OCH
LITEN LÄSK

5⁵⁰

Café
KANTARELLEN

Kom ihåg!

*Nötter fikon, dadlar,
konfektaskar, jullådor,
sallader, lutfisk, skinka,
ostar, julblommor
mm mm*

Supererbjudandena gäller torsdag 20 december – onsdag 26 december

Supererbjudande!
ROSTBIFF
Garantimörad inhemsk

11⁹⁰
KG

PRINSKORV
Dahlmans

8³⁰
kg

SILLSALLAD
700 g Bra Kök
EP 6,43/kg

4⁵⁰
st

Supererbjudande!
VINDRUVOR MÖRKA
Brasilien

3³⁵
KG

-förmån

JULSKINKA
Skivad 600 g gräsaltad
Saarioinen
Utan Plussa-kort
8,95/ask

7⁹⁵
ask

ABBA SILL
Senaps- Glasmästar- och
Löksill
Utan Plussa-kort
3,99/brk

3⁵⁹
br k

Supererbjudande!
REVBENSSPJÄLL FÄRSKA
Inhemska

4⁷⁵
KG

RULLSYLTA
Färdigt skivad
Dahlmans

9⁹⁰
kg

ÄRTER
Djupfrysta 200 g
Oolannin
EP 2,00/kg

0⁴⁰
på se

Supererbjudande!
ÄPPLEN RÖDA
Red Delicious USA

0⁹⁹
KG

JULLIMPA
Skivad 500 g
Vaasan
Utan Plussa-kort
149/st

1²⁹
st

SENAP
215 g
Maille Dijon Originale
Utan Plussa-kort
2,09/brk

1⁶⁹
br k

Alla supererbjudanden gäller så långt lagret räcker!

JULÖPPET: torsdag-fredag 9-21,
lördag 22.12 9-18,
söndag 23.12 10-18, Julaften 9-13,
Juldagen stängt, Jul annandag 10-18
Nya Godbyvägen tel 32 840

SUPERMARKET

PLUSSA
för dina inköp

JULÖPPET: torsdag-fredag 9-19,
lördag 22.12 9-17,
söndag 23.12 10-17, Julaften 9-12,
Juldagen stängt, Jul annandag 11-16
Ålandsvägen 42 tel 28 149

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

I dag klockan 17.00 spelar IFK Mariehamn en internmatch i Eckeröhallen där bland annat fyra nya testspelare visar upp sig.

Visar upp sig för elitserielag

VOLLEYBOLL. Jomala IK:s center Oskar Söderlund har chansen att ta ett rejält steg i volleybollkarriären. Nästa vecka testar han för elitserielaget Tierp.

– Det ska bli riktigt roligt, säger han.

Oskar Söderlund spelade i början av december match mot Tierps b-lag i division I utan vetskap om att han hade ögonen på sig. På plats fanns nämligen Tierps sportchef **Tobias Backström**.

– Han kontaktade **Simon Dahl** och skickade sedan ett mejl till mig och frågade om jag ville komma och provspela, berättar Söderlund.

Det handlar om ett tre dagar långt testläger med elitserielaget under mellandagarna.

– Det ska bli riktigt roligt. De har ju bra spelare som proffsen **Rafael Dürr** från Brasilien, **Frederick Marsh** från Australien och **Bryan Newcombe** från USA. De har satsat hårt inför årets säsong.

Vill satsa

18-åringen har en period kvar vid Ålands lyceum. Får han chansen att stanna i Tierps lag hoppas han att slutrakan av studierna hemma går att kombinera.

– Jag ska verkligen försöka få till det. Jag har alltid velat satsa och efter "lusse" får stu-

Vill satsa. Jomala IK:s Oskar Söderlund vill satsa på volleybollen i framtiden och får redan nästa vecka chansen att ta klivet uppåt. Då tränar han med elitserielaget Tierp i tre dagar. Foto: JONAS EDSVIK

dierna vila ett tag tills jag vet vad jag vill göra. Under tiden satsar jag på volleybollen.

Passar in

Söderlund har sett Tierp spela och säger att särskilt ovan nämnda proffs bjöd på stor underhållning.

– Just nu ligger laget inte så bra till i tabellen, men de har ett bra lag precis som många andra i elitserien, säger han.

Om du värvas, vad tror du om att ta en plats i laget?

– Det vore helt fantastiskt

roligt, men jag har inte så höga tankar om det än. Bara att få träna med dem är ett steg i rätt riktning.

Tierps tränare **Jonas Svanesson** ställer sig positiv till ålänningen.

– Oskar passar mycket bra in det mönster över vilka

spelare som jag är intresserad av att ha med i truppen. Han är ung, visar bra attityd och vill också satsa mycket tid åt volleyboll, säger han till Uppsala Nya Tidning.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Dannström uppåt på världsranking

■SEGLING. Oscar Dannström slutade på en fin 19:e plats i Sydney International Regatta i början på veckan. I onsdags släpptes den senaste världsranking i laser och ålänningen tog ett rejält kliv uppåt i listan.

Han låg tidigare på en 118:e plats men rankas nu som världens 84:e bästa laserseglare.

Totalt seglade han under året ihop 2.450 poäng vilket också gör honom till bästa finländare på listan.

Vann årets ranking gjorde australienaren **Tom Slingsby** på 5.148 poäng. (mt)

Sportens kom ihåg

■Hockeyläger: Ishockeyläger arrangeras den 27 december och 28 december mellan 09.00-15.30 båda dagarna. Lägre är för pojkar födda 94 och yngre och för flickor 93 och yngre. Alla nya som vill komma och prova är välkomna. Pris 25 euro. Anmälan till Marcus Englund 0400-723 735 eller mejl ishockey@aland.net. Sista anmälningsdag 21 december 14.00. För mer information www.ifkmariehamn/ishockey

■Mariehamns Gymnastikförening: Utdelning av fleece & t-shirt, fredag 21 december 18.00-19.00 i Bollhalla. Kontant betalning.

■Volleyboll-DM: Lördagen den 5 januari i Godbyhallen. Klasser: Dam-, herr- och juniorklass. Anmäl ditt lag senast måndagen den 31 december till: Johan Påvals 0457-5300729, johanpavals@hotmail.com eller Sussi Fagerlund 15616, 0408409108, susanne.fagerlund@pp.inet.fi. Anmälningsavgiften är 50 euro och betalas till konto 660100-2304566 innan 31 december. OBS! Juniorklassen

har ingen deltagaravgift. Vid frågor kontakta Johan eller Sussi.

■ÅBSK-agility: På annandagen 26 december är det tävlingsträning på Sleipner 19.00-22.00 med klass 1, 2 och 3 banor. Alla välkomna.

■ÅID-simning: Plaskisvännerna inbjuder till det traditionella Nyårssimmet på nyårsafton i Mariebad. Insim 12.00, tävlingen startar 13.00. Alla simmare och funktionärer är hjärtligt välkomna.

■ÅMK-folktrace: Hjultalka! Karl-ers bygård 12 januari 18.00 Anmälning görs till Åse Ask tfn 38908 efter 18.00 senast 6 januari. Säg till om matallergi vid anmälning.

■ÅSSF-pistol: Lagseriens tredje deltävlingen skjuts 10 januari start 18.15. Luftpistolsträning 3 januari från 18.00.

■ÅSSF-skytte: Gubbdagis vid Bredmo skyttehall är stängt över jul och nyår. Gubbdagis öppnar igen måndag 14 januari och är sedan öppet som vanligt alla måndagar 13.00-15.00.

BRIDGE

Mariehamns Bridgeklubb, 17 december, 10 deltagande par.

1) Hasse Holmström/P-O Stenroos 133p., 2) Hasse Brändström/Micael Olausson 131p., 3) Tony Brändström/Ted Jansson 124p., 4) Paul Bradley/Glenn Sirén 117p.

Hellström dömer i USA

FOTBOLL. Saltvikssonen Anders Hellström bor numera i Texas, USA. Hemma på Åland var han aktiv fotbollsdomare och har nu återupptagit karriären i väst.

Hösten 2006 lämnade Anders Hellström Saltvik och Åland och flyttade till staden Texas i Dallas där hans fru **Kathy** är bosatt. På Åland var han innan flytten ordförande för IF Frams fotbollssektion och aktiv domare med bland annat ett ordförandeskap i Ålands bolldomare bakom sig.

Nu har han återupptagit dömandet i USA.

– Jag deltog i en kurs i slutet av augusti, sedan tog det ett tag innan jag fick några uppdrag. Men i slutet av september fick jag kontakt med en domarsättare så jag kom med i "systemet", berättar han.

Hellström arbetade under hösten deltid med en hel del helger på arbetsschemat.

– Så jag hade inte möjlighet att ta så många uppdrag som jag skulle ha önskat. Även här är de flesta matcher koncentrerade till helgerna.

Olika nivåer

Men några gånger de senaste månaderna har han haft chansen att klä sig i den randiga domartröjan genom fyra uppdrag som assisterande domare i poj- och flickmatcher för 15-16-åringar.

– Nivån på spelet de matcherna var ungefär som i Upp-

Dömer igen. Anders Hellström från Saltvik var aktiv domare hemma på Åland och har återupptagit karriären i nya hemorten Texas, USA. Foto: PRIVAT

landsserierna där hemma. Det finns ju förstås olika nivåer här som hemma. Dallas har ett lag (FC Dallas) i den högsta serien i USA. Fotbollen är även stor i skolorna, liksom all annan sport i USA, säger Anders Hellström och tillägger:

– Inflytandet från Mexiko är ju också stort här i Texas.

Hoppas på uppdrag

Nu under julhelgen är det paus

i fotbollsserierna i staterna, men de startar igen efter årsskiftet.

– Då hoppas jag att det ska bli flera uppdrag, säger han.

Och så passar han på att skicka en hälsning hemåt:

– Jag vill önska en god jul och ett gott nytt år till alla mina fotbolls- och domarvänner hemma på Åland!

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Malmberg sköt hem en skinka

■SKYTTE. Ålands sportskytteförenings medlemmar arrangerade traditionell skinktävling på Bredmo i tisdags. Vann gjorde herrklassens **Jan Malmberg** som över sex serier sköt ihop 359 poäng. Tvåa kom **Ted Holmström** på 351 poäng och trea **Ralf Lindholm** i A60 som sköt ihop 308 poäng. Totalt deltog sju skyttar. (mt)

Saltvik leder pingisligan

■BORDTENNIS. Saltvik BTK 1 leder den åländska pingisligan när den andra omgången avslutats. Laget besegrade både Vårdö IK och Pettböle Bois med 6-0 och har därmed 12-0 i setskillnad och fyra poäng.

Tvåa i tabellen är IFK på samma poäng, men med två förlorade set. De lyckades Saltvik BTK II erövra i en match i den andra omgången, ett lag som för övrigt ligger trea på två poäng. (mt)

"Kempa" vann bowlingcup

■BOWLING. IFK Mariehamns **Kenneth "Kempa" Danielsson** rullade hem finalen i Kurts tv-cup i tisdags kväll. Totalt hade 16 spelare kvalificerat sig till den slutliga finalen och där spelade Danielsson ihop 276 poäng mot finalmotståndaren **Hilding Mattsson**, IFK, som fick 232 poäng.

Trea blev **David Mattsson**, Komet. (mt)

Julia Andersson på landslagsläger

■FOTBOLL. Åland Uniteds back **Julia Andersson** är uttagen U17-landslaget. Totalt 27 spelare samlas för läger i Eerikkilä 9-11 januari nästa år.

Tränaren **Marko Saloranta** tar efter lägret ut den slutliga truppen till den EM-kvalturnering som spelas i mars. (mt)

Villkorlig dom för mutmisstänkt

■HELSINGFORS. Fotbolls-laget Atlantis före detta målvakt **Alexander Misjtjuk** har dömts till villkorligt fängelse på fyra månader för tagande av muta i näringsverksamhet. Den 30-åriga ryska målvakten förnekade att han försökt påverka slutresultatet i en match genom att släppa in bollar med avsikt.

Misjtjuk ska förutom det villkorliga straffet också betala 1 500 euro till staten. Han anses ha tjänat just den summan på sitt agerande på planen. (FNB)

SKYTTE

Dahlmans skinktävling, 20+0

A: 1) Jan Malmberg 359, 2) Ted Holmström 351.

A60: 1) Ralf Lindholm 308, 2) Håkan Lindroos 263.

A70: 1) Jens Harberg 252.

D: 1) Ann-Britt Harberg-Lindroos 263.

Jägare: 1) Roger Lindblom 244.

Holmén uttagen till OS

■**HELSINGFORS.** Janne Holmén och Tero Pitkämäki fanns med bland då Finlands olympiska kommitté tog ut de första idrottarna till sommarens OS i Peking redan på onsdagen. Nomineringen var den första och innehöll följande namn:

Hanna Etula, Juha Hirvi, Henri Häkkinen, Marjo Yli-

Kiikka, Kai Jahnsson, Mira Nevansuu, Marjut Heinonen och Satu Mäkelä-Nummela (skytte), **Jarkko Ala-Huikku** (brottning), **Minna Nieminen** och **Sanna Sten** (rodd, reserv **Iiona Hiltunen**), **Tero Pitkämäki, Janne Holmén, Antti Kempas** och **Jarkko Kinnunen** (friidrott). (FNB)

Säsongsrekord för Privateers

■**SIMNING.** Åländskan **Erica Granesäter**, som tävlar för University of New Orleans lag Privateers, deltog i helgen i tävlingen Delta State Invitational i Cleveland.

I lagtävlingen 200 yard medley simmade hon andra sträckan, bröstsim, när laget kom på en fjärde plats efter tiden 1.52,81. En ny fjärdeplats blev det för laget i 800 yard frisim med tiden 8.04,23.

I 100yard fjärlssim blev det en b-finalplats, där simmade Graneäster in på en elfte plats efter tiden 1.01,51 – över en sekund snabbare än i försöken. Slutfinal lyckades hon

med i 200 yard fjäril där hon slutade åtta på tiden 2.19,35, drygt tre sekunder efter tiden i försöken. Slutligen hann Graneäster med två långdistanslopp i bassängen. På 500 yard frisim kom hon på en 16:e plats med tiden 5.24,32 och på 1.650 yard frisim slutade hon tia på tiden 18.32,99.

New Orleans slutade fyra av fem deltagande universitet med tolv nya säsongsrekord. Dit räknades bland annat de två fjärdeplatserna i lagtävlingarna åländskan deltog i. Nästa tävling för Privateers sker 12 januari i Gerogia. (mt)

Jani Viander gör comeback i HJK

■**FOTBOLL.** Fotbollsmålvakten **Jani Viander** har tecknat ett tvåårigt kontrakt med ligaklubben HJK, Helsingfors. Viander, 32, kommer närmast från nedflyttade AC Oulu från Uleåborg.

Viander har representerat HJK säsongerna 1998-2001. Han var med i HJK:s historiska Champions league-mat-

cher. Han har 230 ligamatcher i baggaget och har också spelat i Belgien, Cypern, Danmark, Israel och England.

– Viander är en gammal bekant för oss. Det känns fint att få honom tillbaka. Han är en erfaren målvakt som förstärker vår målvaktssida, säger HJK:s sportchef **Tuomo Saarnio**. (FNB)

TPS samarbetar med ÅIFK

■**HELSINGFORS.** Fotbollsligalaget TPS och division 2-laget ÅIFK har skrivit på ett treårigt samarbetsavtal. I praktiken blir ÅIFK ett farmlag till TPS.

Målet är att ÅIFK ska bestå av unga, lovande spelare som i ett senare skede kan ta plats

i TPS ligalag. De spelare som har svårt att platsa i TPS ska också få chansen att spela i ÅIFK.

ÅIFK kommer under 2008 års säsong att tränas av före detta TPS-spelarna **Jasse Jalonen** och **Jani Keula**. (FNB)

Anna Helenius byter till Honka

■**FOTBOLL.** Regerande mästarlaget FC Honka har förstärkt sitt lag i damernas fotbollsliga med mittfältaren **Anna Helenius**. 26-åringen spelade för Resolaget SCR förra säsongen. Laget har gett upp sin plats i ligan.

Lagkapten Helenius gjorde fyra mål och var därmed lagets bästa målskytt trots att hon för det mesta spelade mittback. Hon var med på ett landslagsläger under säsongen. FC Honka har 17 spelarkontrakt klara för nästa säsong. (FNB)

Törnqvist lämnar Jaro för Umeå

■**FOTBOLL.** Försvaren **Jesper Törnqvist** har skrivit på ett tvåårigt kontrakt med svenska division 1-laget Umeå FC. Törnqvist, 22, tränade med laget under hösten och skrev på kontraktet i tisdags.

Törnqvist ligadebuterade

i Åbolaget Inter, men fick knappt med speltid. I Jaro har han spelat lite mer, men inte varit ordinarie under de två senaste säsongerna. Sammanlagt har det blivit 26 ligamatcher hittills. Division 1 är den tredje högsta serie-nivån i Sverige. (FNB)

Finland till Kina

■**FOTBOLL.** Finlands damlandslag fortsätter förberedelserna inför EM på hemmaplan 2009 genom att i januari delta i en fyrnations-turnering i kinesiska provin-sen Guangdong.

I turneringen deltar förutom Finland och hemnationen Kina även USA och Kanada.

Om **Annica Sjölund** blir uttagen i truppen återstår att se. (mt)

RIKSNYTT

Könsindelat arbetsliv i Finland

Kvinnodominerat. Inom social- och sjukvård jobbar mycket kvinnor i Finland. Jämfört med andra länder i Europa är den finländska arbetsmarknaden väldigt uppdelad efter de klassiska könsrollerna. På bilden från 2003 är det Carina Gustafsson från Tranvik som får ett stick av laboratorieskötare Pia Karjalainen.

HELSINGFORS. Arbetsmarknaden i Finland är betydligt mer tudelad i kvinnliga och manliga arbeten än i andra EU-länder.

Av till exempel de som jobbar inom social- och hälsovårds-

sektorn är bara en tiondel män, medan endast tio procent av poliserna är kvinnor.

Arbetshälsoinstitutet har med EU-pengar utvecklat en verksamhetsmodell för hur man ska kunna förhindra denna tudelning. Via positiva upplevelser försöker man mo-

tivera unga att göra val som inte är typiska för det egna könet.

Börja tidigt

Redan i förskolepedagogiken kan man göra tekniken bekant för både flickor och pojkar. Man kan också utnyttja roll-

modeller, till exempel så att manliga studerande presenterar social- och hälsovårdsbranschen för pojkar.

På arbetsplatserna borde man också fästa uppmärksamhet vid dolda attityder som upprätthåller tudelningen på arbetsmarknaden. (FNB)

Kritik mot EU:s fiskekvoter

■**BRYSSEL.** Miljöorganisationer är kritiska mot EU-ländernas beslut gällande fiskekvoterna för nästa år. Medlemsländernas fiskeriministrar kom överens om kvoterna tidigt på onsdagsmorgonen efter mer än 20 timmars förhandlingar.

Som väntat var det torskkvoterna som var den största stötestenen. Torskkvoterna begränsas en aning på andra håll än i

Nordsjön. Begränsningarna är dock mindre än vad EU-kommissionen hade förslaget. På själva Nordsjön stiger torskkvoterna. EU-kommissionen hade föreslagit att antalet dagar som yrkesfiskarna får vara till sjöss skärs ned med en fjärdedel. Medlemsländerna gick dock med på bara en tioprocentig minskning.

Världsnaturfonden, WWF,

anser att den utrotningshotade torsken i en del havsområden inte alls borde få vara föremål för fiske.

Frågan om torskkvoterna har också tidigare varit mycket svår-löst. Torsken är viktig för fiskeriet i bland annat Danmark, Storbritannien och Belgien.

Fiskekvoterna för Östersjön slogs fast redan tidigare under hösten. (FNB)

Över två tredjedelar mot Natomedlemskap

■**HELSINGFORS.** Det finska folkets motstånd mot Nato visar inga tecken på att minska utan verkar tvärtom öka. 69 procent av finlänarna anser att Finland inte ska sträva efter Natomedlemskap, det visar en opinionsundersökning gjord av Försvarsinformationen. I fjol var motsvarande siffra 67 pro-

cent. Av finlänarna stöder 26 procent ett Natomedlemskap. Det är lika många som i fjol.

Den viktigaste orsaken till Natomotståndet är att folk tror att finländska soldater skulle skickas att kriga utanför Finland.

Natoanhängarna motiverar sin åsikt med att de inte tror

att den finska försvarsmakten klarar sig ensam.

Trots att folket inte vill gå med i Nato accepterar de flesta samarbetet med militäralliansen. Hela 68 procent av finlänarna godkänner att Finland deltar i övningarna med Natos snabbinsatsstyrkor. (FNB)

Högutbildade skockas i Nyland

■**HELSINGFORS.** Högutbildade har samlats i Nyland. Enligt statistikcentralen bodde 35 procent av landets högutbildade i Nyland år 2005.

Näst mest högutbildade finns det i Egentliga Finland och Birkaland. Vardera hade nio procent av landets invånare med postgymnasial utbildning.

Tjugosju procent av finlänarna har en examen på högre nivå. Antalet har ökat med två procent åren 2000-2005.

I Nyland var 35 procent av invånarna högutbildade. Lägst var andelen i Kajanaland, 21 procent.

(FNB)

Ekonomi

Finland sjunde dyrast i världen

HELSINGFORS. Finland är det sjunde dyraste landet i världen, visar en undersökning gjord av Världsbanken.

Det är endast de övriga nordiska länderna samt Schweiz och Irland som är dyrare än Finland.

I undersökningen jämfördes prisnivån i olika länder med den i USA. I Finland är priserna omkring en femtedel högre än i USA medan de i Sverige är en fjärdedel högre än i USA.

På listan över världens 20 dyraste länder finns endast fem länder utanför USA, det

vill säga Japan, Nya Zeeland, Australien, Kanada och USA. De billigaste länderna finns i Afrika och forna Sovjetunionen.

Siffror från 2005

Irland är det dyraste landet i världen, där är priserna 54 procent högre än i USA. På

andra plats ligger Danmark och på tredje Schweiz. Tadzjikistan är det billigaste landet följt av Gambia och Etiopien.

Tidningen Dagens Industri skrev om utredningen som baserar sig på siffror från år 2005. (FNB)

■**BORDTENNIS**
Åländska pingisligan, omgång 2
Vårdö IK-Pettböle Bois 6-2
Saltvik BTK II-IFK 2-6
IF Start-IFK jun 3-6

Saltvik BTK I-Vårdö IK 6-0
Saltvik BTK II-Pettböle Bois 6-0
IFK-IF Start 6-0
IFK jun-Saltvik BTK I 0-6

torget.ax

ÅLANDS STÖRSTA KÖP- OCH SÄLJMARKNAD

Telefon dygnet runt:
0600 91 219 5,05 € + Isa

SMS:
Skriv **TORGET** barnvagn säljes,
tel 23 444 till **173 521** 0,95 €

torget.ax
Ladda upp bilder, annonsera flera veckor,
ändra eller ta bort din annons

Priser för privatpersoner:
Annon i tidningen & på torget.ax 0 €
Bild på hemsidan 0 €
Bild i tidningen 10 €
Signatursvar 10 €
Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33 €

 = bilder finns på torget.ax

• Barnartiklar

• Säljes

 Belly Belt Se hit gravida som vill använda sina vanliga byxor. Har ett oanvänt BellyBelt. Nypris 18,90.Säljes för 10€. 10€ Tel 0456769676

 Brio Duo -05 i fint skick. Lite använd till 1 barn. Inköpt okt-05.mått ihopfälld 90*55*53exkl. hjul.Ring/maila för bilder/mer info. Priset kan justeras. 400€ Tel 0456769676, Celinda. L@hotmail.com

Gungställning. Utomhus gungställning med tre gungor. 15€ Tel 04575692069

Flickskridskor, vita, stl.35, i ny-skick. 20€ Tel 04575692069

Sittvagn Blå liten sittvagn. 30€ Tel 0405098293

Babygym Laban, ljusblå och mörkblå, bra skick. 25€ Tel 0405376366

• Bilar

Vindrutor
billackering
bildelar
bilreparationer
beg. bilar

ÅLANDS BIL & DELAR
Grönbacka 16, 22 150 JOMALA.
Tel. 31 363, fax 31 976
info@alandsbilodelar.com
bilodelar.com

• Säljes

 Octavia 2001 1.4 l. bensin, rallyröd, c-lås, larm, cd m 4 högt, nya v-däck, ca 64tkm, servicebok. Säljes eller bytes mot min. 3 sits pickup. 11000€ Tel 04573427969, sven.sjoblom@aland.net

 Opel Vectra farmare -98. 2.0 16V. S+v-däck på fälg. Pålitlig bil i bra skick.Dragkrok, motor- och kupevärmare, antispinn, airbags, ABS. 7000€ Tel 34582, 0407016234

 Audi A6 Avant -00 2.7 Biturbo Q santoriniblå, nyservad och pedant skött. Säker vinterbil. Finns på Bilmacken. Provkör gärna!. 21800€ Tel 0400419035

Audi Cabriolet, 2,4 V6 -03. Allt läder. Allt el. Bose system. Bra s+v-däck. Bra pris vid snabb affär!. Tel 0405019702

VW Passat -88 1,8 l motor, 242tkm, nybesiktad, s+v-däck. Stor och rymlig. 850€ Tel 04575483319

Emmalj. liggvagn blå 50e, enkel spjålsäng, höj/sänkbar botten m madrass, skydd o textilier, 50e, babybilstol bärbar, 30e. Tel 04573135536.

Barn utdragbar växarsäng, träfärgad. 100€. Tel kvällar 41687 eller. Tel 0408394612

Växasäng, träfärgad, med madrassochstor förvaringslåda undertill. Toppskick!. Tel 0408699222

Barnvagn. Blå Emmaljunga barnvagn med både ligg- och sittdel. 50€ Tel 0405098293

Tutteli1 500ml 24st Har 24st Tut-teli1 500ml tetror. Utgångsdatum 02.02.08.Bortskänkes. Finns i Hammarland. Tel 0456769676

• Köpes

Matstol. Har någon en matstol i bra skick och billigt pris?. Tel 04573424283

Volvo 245 Besiktad o. skattad familjebil, ingen rost, v+s-däck, dragkrok, går bra. Ring för mer info eller maila. 500€ Tel 01837978, 0408160964, dcederberg@hotmail.com

Vinterdäck på fälg i okej skick med mkt dubb kvar, sitter på 16” lättmetallfälg. Bultmönster 5x120. 450€ Tel 04575692232

Ford Escort -88. Har något fel på växellådan eller kopplingen, går annars bra. Svart, 1.6 liters motor, besiktad till maj -08. 200€ Tel 04573424574

Paketbil, vit Ford Escort 1.4, -97, 142tkm, d-krok, takställ. Bilen i bra skick, säljes som obehövlig! Ring!. 2500€ Tel +358400407677

VW Transporter -85 I gott skick förutom motorn som behöver service. S+v-däck. Obesiktad. 800€ Tel 04570721073, 17012

 Mitsubishi Lancer-91 Automatväxlad, 1,5l insprut, 269000km, s+v-däck, fin i lack och klädsel, b.v.s.a. 1600€ Tel 0405683333

 Bmw M3 coupe-96 321hk, 6vxl, svart skinn, sportstolar, stora datorn, digital dubbelklima, taklucka, stereo 10xcd, nya däck, 142tkm, svensk-såld. 20500€ Tel 0407195823, kimbomanson@hotmail.com

Opel Vectra 89-95 Någon som har en Vectra att sälja? Allt av intresse. Tel 04573823273

Audi A4 1.8T -99 Nybesiktad (fri nästa år), 186tkm, endast två ägare. S+v-däck på alu.fälgar. 12000€ Tel 04573135906, 04575958017, Blakulla@aland.net

Skåpbil Ford Transit diesel turbo -98, krockad (fram). Tel 0400596001

Mitsubishi Pajero -91. Diesel Turbo Intercooler. 4x4. 7pers. Elektroniskt soltak. Vålvårdad o nyservad. Stark o pålitlig bil med lättmetallfälgar. 5000€ Tel 04575958426, 31426

 Ford Transit turbodiesel, -93, s+v-däck, webasto värmare, bra skick. Tel 04573427680

Subaru Leone 1.8 4wd som reservdelsbil eller rolig isbil, om man byter koppling!. 100€ Tel 0403524962

 Frontbåge (ny). Toyotas originalgrill med originalfästen 75mm diameter rostfritt. Passar säkert till andra pickuper, Cheva o dyl. 395€ Tel 0407673888

 Frontbåge (ny). Rostfri båge 60mm diameter, lite bredare modell. Passande till van el minibuss pickup el dyl. 250€ Tel 0407673888

VW Transporter -90 Diesel, 5-vxl, dragkrok, motorvärmare, bra s+v-däck, glasat skåp. Mycket bra skick. Ring för info. Tel 0405700478

VW 4D Golf 1.6 -98, 128tkm, s+v-däck, blå, i mycket bra skick, säljes som obehövlig. Ring 0505669444. 9500€ Tel 0407291346

BMW 328 Exklusiv bil med goda vinteregenskaper och kraftresurser. 140tkm. 14100€ Tel 0400430174

Folkracebilar. Toyota Corolla och Bubbla till salu. Mycket grejer medföljer. Ring för info och ge bud. Tel 04573424387

Ford Fiesta 1,3 -00. Nybesiktad, inredning i fint skick. Styrervo o insprutning. Nya s-däck + cd-spelare. Lite medkörd, nästan ny bil. Ring för info. Tel 04575631516

Ford Sierra pickup. P 100 pickup m s+v-däck på fälg, flaskinsats och presenning. 1600€ Tel 13587, 04570669920

Vi önskar alla våra kunder och samarbetspartners

God Jul och Gott Nytt År

med en inbetalning till Östersjöfonden

JULÖPPET: VARD 8-19, LÖRD 9-15, SÖND 11-15, JULAFTON 9-12

www.byggvaruhuset.ax

Peugeot 309 -90, s+v-däck. Nybes. 550€. Tel 04573427362

Saab 9000i -89. Ej bes. men reg. Rostiga dörrar. 200€. Tel 04573427362

Fin Toyota Carina, -86, medk. 145tkm, en ägare. 1600€ Tel 14098

Pontiac Transport -96 2,3v, 0,8/ mil. Perf.fambil 125tkm, 7p, ABS, takrails, nya s-d. Cruisecontr. 5 uttagb.säten, c-ås, cupé o motorv.uttag. El.bud. 8900€ Tel 04573135935

Vinterdäck Dubbade Nokian Hakkapeliitta 265/70 R16 ”Sport Utility” på alufälgar med 5st / 65mm bulthål, som nya. Passar t.ex. M-B ML. Tel 0400529377

Fynd Audi 100 2,0i -92, besiktad, 214tkm, abs, c-lås+ fjärrnyckel, eltaklucka, s-däck på alufälg, v-däck, alarm, sys mm. Bör ses. Kan diskutera. 3350€ Tel 04573433253

Takräcken, 2 uppsättningar, a´10€. Tel 04573135508

Ford Fiesta 1,1L -83 GHIA. Nybes. Går bra. 450€ Tel 04573749788

Vinterdäck175/70-14Nokia,medkörda 1 vinter. Tel 0400529610

 Mazda 323 Mkt bra bruksbil, 1.5l, 4dörrar, -88, svart mkt fräsch interiör, besiktad och klar, dragkrok, 155tkm. 650€ Tel 0408479371

Ford Fiesta 1,1 -92, fint skick, ingen rost. Dragkrok, s+v-däck. Fin bil! Ring för info. Tel 0503131516

Mazda B2600 4X4 -92 med kåpa, körd 220tkm, nybesiktad. 4500€ Tel 0405324310

• Köpes

Bakhjulsdriven bil med v8. Måste vara registrerad. Max 1000€. Tel 0400345752, robins08@hotmail.com

Motor Rak mopar 6:a 3,6 liter eller större. Komplett, hel eller i delar. 100-300 €. Tel 04573432931, klimpen90@hotmail.com

• Båtar

• Säljes

Förbered våren Yamarin (Big-ride) 540 hydr. styrning. Motor Yamaha 130hk (över 40 knop). 11600€ Tel 38596, 04570723697, sven eklund@aland.net

• Cyklar Mopeder & Mc

• Säljes

Aprilia MX -02 Motor, vxl-låda o. övr. i fint skick. Tjejkörd. Bra sommar- o dubbade vinterdäck. Po.k. 1800€ Tel 0405778132, isse.blomqvist@gmail.com

Moped mbk x-limit säljes, 1300?. Tel 04573832654

Suzuki PV 96. Den går bra men behöver fixas lite, är oreggad och har papperna kvar. 350€ Tel 04575692432

Cylindrar. 2st 80 cylindrar Suzuki 30€/st. Tel 04573427362

Derbi rrace. Pris kan diskuteras vid snabb affär!. Tel 0407607909

• Djur & Tillbehör

• Köpes

En valp. Labrador-retriver. Om ni har en eller ni har info hur ska man skapa valpen, skriv gärna. raimo74@gmail.com.

• Säljes

Dansmöss säljes för 5€. Har några stycken som är 5 veckor och om 2 veckor ungefär flera stycken som blir 3 veckor och kan säljas. 5€ Tel 04573424167, Natalie_strandholm@hotmail.com

 Hästtransport för 1 häst säljes, max mankhöjd 1,50m, s+v-däck, besiktat. 990€ Tel 0407193570, nijan@pp.inet.fi

Storpudelvalpar med mkt fin härstamning. Beräknas att födas i februari 2008. Tel 004659120735, annlouisewetterskog@hotmail.com

Långhårstaxvalpar väntas födas i mitten av januari. /Vanja Palm-roos. Tel 45955, 04575300888

• Elektronik

• Säljes

Modem & brandvägg TeleWell TW-EA716 ADSL modem & firewall. 20€ Tel 0400725394

Playstation 3 spel splinter cell double agent och lair. Säljs gärna med dom 6 andra till paketpris men även löst om så önskas. Tel 04573799093

 Eckerösnipa. Fint skick. Wallasvärmare, ekolod, nytt kapell. Bmw 45hk diesel, trailer medföljer. Tel 04570791162

Snurra 50 hk Mariner 50 Elpto. Elstart och powertrim. Dubbla propellrar. årsm. 1989. 1100€ Tel 0400604021

Aldre damcykel med lykta (mom-mocykel). 10€. Tel kvällar 41687 eller. Tel 0408394612

 Honda CR 250 -03 Cross i extremt fint skick, diverse nya slitdelar medföljes samt däck, bör ses, pris bud?. 2300€ Tel 0405331150, jonkolehtinen@hotmail.com

Motorcross Yamaha YZ 250 -97, i bra skick, nyrenoverad, nya isdäck. Ring för info. Tel 0407209188

• Köpes

Billig moped. ”Skrotmoped” som går frammåt sökes, ring!. Tel 0405297222, ninja_skurt@hotmail.com

Ny allrundsadel Globus Locke skuren mot dressyr i svart läder, mjuk sits. 17” i sits, bomvidd 34. Stålförstärkt träbom mm. Ring Fredrika kvällar. 450€ Tel 0400539254

Hästgödsel. Gratis hästgödsel i Saltvik finns, bara att ringa!. Tel 0408668819, 0405188875, epicrat escenchria@hotmail.com

Nymfparakiter 2st vuxna nymfparakiter (fåglar) säljes pga tidsbrist. Bur, mat och andra tillbehör medföljer. 50€ Tel 0400232923

 Gula kattungar. Söta gula frassar söker nya hem, leveransklara. 10€ Tel 0407594612, anna_skobboldholm@hotmail.com

Brasilianska Terrier Valpar (liknar Parson jackussel) ej för jakt. Till sällskap, agillity, utställning. Lev.v.6. Underbart lynne. /Carola. Tel 34292

1000 liters akvarium komp. med möbel, pumpar, sand mm. Säljes pga tidsbrist, 800€/bud. Tel 0400475807

Bärbar dator Fujitsu-Siemens Amilo L6820. Cel. 2,4GHz, 512 MB RAM, 40 GB HD, DVD-brännare, WLAN, väska, bra batteri, WinXP. 390€ Tel 0405460556

Digibox med hårddisk Medion MDT2020 för marknätet, 80GB hårddisk, 48 timmar inspelningstid. Ny och oanvänd, nypris 189 euro. 120€ Tel 04570721073, 17012

• Säljes

☑ Datorpaket Intel core 2 duo 2.66 GHZ, 1 gb ram, 40 + 500 gb sata hårddisk, ASUS 1650 PRO 256MB DDR3 grafik, litet hemmabiosystem + skärm. 700€ Tel 04573443992, ove.karlsson@gmail.com

Nintendo Gamecube Så gott som ny säljes med ett spel Mario cart. 60€. Tel 04573432109

Xbox spel Fifa 2008 till xbox360. Använt endast 2ggr. 40€ Tel 0408423692, 14055

Playstation 3 spel genji, gundam target in sight, gundam crossfire, def jam icon, spiderman 3 och need for speed carbon. 25-30/st eller 130e för alla. Tel 04573799093

5mpixel kamera ny i originallåda. Innehåll: väska, batteri, program cd, mm. V.s.affär. 160€ Tel 04573433253

Dator Stationär dator AMD Athlon 1,67 Ghz, 60 Gbg hårddisk, cdbrännare och skärm. 120€ Tel 04575910377

Surfdator compaq dator, hårdisk 9.1gb, ram 256mb, processor pentium3, 500mhz, grafik 32, skärm tangentbord, mus. 45€ Tel 0408564254

☑ Fynd Nokia N90 haftig mobil med stöt för mp3,mp4,ms kort,hölorar, pc soft,vikbar,mmmmm-ny ck480euro nu endast. 200€ Tel 04573433253

Mobiltelefon, Iphone Samma funktioner som iphone. Helt ny i låda. Touch display. Endast 200€. Fynd!. Tel 0405019702

Enkel hembio 28” Finlux TV 150€, Philips FR740 Surround receiver 75€, Sony 200W Subwoofer 75€, Sony DVP-S335 DVD spelare 100€. Paketpris 320€. Tel 0405925267

Pioneer hemstereo Pioneer XR-A100 hemstereo med 3 skivors CD växlare säljes som obehövlig. 80€ Tel 0405925267

Sony digitalkamera 5,1 Mpixels, DSV-W12, bra skick, helt nya batterier. Endast 140€. Tel 0405019702

Dvd-spelare Philips DVD951, läser de flesta format, endast 50€. Tel 0405019702

Fifa 2008 till xbox360. Endast använt spelet 2ggr. 40€ Tel 0408423692, 14055

Hemmastereo, Sony 5 högtalare, i bra skick, surroundsystem. Endast 70€. Tel 0405019702

☑ Fynd Nokia N90 ny ck480, nu 250, v.s.affär. 200€ Tel 04573433253

• Köpes

Playstation 2 utan spel, önskas köpa. Tel 04573844026

IDE hårddiskar ATA, större än 200Gb till bra pris. Tel 0405882333, brazen.abbot@aland.net

Playstation 2 spel till sex-årig pojke. Gärna bilspel. Tel 04575700657

Telefonandel på landet köpes. Tel 04575221613

TV Färg, 20-28 med scart-kontakt. Tel 0400419035

1a eller liten 2a Söker billig 1:a eller liten 2:a i centrum, gärna renoveringobjekt bara hyran är låg. Tel 04573799093

Bostad Umeå. Mindre lägenhet önskas hyras i Umeå för studerande med flickvän. Tillträde snarast., emil.fast@aland.net

Mamma med 6-årig son ö hyra bost fr. 1 febr. Helst på cykelavst. fr. M:hamn. Tel 04575700657

• Hus & Hem

• Säljes

☑ Pelletsborg 4-kantig 4,7-liters pelletsborg för öppen spis/braskamin. Eldad i endast 2 ggr. Nypris 02/2007 42,99 euro. 19€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

Glasfiberväv Påbörjad rulle med standardrutmönstrad glasfiberväv. 5€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

☑ Moccamaster-bryggare 10 koppars Clubline KB741, färg: stone. Köpt sep. -06, dvs nästan 4 år garanti kvar! Säljes pga byte t annan bryggare. 125€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

☑ Soffbord av antikt spel-/salongsbord, sent 1800-tal. Sannolikt av betsad alm. 99x110 cm, kapat t höjd 57 cm. Ursnyggt med f.ö. modern inredning!. 70€ Tel 0400744358, ninab@aland.net

4st taklampor i furu. 10€/st, 30€ för alla. Tel 04573135508

2 vita köksstolar, gedigna. 15€/st. Tel 04573135508

Lavasäng 70x200cm med vidhängande natteduksbord. 20€ Tel 04573135508

Minipumpstation Piranhamat 120 för direkt anslutning till wc. Även lämplig för handfat och dusch. 100€ Tel 0408473375

☑ Soffa och glasbord Lätt 3-sits tygsoffa med 2 fåtöljer. Armstöd i svart trä. Bord 80x80cm med kromben. 200€ Tel 0408473375

Hög-och lågsäng Madrasser medföljer, Bredd 80cm. 100€ Tel 0408272074

M:hamns Telefon hyresanslutning. 25€ Tel 0505616225

Möbler, dammsugare. Svart TV-stol, läcker, Ikea, 25€. Natteduksbord, teak, 2 lådor, 15€. Electrolux dammsugare tex för garage, 25€. Tel 54186, 0405254190

3-glas termo. 2st termoglas med mätten 39,5x78,5cm. 110€/st, nypris 144€/st. Tel 04573432109

Takfilt 8st rullar med mätten 15x0,7m. ca 80kvm av märket Kätepal. 21€/st. Tel 04573432109

Parkett. Ca 30kvm ekparkett 14mm av märket Tarkett Oak nature ek säljes med underläggsfilt för 30€/kvm. Tel 04573432109

☑ Grön hörnsoffa har varit bra. Säljes pga nyköp. Mätten är ca 230cm*260cm. 90cm djup. Tas isär i tredelar. Billigare vid snabb affär!. 180€ Tel 0456769676

• Musik & Instrument

• Säljes

Skötsam kvinna med jobb söker 1:a i Strandnäs omgående. /Fredrika. Tel 0504127127

Större bostad gärna 4rok sökes omgående inom Mariehamn, norra stan eller mot centrum av barnfamilj med fast inkomst. Tel 0407589362

1:a i Mariehamn. Bråttom, bråttom! 1:a önskas hyra i Mariehamn fr.o.m 1/1-2008., karjalax@gmail.com

Vardagsrumsbord Oval glasskiva på marmorfot, bra skick. 100€ Tel 04573828616, 16129

Köksbord Litet, runt köksbord för 2 pers m tillhörande stolar i form ”myran” från Europamöbler. Björkfanér. Bra skick. 50€ Tel 04573828616, 16129

Databord Ny arbetsplats, ”Mikael”, från IKEA. Björkmönstrat. Hyllplan, whiteboard & magnetavla. Snyggt & praktiskt, bör ses. 80€ Tel 04573828616, 16129

Bokhylla Snygg bokhylla med vitrinskåp, tv-plats & DVD-förvaring. Skåp & lådor. Urspr. från Svenska Hem. 200€ Tel 04573828616, 16129

Buffe+skåp mörkbruna målade/betsade. 100e för båda eller 70€/st. Tel.04573135536.

Vedkap, kylskåp mm. Vedkap med klyv och skruv 3kW. Kylskåp, mindre modell. Litet frysskåp, 30€. Tel 0405496008

Soffa Gråsvart 2,5 sits soffa B: 2m D: 1m. 400€ Tel 0407389034

Dubbelsäng Komplett med snygga svarta järngavlar, Hästens bäddmadrass och madraser. Kostade ca 15000kr. 300€ Tel 0400419035

Gjutjärnsspis Ny gjutjärnsspis Smålandsspisen 28 på gj.järnsben. Skorstensanslutning på baksidan eller hällen. 1000€ Tel 17713, 0407510945, rune.sudhoff@paf.com

Storköks diskmaskin Kopal Beta 250. Lite använd. 1050€ Tel 0400604021

Köksbord i furu, 120*80 med tillläggsskiva,. 85€ Tel 0408389527

Upo elmangel, obetydligt använd. 250€ Tel 0503088166

Växasäng , vit, 75x135-190 med madrass o bäddmadrass, som ny,. 200€ Tel 0503088166

2st soffor 3-sits i tyg. 50€/st. Tel 04573749788

Soffbord, runt glas, på hjul (nytt). 100€ Tel 04573749788

Matsalsbord i mörk körsbär, 90x200, 2st iläggsskivor o 10 stolar (nytt). 600€ Tel 04573749788

☑ Soffa med divan Nästan ny soffa, ljusbrun, säljes pga flyttning. Mått 228 cm x 160 cm. 400€ Tel 0407529518, leena_bergman@yahoo.se

• Köpes

Telefonandel Ältel köpes omgående. Tel 04570023481

Vinyl LP-skivor 60-80 tal. Tel 04573135508

Trumset! 5år gamla trummor som inte är så mycket medspelade. Märke ”trax”. Bra för både nybörjare och såna som spelat en del.. 200€ Tel 0409100832, 55410, kumlinge_88@hotmail.com

Gitarförstärkare Hughes & kettner matrix 100. (top med 4x12” kabinett). Låter grymt. Ca ett år gammal. 580€ Tel 04573420553

• Samlarobjekt

• Säljes

Frimärkssamling Över 40000 från hela världen. Åland finns med komplett men ej i album. Mer info kan mailas. Tel 04575655859, nilsiv@aland.net

• Sport & Fritid

• Säljes

Flickskridskor stl.37. 20€ Tel 04573135508

☑ Ryggbänk Mastercare. Som ny. Nypris 12000 sek. 1000€ Tel 0405244569

Gymkort Skulle du vara intresserad att ta över ett silver+ gymkort på Träningsverket efter årsskiftet?64€/månad. Tel 0503798440

Motionscykel Kettler sport polo. 100€ Tel 31514

Läder ridstövlar i mycket bra skick. Storlek ca.38. 200€ Tel 04570947490, midgard@aland.net

Roddmaskin Kettler. Tel 0405390142

• Övrigt

• Säljes

Böcker. 11st Victoria Holt romaner, 50€ för alla. Världsberömda thrillers, 10€/st. Tel 04573135508

Ljusskylt med timer. 185 x 65 cm. 150€ Tel 0405039292

Nätslingor. Prisex, 0,20/0,17*45*5*180 pris 19:50, 0,20/0,17*45*1,8*180 pris 10:50, för andra slingor ring eller maila. Tel 04575267038, dungen@aland.net

2 skärig plog jordfräs, kompressor modell större. Tel 0400529610

Pälsjacka, naturell bisam, 40-42, obetydl. använd. 50€ Tel 54186, 0405254190

☑ Minilastare Agromatic 760 -01 (diesel) 30hk, en smidig midjestyrd lastare (utskjut) störtbåge med arbetsljus. Skopa och grip medföljer. Tel 04573749909, Sodergard@aland.net

Tv-anslutning. Anslutning i Vikingaåsens antennförening säljes. Ring för mer info. 700€ Tel 0405376366

Silja Kryssning Rundturskryssning Mariehamn-Åbo/Stockholm- Mariehamn för 2-4personer med Seaside hytt. Kryssningen gäller fram till den 30.12.2007. 40€ Tel 0408359354

Massage. Presentkort på massage. Anders Påvall. Holistisk & Friskvårds Massage. Tel 15769, 04573838470

• Köpes

Aukustisk gitarr Har du en aukustisk gitarr som du vill bli av med? Sälj den till mig för en billig penning. Jag har inte höga krav!. Tel 0408351074, 14661, golnar.bahar@gmail.com

Komplett lexikon Bra Böckers Lexikon 25 e.x kompl. ca 8500 sidor 0,9 löpmeter, vackert inbunden i mossgrön färg. 100€ Tel 04573434590, mt.winquist@aland.net

Snowboard. En par snowboards som är lite använda o i fint skick. Step-in bindning + ”dojor”. Ring för mer info. Tel 0407209188

Wembley ridhjälm svart, i sammet, storlek 57-58. Precis som ny, använd ett fåtal gånger. Säljes pga avslutad karriär!?. 45€ Tel 0408699222

Telemarkpjäxor nr.42,5, helt nya och långfärdsridskor. 55e totalt. Tel 13068

Gasdrivet luftgevär för tävlings-skytte. Tel 04570537041

• Köpes

Längdåkningspjäxor i storlek 31-33. Tel 04575700657

Pingisbord, hopfällbart. Tel 0405620411

• Övrigt

Föglö folkdräkt med förkläde, ficka, sjal och hätta. Storlek 36-42. 160€ Tel 0046706924472, eva.mi.lundqvist@spray.se

Snöskoter Aldre renoveringsobjekt. 200€ Tel 04570721032

Snöröjning! Spetsplog, höjd fram 65cm, höjd bak 110cm, blad längd 2m. Tel 0407415703

• Köpes

Hurricanes. Jag vill köpa 2st biljetter till Dinos och Hurricanes. till den 21 dec. Betalar 30€/st för dem. Ring kv. Tel 0409138661

Hurricanes 21 Dec Önskar köpa en eller flera biljetter. Tel 0405834246

• Övrigt

All metallskrot. All metall/järn-skrot hämtas, städning av gårds/firmaplan helt gratis! Tänk på miljön! Ring snarast! H: Mikael. Tel +46736851149, lindmikalin@hotmail.com

Tomtetjänster i Mariehamn mellan kl.16-18. Ring eft. kl.20. Tel 16103

Tomte. Är det någon som skulle vilja vara jultomte på julafton i Jomala vid kl.19.00. Hör gärna av er med pris om någon är intresserad. Tel 04575957993, harry.johnsson@aland.net

Önskas jultomte 25€/plats. Tel 33825, 04573430802

Vems är numret?

SMS:a 16505

- Skriv in telefonnumret inklusive riktnummer t.ex. 04571234567 (man kan även använda det internationella prefixet +3584571234567)
- Skriv numret utan mellanslag
- Skicka det som ett textmeddelande till 16505
- Du får tillbaka uppgifterna som ett textmeddelande

0,59 €/sökning

Kundtjänst 0800-93553

www.gsm.aland.fi

• Fastigheter

• Uthyres

½ **3a från nyår** En del av en stor trea i centrala Mariehamn är ledig efter nyår, hyra 243e Bredband och sällskap månadsvis är tillgängligt. Tel 0408431020, catrinpalmqvist@gmail.com

Mysig renov. bostad. Rum, sovalkov och kök uthyres till lugn, skötsam person, gärna djur- och rökfri. Tel 04593426937, 21580

Uthyres. Ledig tvåa i centrum av Mariehamn 30/12/2007. Hyran 445,50. Tel 04573433302

Mysig lgh nära Godby c.75 m2. Övre våning på egnahemshus med separat ingång. El, värme, bredband o IPTV-anslutning ingår. Vattenavg. tillkommer. 490€ Tel 0405565118, 0445014050

Två rum o kök Lägenhet i Storby, 62m² uthyres. Tel 0405020783

Lägenhet i Mariehamn Fin 2: a med balkong och skild bastu för ordningssam rök-djurfri tjej mellan januari och juni. El, vatten, värme ingår. 505€ Tel 0400430174

Nyrenoverad 3:a. Uthyres till skötsamma och lugna personer i norra stan. Ej djur- eller rökare. 550€ Tel 04575244460,

4 rok i Godby, 88m². Ledig fr.o.m. 1.1.2008. Tel 0405003357

• Önskas hyra

2:a önskas hyra. Skötsamt studerande par önskar att hyra en 2:a i Mariehamn för en längre tid. Te 104573424318, 04573649720, Susanne.siren@handel.ax

2:a för två tjejer. Två jobbande tjejer söker lägenhet i M:hamn. Ej hyra över 500e. Tel 0408778887, looeYOU@hotmail.com

2:a el mindre 3:a behövs av familj+ ett barn fr.1.2. Allt av intresse, men helst i norra stan. Omöblerad. Fasta inkomster, referenser, djur/rökfria. Tel 0400780555, 0407717133

1:a eller 2:a i Sund el Saltvik. Tel 04575692794, kalle7@hotmail.com

2:a önskas hyra i stan av par i 20-årsåldern. Tel 0400232923

► ÖVRIGT

SUNDS
KOMMUN

Sunds kommun gör en
**intresseförfrågan
gällande köp av tjänster
för löneräkning, fakture-
ring och övrigt kansliar-
bete, maximalt 30
timmar per vecka.**

Avtalstiden är 3 - 5 år.

Närmare upplysningar lämnar ekonomichef Marika Willstedt, telefon 43 27 25, fredagen den 21.12.2007 samt efter den 2.1.2008. E-post: marika.willstedt@sund.ax.

Intresseanmälningarna med prisuppgifter vill vi ha **senast den 4.1.2008 kl 15** under adress Sunds Kommun, Norra Sundsvägen 361, 22520 Kastelholm.

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO-
OCH SJUKVÅRD

lediganslår följande vikariat en:

sjukskötare, 30 vt

med aktuell placering på Läkarmottagningen i Mariehamn.

Kompetenskrav enligt reglemente.

Lön enligt TKA.

Tillträde enligt överenskommelse.

Ansökan och närmare förfrågan riktas till överskötare Birgitta Hermans, Ålands hälso- och sjukvård, PB 1055, 22111 Mariehamn, tel. 538 610 eller e-post: birgitta.hermans@ahs.ax

Förfrågningar besvaras även av vik. avd. sköt. Annika Signell per tel. 538 512.

Ansökan inlämnas **senast 3.1.2008 kl. 15.00**

Webbkameror synas i jakt på vandaler

■ Flera fotbollsplaner i Mariehamn har vandaliserats av, vad man tror, mopedburna förare. Nu ska webbkameror synas för att få fast de skyldiga.

– Det här är ytterst olyckligt för stadens fotbollsspelande ungdomar och gräspremiären är nu i fara, säger Jonny Se-

derström vid Idrottsparken till IFK Mariehamns hem-sida.

Såväl IFK:s fotbollssektion och Idrottsparkens personal vädjar till allmänheten att rapportera till antingen stadens personal eller polisen om någon bevittnat händelserna. (mt)

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS YRKESSKOLA

Vi söker en

PROJEKTLEDARE

för en förprojektering av lärande i arbete och yrkesprov för studerande inom gymnasialstadiet.

Syftet med projektet är att utveckla strategier för lärande i arbete för studerande i små och stora företag. Vidare ingår att utveckla system för avläggande av yrkesprov under lärande i arbete perioderna.

Den vi söker ska ha vana att driva projekt eller förändringsprocesser i företag och vara mycket resultatnriktad. Kännedom om utbildningar på gymnasialstadiet är meriterande.

Tjänsten är en projektanställning i första hand för tiden 17 januari till 16 april 2008, förutsatt att förprojekteringen beviljas finansiering. Godkänns projektet finns en möjlighet till fortsättning för åren 2008 till 2010.

Vill Du veta mer kontakta: Lasse Selander, tel: 532300.

Skicka din ansökan med CV och löneanspråk **senast fredag den 4 januari 2008** till Ålands yrkesskola, Direktionen, PB 70, 22101 Mariehamn

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Lediganslår följande tjänster och vikariat att sökas **senast fredag 4 januari 2008, kl. 15.00.**

1. En **ordinarie sjukskötare** heltid, med aktuell placering vid IVA/Dialysenheten
2. En **ordinarie sjukskötare** med aktuell placering 0,5 på akutmottagningen och 0,5 på IVA/Dialysenheten
3. En **ordinarie sjukskötare**, 20 vt. ,med aktuell placering vid akutmottagningen
4. **Två långtidsvikariat sjukskötare** heltid med aktuell placering vid IVA/Dialysenheten.

Helikopterjour för transport av patienter kan ingå i arbetet.

Ansökningarna riktas till överskötare Solveig Carlsson, som också lämnar närmare upplysningar, tel. 018-535324, e-post: solveig.carlsson@ahs.ax.

Adress: Ålands hälso- och sjukvård, Ålands central-sjukhus, överskötarkansliet, PB 1055, 22111 Mariehamn.

Kompetenskrav enligt reglemente. Lön enligt avtal.

• Övrigt

Jultomte pålitlig tomte utan mask önskas till Östernäs på julafton. Tel 0405032261

Jultomte. Onskarni jultomte? Här finns en ledig. Tel 0408762607

• Förlorat & Tillvarataget

• Förlorat

Försvunnen. Svart kastrad katt med rött halsband försvunnen i Geta sedan aug/sept, är väldigt social” pratar mycket”. Saknar honom. /Richard. Tel 04573456614

Tappat. Pandora armband med berlocker tappat på Arken 14/12. Hittelön!. Tel 04575301112

Tomte söker jobb Hej, jag söker tomtejobb i Strandnäsoområdet. /Tomten (Emil). Tel 04573427777

Bilburen julgubbe som rör sig i Mariehamn med omnejd. Tel 0405888995

Jacka från Nautical Vem tog min jacka i misstag efter jullunchen på Nautical onsdagen den 12 december? Jag har din. Tel 0400787621

• Tillvarataget

Orange och vit katt med reflexhalsband och bjällra vill flytta in i hos oss i Dalbo. Någon som saknar sin frasse?. Tel 0505920704

► ÖVRIGT

Mariehamns stad

Bostadstomter i Västernäs

Mariehamns stad bjuder ut ett bostadsområde omfattande fyra stortomter i Västernäs. Bostadsområdet är indelat i fyra stortomter med gårdsgata som omgärdas av fem egna hem.

Stortomterna kan var för sig indelas i fem egna hemstomter på ca. 400-600 m² med en våningsyta på 200 m² inkluderande garage. Stortomterna bjuds ut till sammanslutningar.

Området ansluter sig till Västernäs småhusområde. Trafiken till gårdsgatorna matas från en bostadsgata, Svärtesgränd, som ansluts till Svanvägen.

De tallbevuxna parkområdena invid bostadsområdet ger karaktär av naturlig skogsmark.

En områdes- och byggnadsbeskrivning som kan erhållas från stadsarkitektkontoret innehåller exempel på lämpliga materialval och färgsättning angående fasader och gårdsgators beläggning.

Bostadsområdet enligt ovanstående koncept är särskilt lämpligt för ekologiskt byggande.

Preliminär kalkyl för tomtpriserna finns att tillgå på stadskansliet.

Tomten Västernäs-18-1 kommer att auktioneras ut till högst budande enligt Mariehamns stads regler för tomtutgivning.

En skriftlig intresseanmälan kan göras t.o.m. den 31 januari 2008 hos Mariehamns stad, stadskansliet, Pb 5, 22100 Mariehamn.

Stallhagens julöl tar kanske slut

■ Stallhagens första julöl, Julbock, har blivit en säljsuccé och nu finns det risk för att ölet tar slut.

– Trots att vi bryggt för högtryck räcker det inte till, säger Ålands Bryggeris vd **Stefan Blomqvist** i ett pressmeddelande.

– Branschen bokade tidigt i höstas cirka 7.000 liter. Vi har bryggt 10.000 liter, men med facit i hand borde vi ha bryggt 14.000 liter. Men det var inte möjligt med nuvarande bryggerianläggning, förklarar Blomqvist.

För tillfället pågår en aktieemission för att få in kapital för att köpa en ny och

större bryggerianläggning. Målet är att höja produktionen från 210.000 liter till uppemot 340.000 liter.

Efter två och en halv vecka har nästan 200.000 euro sålts av emissionen.

– Vi har nått första målet med emissionen. I normala fall brukar uppemot av femtio procent av den totala emissionen satsas sista dagen, i vårt fall på nyårsafton, konstaterar bryggeri-vd Stefan Blomqvist försiktigt optimistiskt.

– Önskemålet är att uppnå uppemot 300.000 euro, drömmen är en halv miljon euro. (tt-s)

Linden till sjödagarna

■ Skonaren Linden kommer till Sjödagarna 2008.

Linden kommer att göra fyratimmarskryssningar med mat inkluderat, under fredagen och lördagen den 18:e till 19:e juli. Besöket kommer till stånd som ett samarbete mellan Kasnäs Sailing ab, som chartrar Linden under två år till, Förbundet Ålands Sjödaggar och Lindenföreningen.

Från Sjödagarnas sida är man mycket nöjd med

arrangemanget, sägs i ett pressmeddelande. Därigenom kan besökare erbjudas ett alternativ till seglatserna med galeasen Albanus, vilken är inbokad sedan tidigare.

Arrangörerna framhåller vikten av att besökare kan ta sig ut på sjön i en sjöstad som Mariehamn och menar att det är särskilt viktigt just under Sjödagarna. Biljetter kan redan nu köpas via Sjökvartret. (lt)

► LEDIGA PLATSER

Rederi AB Lillgaard

Rederi Ab Lillgaard bedriver sjöfart med egna fartyg sedan 1966. Idag har vi 10 fartyg i lasttrafik både i Östersjön och i europeiska farvatten samt även längre bort. Fartygen drivs dels i egen regi och dels i samarbete med extern management, och vi behöver förstärka vår organisation i Mariehamn. Vi är idag 7 personer som jobbar på vårt kontor, vilket innebär korta beslutsvägar på basen av enkla möten och diskussioner, med andra ord en praktisk inställning till hur verksamheten bedrivs.

Vi söker en yngre person till denna inspektörstjänst,

ATT JOBBA I LAND OCH TILL SJÖSS – KAN DET VARA NÅGOT FÖR DIG?

- Du skaffar dig erfarenhet och upprätthåller din behörighet
- Du är övermaskinmästare eller elingenjör
- Du känner för att jobba både i land och ombord
- Du känner för att ha ordning i dina papper och goda rutiner för administration
- Du kan uttrycka dig på engelska i tal och i skrift, utöver svenska, övriga språk är naturligtvis bra
- Du vill bo och leva på Åland, har lätt för att ta kontakt och att samarbeta med andra.
- Du har alla möjligheter att utvecklas i jobbet och att vara med och utveckla jobbet på basen av dina erfarenheter

Dina huvudsakliga ansvarsområden är:

- Daglig drift av fartyg i nationell och internationell trafik
- Budget och kostnadsuppföljning
- Hantera försäkringsfrågor
- Dagliga kontakter med myndigheter och klass
- Planering och genomförande av varvsbesök
- Inspektion av fartyg
- Leverans och övertagande av fartyg
- Delta i arbetet med miljö och säkerhet inom gällande regelverk
- Kort sagt delta i utvecklingen av rederiet.

Låter det intressant, och du känner att du vill veta mera – kontakta

Anders Nordlund mob 040-739 53 33 eller tekniska avdelningen Kjell Gestranus mob 040-0960 847 och Sixten Johansson mob 0457-3613 492

Så kan vi diskutera vidare tillsammans för att hitta en lösning som passar dina önskemål.

Med sjöfartshälsningar

Rederi Ab Lillgaard tel 018-13120

TV-programmet

7.00 Gomorron Sve-rige [9533049]

8.15 Julkalendern: En riktig jul [3613827]

8.30–10.30 Gomorron Sverige [4856285]

13.00 Rapport [54643]

13.05–14.05 Flickan som trodde hon kunde flyga (R) [6641136] Dansk dokumentär från 2004.

15.00 Kvinnohuset [80681] **FILM** Svenskt drama från 1953. Till Kvinnohuset kommer unga Eva Lind. De flesta av hyresgästerna vet att hon är älskarinna till Tryggve Krook. I rollerna: Inga Tidblad, Eva Dahlbeck, Annalisa Ericson.

16.30 Mitt i naturen (R) [6440]

17.00 Rapport [17575]

17.10–18.00 Gomorron Sverige [579730] Sammandrag.

18.15 Karamelli (R) [85933] Barnprogram på finska. Del 14 av 16.

18.45 Säsongsavslutning: Sagoträdet [998001] Barnprogram på teckenspråk.

19.00 Bolibompa [9594]

19.00 Cirkuskiosken [54846]

19.25 Dagens visa [1424594]

19.30 Julkalendern: En riktig jul (R) [62865] **19.45** Felicias magiska ring (R) [833830]

20.00 Bobster [339]

20.00 Seriestart: Emblas hemlighet [339]

20.30 Rapport med A-ekonomi [310]

21.00 Säsongsavslutning: Solens mat [391] Matreseprogram. Del 6 av 6. I dalgången Valgraveglia bor Catia Solari som driver ett av Ligu-riens äldsta vårdshus.

21.30 Vrakletarna [662] Vrakletarna försöker ta reda på om den svenska marinen faktiskt sänkte en ubåt utanför Västervik 1942.

22.00 Röstn från St Anna – Peter Johansson [11759]

23.00 Argument [35339] Debattprogram. Del 16 av 16.

0.00 Rapport [98063]

0.10 Kulturnyheterna (R) [7498470]

0.20 Uppdrag granskning (R) [2468179]

1.20 Toppform (R) [2552131]

1.50 Out of practice (R) [2998957]

2.15–7.00 SVT24 [28498686]

10.30–16.00 24 direkt [32976204]

16.10 Sverige! (R) [3005204]

16.55 Skogman (R) [9652169]

17.55 Eftersnack (R) [26038]

18.20 Nyhetstecken [8128136]

18.30 Oddasat [67407] Samiskspråkiga nyheter.

18.45 Utiset [4345846] Finskspråkiga nyheter.

18.55 Regionala nyheter [1369759]

19.00 Rapport [20391]

19.15 Go'kväll [993681] Magasin. Lena Haglund avslutar sin resa i Ukraina med ett besök i hamnstaden Odessa vid Svarta havet.

20.00 Kulturnyheterna [69204] Bredbild. Även i SVT1 senare i dag.

20.10 Regionala nyheter [7148001]

20.30 Cityfolk [9643] Reportageserie om männis-koöden i europeiska storstäder. Del 2 av 6. Helsingfors. 24-årige Umar Kemiläinen är finsk tungviktsmästare i boxning och nu siktar han på en proffskarriär. Han hade en stökig ungdomstid med alkohol-missbruk, men räddades av en marockansk boxare. Veli-Matti, som han hette tidigare, fann lösningen på sina problem i is-lam och blev muslim. Umayya Abu-Hanna är en palestini-er född i Israel som bott i Helsing-fors 25 år. Hon blev känd som den första utlandsfödda person som presenterat ett samhälls-program i finsk tv. Topias Aro tror inte han någonsin kommer leva ett normalt familjeliv.

21.00 Slutet på historien [85846] Åsa Larsson har skrivit en halv novell. Bredbild.

22.00 Aktuellt [9376]

22.30 Carin 21:30 [9407] Pratshow med Carin Hjul-ström.

23.00 Sportnytt [77846]

23.15 Regionala nyheter [1840440]

23.25 Beautiful boxer [4052399] **FILM** Thailändskt drama från 2003 om den transsexuella thaiboxaren Parinaya ”Nong Toom” Charoenpols. I rol-lerna: Asanee Suwan, Sorapong Chatree, Orn-Anong Panya-wong. **1.25–1.55 Frufritt (R)** [1540773]

7.30 Beverly Hills [9797440]

8.25–8.55 Nanny (R) [2285778]

9.55 Montel Williams show [7780662]

10.50 Våra bästa år (R) [2767391]

11.40 Oprah Winfrey (R) [4114925]

12.30 Rachael Ray [8434317]

13.25 Memento [5377117]

13.50 Våra bästa år [7090778]

14.40 Oprah Winfrey [2165846]

15.35 Cityakuten [8936223]

16.30 Nanny [203136]

17.00 Ensamma hemma [556865]

18.00 Jims värld [208681]

18.30 Jims värld [283372]

19.00 Simpsons [308020] Amerikansk tecknad komedi-serie från 1992–93. Bart, Lisa och en grupp kändisar hjälper Krusty att få fart på sin karriär. Även 21/12.

19.30 2 1/2 män [307391] Am komediserie från 2004. Del 21 av 24.

20.00 Navy CIS [459812] Am kriminalserie från 2005.

21.00 Tre stora brudar – en liten klänning [654846] Brittisk dokumentärserie. Del 1 av 3. Veckans kvinnor som kämpar om drömklänningen är 25-åriga Katrina, 40-åriga Jaqueline och 27-åriga Lisa Lazell. Även 22/12.

22.00 The commander [643730] Brittisk thrillerserie från 2007. Del 1 av 6. Miljonären Donald Griffin hittas död i sin swim-mingpool några dagar efter att han arresterats för bedrägeri. I rollerna: Amanda Burton, Matt-hew Marsh, Nicholas Jones.

23.00 The commander [667310] Del 2 av 6.

0.00 Sex and the city [493150] Del 17 av 18. Carrie är fylld av entusiasm för sitt nya jobb på Vogue.

0.35 Sex and the city [9008976]

1.15 2 1/2 män (R) [3604792]

1.40 Guardian [2275353]

2.30 The Bondi Beach Block [1928228]

3.55 Sexual predator [5979179] **FILM** Am thriller från 2002, McKayla, Richard Grieco, Angie Everhart.

5.25 Ricki Lake [7225082]

6.10 Home and away [5412353]

6.35–7.00 Home and away [7100537]

6.30 Äntligen hälsa – yoga (R) [5748204]

6.50 Nyhetsmorgon [45847914]

11.00–12.00 Jackpot [198865]

13.00 Malcolm – ett geni i fa-miljen [571353] Amerikansk komediserie.

13.25 Malcolm – ett geni i fa-miljen [155579] Amerikansk komediserie.

13.55 Nyheterna [9842223]

14.00 Direkt: Dagens rätt [837117]

14.30 Superveterinärerna (R) [845136]

15.00 Doktorn kan komma (R) [483730] Australisk dramaserie.

15.50 Nyheterna [3804204]

15.55 Dawson's Creek [8914001]

16.50 Kung av Queens (R) [8451846]

17.15 Tredje klotet från solen (R) [264407] Amerikansk kom-ediserie.

17.45 Will & Grace (R) [7680759]

18.05 That '70s show (R) [648459]

18.35 Deal or no deal – med lottodragningen (R) [7659310] Svenskt underhållningspro-gram.

19.10 Keno [4654662]

19.15 Deal or no deal – med lottodragningen (R) [6934827]

19.30 Ekonominyheterna [749933]

19.45 Lokala nyheter [966223]

20.00 Nyheterna [302846]

20.30 Monikas mat [301117] Del 4 av 4. Monika lagar ny-årsmiddag åt Gösta och Marie-Louise Ekman. Bl a serverar hon champagnegratinerade ostron och örtstekt hjortron-ryggbiff med hummer.

21.00 Spice Girls official reu-nion [652488] Brittisk doku-mentär från 2006. Även 30/12.

22.00 Medium [303136] Am dramaserie. Del 20 av 22.

22.55 Nyheter [3650961]

23.35 Labyrint [7162198] Svensk dramaserie från 2007. Del 11.

0.35 Morgan Spurlocks 30 dagar (R) [8099711] Am doku-mentärserie.

1.30 Boston legal (R) [6455353]

2.20 Deadwood (R) [7030841]

3.20 Nattliv [8988266]

4.25 Lost (R) [1184711]

5.05 Alias (R) [7203860]

5.50–6.30 Lättlagat (R) [3444889]

6.00 X3M: God morgon med A-laget

10.00 Sinneskarusellen (R)

10.00–10.55 Veta

10.12 En sång

10.15 Kryp i skåp och skaf-feri (R)

10.20 Kryp i skåp och skaf-feri (R)

10.25 High-tech

10.40–10.55 Svea letar Linné

16.15 Strömsö Mat med Mi-chael och Matias

16.45 SALT Tommy Hellsten är teolog och skild. Han diskuterar om det är synd om de som skiljer sig.

17.15 Jul i Valhall Dansk fantasyserie. Del 19 av 24. Varning för ulven.

17.39 Nedräkning Det är katastrof! Julgubben är för fet för sin julkostym och renarna är feta som elefanter. Nu gäller hårdträning.

17.40 Futz Tecknat.

17.45 Julkalender: Tomtesko-lan Fabian förbereder tom-tarnas slutprov. Trollen firar sin midvinterfest, och Snille och Tuffe gör sitt första besök i trollhålan.

18.15 TV-nytt

18.30 Jul i Valhall Dansk fantasyserie. Del 20 av 24. Sanningens stund.

18.55 Futz Tecknat

18.55 Nedräkning Det är katastrof!

19.00 Vinäventyr med Oz och James James May från bilprogram-met ”Top gear” gillar vin, men vet inte så mycket om det.

19.30 Gränslös kärlek (R) Del 5 av 7. Fäste. Tre par och tre sätt att slå rot tillsam-mans.

20.00 TV-nytt

20.20 Sportnytt

20.24 5 minuter Bakom kulisserna på FST5.

20.30 Leende guldbruna ögon Svensk dramaserie. Del 3 av 3.

21.30 Seportaget: Norsen (R)

22.00 Neon

22.30 Spotlight

23.00 Kvällsnytt

23.05–23.20 Oddasat

Se det med egna ögon!

På webben och IPTV

www.24.ax

TV ÅLAND

INFOKANALEN

Madamen och dockan
Julklappstips? Mjuka paket? Nej, i stället hårda bandage och tuffa bud. Och det i juliga Mariehamn.

Ej Smedsböle.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Stefan Snellman. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Ak-tuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musika-pletten: Körmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Fjärde delen av sagan om Bryte den gamles ög. Veckans avsnitt även fredag 12:30. **10.00–15.00** Mittpådan. Program-ledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålands-nytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och söndag 9:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. Fråge-tävling. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas önskemusik per mess och mail. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Musikrebus. Programledare Josefina Jansson. Tävlning där man ska lösa en rebus. Svaret ska vara Ålands Radio tillhanda senast följande onsdag på adress musikrebus@radiotv.ax el-ler Ålands Radio, Box 140 22101 Mariehamn. Märk kuvertet Musik-rebus. Även söndag 13.00 **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Therese Wahlgren. Nyhetsmagasin med reportage, in-tervjuer och debatter. **17.00** Ålands-nytt. **17.10** Raka besked – av nya ministern. Programledare: Therese Wahlgren. Viveka Eriksson, Lantråd. Även söndag 14:55. **17.45** Kultu-ren. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 19:00. **18.06** Musik. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från 16:15. **20.00** Ålandsnytt. Re-pris från 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från 17:10. **20.40–20.45** Beträktelse. Repris.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [26264469]

9.15 The Royal (R) [5940353]

10.05 Nöjesrävarna [8105074]

10.30 En sann historia: Kaiku – musik i New York [6488]

11.00 Tv-nyheter [65778]

11.05 Tillbaka till Aidensfield [2749049]

12.00 Dagens rubriker [93391]

13.00 Tv-nyheter [89339]

13.05 A–studio [6564020]

13.40 A–plus [6678353]

14.00 Loppis Redesign [7575]

14.30 Läkarna [5594] Belöning. Helen erbjuder sig att hjälpa en tjeckisk barn-skötare som är gravid. Ruth ser djupare än ytan när ett tragiskt förflutet avslöjas.

15.00 Tv-nyheter [97074]

15.05 Mord och inga visor [6162049] Tävlingsseglarens död. Jes-sica utnämns till hederskom-modor i Cabot Cove, men innan seglingstävlingen hin-ner starta slår en mördare till.

15.55 Ordboken [6628556] Anna Kortelainen om det fin-ska ordet ”Aatto”.

16.00 Riksdagens fråge-

timme [60049] Direktsändning från riksdagen.

17.00 Tv-nyheter [83353] Text–tv 335.

17.08 Tillbaka till Aidensfield [300616930] Brittisk drama-serie.

18.00 Tv-nyheter och väder [6681]

18.30 Prima [33759]

19.15 Kungskonsumenten [886223]

19.45 Hemgatan [628865]

20.30 Tv-nyheter och väder [88827]

20.55 Sportrutan [2397136]

21.05 A–talk [894846] Veckans debatt.

21.50 Titos ande [3798339]

22.50 Tv-nyheter [2707223]

22.55 Läkarcentralen på Cla-rence Street [6527778] Ny början. Dan försöker åter-vända till kliniken och Susies hjärta, men för mycket har förändrats i hans frånvaro.

23.45 Nyhetsrummet [5853907] Den smyghomosexuellas mardröm.

0.10–0.20 Euronews [1393286]

6.00 Dolt ord [38914]

7.00 Frågespel [90730]

8.00 Tellus-frågesport [9414594]

8.50 Gänget och jag [7423662]

9.15 Regionala nyheter [8619594]

10.35 Hjärtan i brand [1287310]

11.00 Heta spett [12198]

11.20 Bean [9671907]

11.35 Matgalna [8618204]

12.30 Den rätta frågan [9943]

13.00 Det grymma havet [2121285] **FILM** Brittiskt krigsdrama från 1953. I rollerna: Jack Hawkins, Do-nald Sinden.

15.02 Helan & Halvan: Det bästa [200070594]

15.10 Finland express [659681]

15.50 Derrick [3524285]

16.50 Livets nödtorft [7756310]

17.00 Lille Sten [59376]

17.25 Lilla tvåan [212933]

17.45 Julkalendern [822594]

18.00 Den rätta frågan [64310]

18.25 Hjärtan i brand [4470310]

18.50 Tv-nyheter [4353865]

19.00 Regionala nyheter [12372]

19.10 Sportrutan [7401285]

19.15 Tvåans vinterväder [7408198]

19.20 Inrikesprofilen [347488]

19.30 Hem åt hunden [3469] Iida. Annukka i Lahtis måste pga tidsbrist avstå från spa-nieln Iida.

20.00 Råven [5049]

21.00 Smultronstället [67681] Drottningen Seela Sella an-länder till Mikko Kuustonens studio.

21.50 Tv-nyheter, väder och sport [4069643]

22.05 Kriminalhistorier från Finland [850933]

22.35 Ögonvitnet: Full vid födseln [3776575]

23.05 Daylight [7543204] **FILM** Amerikansk thriller från 1996. I rollerna: Sylvester Stallone, Amy Brenneman, Viggo Mor-tensen.

0.55 Tv-spelet OK – den rätta frågan [4833421]

2.00 Tellus-frågesport [4818792]

3.00–4.00 Sudoku [4829808]

4.00 Mikämikä-tvpeli [4805228]

5.00 Sudoku [4809044]

6.25 Godmorgon Finland [21039914]

9.10 Vad ska vi äta idag? [9467865]

9.15 Julkalendern Snölyktan [9464778]

9.20 Hollyoaks [1700204]

9.50 Korsord [1790827]

10.20 Emmerdale [7808020]

10.50 Nöjesnytt [6159594]

11.00 Köpkanalen [7059952]

13.15 Joulutervehdys [228391]

13.45 Kändisspelaren [446759]

14.10 Winx-klubben [3784335]

14.35 Ally McBeal [6746285]

15.30 Matstället [585643]

15.45 TOP5-frågesport [8700594]

16.05 45minuter [1975643] Ingenting mänskligt är främ-mande. Programledare: Ripsa Koskinen-Papunen.

17.00 De vackra och de djärva [181020] Amerikansk dramaserie. Grat-tis, prinsessan Alexandria Forrester.

17.25 Vad ska vi äta idag? [1902372]

17.30 Emmerdale [579681] Brittisk dramaserie.

18.00 Julkalendern [570310]

18.30 Två stjärnor i köket [555001]

19.00 Sjuans nyheter [354533]

19.15 Kauppalehtis ekono-miska nyheter [862914]

19.25 Dagens Väder [2772339]

19.30 Dolda liv [679020]

20.00 Rackarungar [371001] Dokumentärserie.

21.00 House [926575]

22.00 Tians nyheter [833846]

22.20 Resultatrutan [2850556]

22.30 Keno [480778]

22.31 Åklagaren Annabeth Chase [100907440]

23.30 Inga ledtrådar [936952]

0.30 Gremlins [7646570] **FILM** Amerikansk skräck från 1984. Om en liten varelse som förvandlar en förortsfamiljs liv till en mardröm. I rollerna: Hoyt Axton, Zach Calligan, Phoebe Cates. Regi: Joe Dante.

2.30 Nöjesnytt [7384353]

2.40 Köpkanalen [48438268]

2.41–6.15 MTV3 Julchatt [164300353]

6.15 Köpkanalen [1574204]

Nyankortsvinnare:
Ulla Nordman Ödkarby
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Det här Facebook som verkar så populärt, är det en ny sorts ansiktsbehandling? ”
MESSARE

Matt-tras-talko hos Emmaus?

■ **Hur skulle det vara** om Emmaus, marthorna och/eller någon annan frivilligorganisation tog sig an de icke användbara kläderna och arrangerade matt-trastalkor? Det kunde finnas en plats där både kvinnor och män träffas, klipper trasor, syr ihop dem, väver och sedan säljer mattorna hos Emmaus. Det inte den ena kan, kan

kanske den andra vad gäller kunskap. Klipp- och vävEmmaus kunde bli en social mötesplats, kanske med filialer runt om i landskapet? Detta med anledning av artikeln och ledaren om Emmaus pöblem med obrukbara kläder.

Benita Laanti-Helander

Låt Mise få arbetsro

■ **Vissa insändarskribenters** resonemang kring Mises avgifter får mig att reflektera över vad det innebär att leva i ett SAMhälle. Och över vad det betyder att agera solidariskt. Om jag ser snävt egoistiskt på mitt eget ensamstående liv just nu, så visst skulle jag uppskatta att ensamboende får lägre taxor. Och tänk att få ännu lägre om några år, som pensionär, oberoende av hur stor pension jag får! Och - när nu tanken väckts vill jag önska mig lägre TV-licensavgift, eftersom jag ser så lite på TV, och dessutom oftast tittar ensam.

Och varför inte tillämpa tanken även på skatten? Då vill jag ha avdrag till den del det gäller vägunderhållet, eftersom jag inte kör bil och sällan åker på våra vägar.

Men jag kan vara med på underhållet av de centrala vägarna i Mariehamns stad samt av vägen ut till Eckerö. Kanske lite vägen till Sund. Och till Långnäs...

Och jag vill också ha avdrag på skatten till den del den går till barnomsorgen, eftersom mina barn inte längre är små. Men jag kan komma att ändra mig på denna punkt om mina barn flyttar tillbaka till Åland med egna småbarn.

Vem vill leva i ett samhälle präglad av ovanstående kortsynta egocentriska resonemang? Åtminstone inte jag. I mitt samhälle delar vi solidariskt på kostnaderna, för det som är bra för oss alla, gemensamt. Och låt Mise få arbetsro. Beslut vinner sällan på att fattas i hast.

Irene Uhlin

julkalendern

Hur många kvinnor valdes in i lagtingsvalet i oktober?

Varje dag fram till jul publicerar Nyan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyans julkalender du skall klistra in bilden. Om du har klistrat alla rutor rätt har du lördagen den 22 december, då den sista frågan presenteras, en målning av Andreas Dienert. Kalendermallen kan hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Andreas Dienert. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna. Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn senast 28 december. Märk kuvertet "Julkalender". Frågor kan riktas till Karin Erlandsson, tel 528 467 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

Bevisa att Goldberg har fel

■ **Ålands** bildningsförbund bjöd in två stycken ”miljö-skeptiker”, **Fred Goldberg** och **Richard Lundin** för att hålla ett föredrag på luciadagen om deras syn på den globala uppvärmningen. Föredragshållarna sågade de flesta vedertagna sanningar om människans förmåga att påverka jordens klimat. Jag uppfattade deras slutsatser som väl underbyggda och fria från förutfattade åsikter, såsom det förväntas av forskare. Var tid har sina domedagsprofetior, som sedan glöms bort och ersätts med något nytt, det viktigaste är att det ska finnas något att oroa sig för. Oro och missnöje är trots allt ganska så drivande krafter när det gäller att få saker och ting att röra på sig. En helt nöjd människa har mycket lättare att luta sig tillbaka, ta en öl och njuta av solnedgången. Utan att ha någonting som gnager inom en som kräver åtgärder, beslut och ageranden.

Det finns säkert mycket som vi kan satsa resurser på att förbättra här på jorden. Det är därmed av yttersta vikt att vi inte involverar oss i massiva globala projekt som har en marginell, om ens någon betydelse för våra livsbetingelser här. Goldberg & co var mycket noga med att poängtera att de inte uppmanar till resursslöseri, vilket tyvärr har påståtts av vissa.

Om det är så, att Goldberg & co har fel i sina påståenden så önskar jag att någon skulle kunna peka på vart och ett av de framförda argumenten och motbevisa det. Det borde inte vara så svårt, då det satsas mycket stora belopp på att bevisa att det är människan som orsakar en global uppvärmning. Någon av våra lokala miljöskyddsföreningar kanske skulle kunna göra det, jag antar att de hade någon närvarande på föredraget. Ett mycket stort tack till

Om det är så, att Goldberg & co har fel i sina påståenden så önskar jag att någon skulle kunna peka på vart och ett av de framförda argumenten och motbevisa det, menar insändarskriverten

Ålands bildningsförbund för en intressant och väldigt givande tillställning!
Joonas Kiukkonen

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

- Svar till myrkrypningar, dina muskler är säkert spända i rygg och lår. Ring kiropraktor Sandra Ekström och fråga om hon kan hjälpa dej. **0457.**
- Vad då, motorbanan eller golfbanan? Banan som banan. **Billy Boy.**
- Men snälla!? Ni som inte klarar av att köra över 70 km/h så fort de kommer en isfläck på vägen, kan ni inte ta bussen istället!? Eller åk för fan med kompisen som kan hålla 90! Blir så tokig över att vi "normala" människor ska måsta stiga upp 30
- 179 euro för en prenumeration på Nyan. Det är ju 15 euro dyrare än förra året. Rena rånet. Lagg mer lördag om det är den man ska betala för. Mer för pengarna i den blå som inte höjt priset trots en tidning till. **0457.**
- Visst var det kryptiskt, men alla behöver inte förstå allt. **0457.**
- Sätt golfbanepengarna istället på en sopförbränningsanläggning så vi slipper att köra våra sopor till grannlandet och därtill betala för det. Vad man skäms för våra politiker. Omvärlden skrattar åt oss. Ha, ha, ha. **0400.**
- Till myrornas hyresvärd. Begär att din läkare skriver ut Syfrol, det fungerar. Annars kan det hjälpa att stretcha, torrborsta och duscha benen med växelvis kallt och varmt vatten. **Hälsningar ME.**
- En jättestor ursäkt till den manliga cyklisten som jag inte såg vid utfarten vid Arken tisdag 18.12 på kvällen. Hoppas allt gick bra trots halkan. **Killen i den röda Polon.**
- 179 euro för en prenumeration på Nyan. Det är ju 15 euro dyrare än förra året. Rena rånet. Lagg mer lördag om det är den man ska betala för. Mer för pengarna i den blå som inte höjt priset trots en tidning till. **0457.**
- Sätt golfbanepengarna istället på en sopförbränningsanläggning så vi slipper att köra våra sopor till grannlandet och därtill betala för det. Vad man skäms för våra politiker. Omvärlden skrattar åt oss. Ha, ha, ha. **0400.**

- Det här Facebook som verkar så populärt, är det en ny sorts ansiktsbehandling? Var kan man då beställa en sån? Någon som har tel nr? **040.**
- Är de ingen som saknar sin tamkisse? Vitt ansikte, tassar, bröst, grå hjässa, rygg och svans. Finns i Emkarby sen 9 december. **Info tel 0457 374 9926.**
- God jul! **0457.**
- Jag känner mig som den lilla renungen i reklamen från Finnair som är helt ensam... Som hittar sin flock i slutet. Frågan är då bara om jag hittar min? **0457.**
- Jävla gnällande, var glada att vi inte firar Rysslands nationaldag. **Suomi ålänning.**
- God jul världens bästa familj **ö Jennifer:-)**
- Varför ny färja till Föglö om det ska bli tunnel dit oxå! Dubbla problem eller? **040.**
- Lugn och fin du som bor på Klinten och är 10 min för sent på grund av trafikkaoset varje morgon så är en rondell på gång där! Ha is i magen så länge! **0457.**
- Klockan är 20 över 11 och fortfarande ingen "morgontidning" i Lumparland och det är inte första gången! Jag har aldrig begärt att det ska bli morgontidning, för mej var det perfekt förut med kvällstidning då var den i alla fall färsk när den kom även i skärgården, jag vill ju för f.n inte ha en tidning som är ett halvt dygn gammal! **040.**

NYANS ROS

- ...till **FotoPlus** i Mariehamn för alltid god service till julkortsbeställare. God Jul önskar herdens familj.
- ...till eko-odlaren **Isabel Kvarnfors** i Sund för persiljan vi fick. Krya på dig, hälsar små och stora vid Waldorf-barnträdgården.
- ...till **Mariann, Britt-Marie** och **Riekstina** och God Jul från oss två i Sندا. Glatt överraskade vi blev då posten kom med ert brev och vi blev bjudna till julens bord att njuta av allt gott, vi saknar ord. Tack!
- ...till **Gullvivans personal** som julsmyckade Valborg så vackert till julfesten. Från en som var där.

HÄLGE

ZITS

Värst är att utföra sina vanliga ärenden medan de mest dedicerade julklappsköparna rör sig med fem knops hastighet mitt i faret där andra måste gå med tjugo.

STRESSAD KÅSÖR I ÅBO UNDERRÄTTELSE

Inpass Jan Kronholm

Hästarna som kom hem

I bland läser man något som man känner att man omedelbart måste föra vidare till andra. Så kändes det här om kvällen när jag bland posten som jag burit in fann en tidning som jag är särskilt svag för: "Pedersöre", Jakobstads Tidnings jul- och hembygdsbilaga. Den lär förresten vara landets äldsta i sitt slag, utgiven varje år sedan 1909 och oftast fylld av intressant lokalhistoria.

Nu fångades jag av en särskild artikel. Läkaren **Harry Borgmästars**, född och uppvuxen i Esse, skriver om hur det gick till när **Wäinö Borgmästars** på Ingersfolk i Esse fick hem sina hästar från vinterkriget.

I vinterkrigets hårda strider spelade de tusentals inkallade hästarna en ytterst viktig roll. Många fick sätta livet till, men en hel del kunde också hemförlovas efter att vapenvilan slutits den 12 mars 1940. Soldater och evakuerade karelare hade dock förtur på de överbelastade tågen och det dröjde innan hästarna kunde fås hem.

Men hästarna behövdes i vårbruket och när det gick ett rykte om att en hästtransport hade anlänt till Gamlakarleby station satte sig bonden Wäinö Borgmästars på sin cykel och trampade den 45 kilometer långa vägen till stationen, nog också lite orolig över i vilket skick hans hästar skulle befinna sig om de alls fanns med.

Väl framme fann han en massa hästar på några ingärdade ängar intill stationen, men det visade sig att byråkratin släpade efter och den myndiga fältväbel som fanns på plats kunde inte ge ut några hästar. Wäinö vill dock inte trampa den långa vägen tillbaka med oförrättat ärende och förklarar att han nog kan bevisa vilka hästar som är hans.

– Bevisa då men inte tror jag någonting förrän jag sett det med egna ögon, blir svaret.

Wäinö får med sig fältväbeln till ängarna och klämmer till med sin skarpaste lockvissling.

"Borta på andra sidan hagen lyfter två hästar sina huvuden, skriar till svar och tränger sig snabbt fram till Wäinö och börjar gnugga sina huvuden mot honom med alla tecken på ett kärt återseende."

Fältväbeln blir övertygad och han får sina hästar. Pappren ordnas och när fältväbeln lyfter handen till avskedshälsning stryker han i förbifarten med rockärmen över ögonen, skyller på att vårsolen och blåsten tar så i ögonen.

På hemvägen när man kommit så långt som till Kållby i Pedersöre blir hästarna ivriga och deras husbonde måste släppa dem fria. I full galopp sätter de av mot hemgården i Esse, "där de sedan rusar runt i uppsluppen glädje".

"Den kvällen var nog en av de lyckligaste vid Ingers", skriver Harry Borgmästars: "Wäinö går ännu med bröd till hästarna och när han klappat om sina arbetskamrater konstaterar han att nog blev det så att vårvädret också känns i hans ögon".

Visst är det en fin berättelse! Nu måste jag snyta mig, fast jag inte är förkyld.

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Och så börjar allting om från början igen

På is? På våren i fjol hotade landskapsregeringen att lägga golfplanerna i Godby på is efter stark kritik från oppositionen. Nu är frågan om golfbanan är på is eller om den har dränkts.

Fotomontage: MAGNUS ANDERSSON

17-12 är bättre än 15-15 om ett förslag skall fällas. Nu står en klar majoritet av lagtinget bakom beslutet att det inte skall byggas golfbana i landskapets regi.

Frågan är vad som händer nu.

Beslutet i lagtinget i går kom inte som någon överraskning. Man hade kanske väntat sig en mindre klar majoritet, men i övrigt var det så här det skulle gå.

Hur många som egentligen är emot en golfbana i landskapets regi är inte helt klart. En del av dem som röstade nej motsatte sig enbart markbytena. Men slutresultatet är i vilket fall som helst att landskapet inte skall bygga golfbanan.

Däremot anser en riktigt stor majoritet i lagtinget att banan skall byggas, men i privat regi. Man tror uppenbarligen att Åland behöver golf.

Så hur blir det nu?

Finns det en eller flera privata som vill satsa och som kan plocka hem vinst av kringeffekterna?

Hittills har det sagts att det inte finns privat intresse, eftersom banan i sig inte gör någon rik. Den som satsar pengar i själva banan kan vara glad om man får verksamheten att gå runt. Vinst skall man inte räkna med.

Men om den som satsar också har hotell, restaurang, butiker, då kan det bli pengar den vägen. Golfarna är enligt alla marknadsundersökningar rätt bra på att lämna pengar efter sig.

Och om den som satsar dessutom har en båt eller två som går i trafik mellan Åland och omvärlden, en båt som golfarna måste gå ombord

på för att komma till och från golfbanan, då kan satsningen sannolikt försvaras.

För fyra år sedan, när man fortfarande diskutera att bygga banan i Grelsby, var Alandia-bolagen redo att finansiera satsningen.

– Vi är intresserade av att själva arrendera marken, bygga golfbanan och äga den. Sedan vill vi hyra ut den och som vi ser det är det i dag bara Ålands golfklubb som har den kunskap som krävs för att kunna göra det, sade Alandia-bolagens vd **Johan Dahlman** den gången till Nya Åland

Man räknade den gången med en investering på 4 miljoner.

– Vi räknar dels med avkastning från anläggningen, dels med kringeffekter. Det är positivt för våra försäkringstagare att det kommer hit fler turister och då får vi fler försäkringstagare, sade Dahlman hösten 2003.

Också då sprack planerna på markfrågan. Men om golfen då kunde ses som en bra affär för Alandiabolagen, genom att den skulle gynna bolagets kunder, så borde läget vara ungefär detsamma i dag. Skillnaden är att man har en annan vd.

Och hur är det med Ålands ömsesidiga, kan man där ha någon glädje av eventuella kringeffekter, så stor glädje att det kan löna sig att gå in och satsa?

Om inte så är det typ rederierna, hotellen och restaurangerna som måste gå samman och satsa. Om det skall satsas. Viking Line och Eckerö har var sin nya färja att fylla, Viking kan dessutom boka in gäster på sitt eget hotell – dubbel nytta där – ,Wiklöf Holding har Arkipelag och kultur- och kongresshuset, som väl är tänkta att stötta varandra, men en och annan golfare kan man ha behov av. Också de övriga hotellen behöver gäster och restaurangerna likaså, så visst finns det behov av något som drar folk till Åland också före och efter juli.

Planerna finns, kalkylerna finns, intresset är pejlät.

Det tog tio år att komma så här långt. Finns det någon som vill ro projektet i hamn eller har den tid och det arbete som har lagts ner helt enkelt varit bortkastat?

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2008

Fortlöpande helår.....	179 €
halvår.....	95 €
kvartal	49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007			
M:HAMN 01.50 11.00	→ ÅBO 08.00/09.00 → 17.00/18.30	M:HAMN 12.55 L → 23.20 L	
M:HAMN 23.55	→ H:FORS 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15	
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj./försälj. ej kan garanteras			

Jultrafiken: Kontakta vår bokning!

På Åbolinjen ändrar avgångstiderna från 20.12

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00 – 00.50 → 01.00 – 10.00

10.00 – 05.00 ← 04.50 – 18.00

Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi

Check-in senast 30 min. före avgång

ÅRSKORT 10€!

Ger rabatt på

resor till

Tallinn,

kom in så

berättar vi mera!

ÅLANDSTRAFIKEN 23.11-07-6.1-08

MARIEHAMN – KAPELLSKÄR

Måndag – torsdag

Fredag – söndag

MARIEHAMN KAPELLSKÄR

08.00 → 09.30 07.00 I) → 08.30

16.00 → 17.30 13.00 → 14.30

15.30 → 12.00 19.00 → 20.15

22.30 → 19.00 12.30 → 09.00 I)

18.30 → 15.00

00.05 → 20.30

I) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Buss Stc-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND STOCKHOLM

01.10 L → 06.30

04.35 M → 09.40

10.15 M 2) → 15.30

14.25 M → 18.55

14.10 M → 07.45

23.35 M → 16.45

07.45 M → 18.00 2)

03.20 L → 20.10

2) Reservation för charteravgång

Reservation för charteravgång, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan

avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

M=Mariehamn L=Långnäs

Boka alltid din resa!

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 111, bokn. 262 11

www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONS-UTRYMME

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland

Turlista t.o.m. 24/4 2008

OBS! Lokala tider

Från Eckerö		
Alla dagar	13.30	18.30
Fredag-måndag	8.30	13.30

Från Grisslehamn		
Alla dagar	10.00	15.00
Torsdag-söndag	10.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10-resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. Extra turer fr. Eckerö: 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. Extra turer fr. Grisslehamn: 5/12 kl. 20.00. Ej trafik 24-25/12 och 1/1 2008 kl. 10.00.

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn 10.00 → Sto 15.45

Sönd-tisd 18.00 → M:hamn 02.00

Onsd-lörd 18.00 → M:hamn 03.30

BIRKA CRUISES

ÖESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN

Jul- och nyårstrafiken

Julaften 24.12 lördagstrafik
Juldagen 25.12 ingen trafik
Annandagen 26.12 ingen trafik

Nyårsafton 31.12 lördagstrafik
Nyårsdagen 1.1 ingen trafik

God Jul & Gott Nytt År
önskar vi på

STADSBUSSEN

Transporter, flyttningar & uthyrning av förvaringslådor

DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111
www.samtrans.aland.fi

TORSdag 20 DECEMBER 2007

| dagens ålänning | | vädret | | dagens rätt |

”Man ska ta bort alla måsten vid jul”

Efter en stunds övertalning lyckas vi få **Pernilla Lundberg** att säga ja till att medverka. Vi hittar henne i julruschen och hon berättar att hon är 34 år, arbetar på sjukhusets intensivvårdsavdelning och bor i Mariehamn.

Vad gör du på julaften?

– Jag ska faktiskt jobba på julaften. Det blir att fira med mamma och pappa på juldagen istället, då äter vi julmat.

Hur känns det att jobba just den kvällen?

– Det gör mig ingenting, det är rätt lugnt och skönt.

Leker ni tomte då och delar ut julkappar till varandra?

– Inte vad jag hört i alla fall.

Vad är ditt bästa tips för att hitta harmoni till juldagarna?

– Man måste absolut få bort alla måsten. Man behöver inte köpa hundratals julkappar, man ska inte heller laga tonvis med julmat. Jag tycker inte att man måste besöka alla släktingar, det skapar bara stress. Som sagt, ta bort alla måsten.

Julaften på jobbet. Pernilla Lundberg kommer inte att titta på Kalle Anka hemma eftersom hon jobbar på julaftonskvällen.

Vem skulle du vilja ge en speciell julkapp till?

– Till personalen på intensivvårdsavdelningen för att de är så bra att jobba med

Tycker du att Mariehamn är bra som julkappsstad?

– Ja, det finns rätt mycket. Dock är det rätt dyrt. Ska man köpa stora mängder så förstår jag att

man åker till Sverige eftersom det är billigare där.

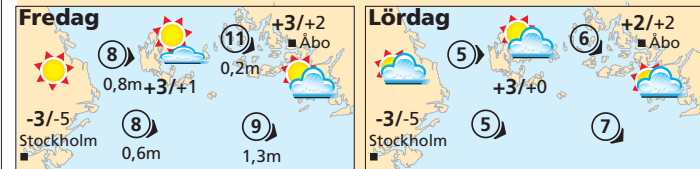
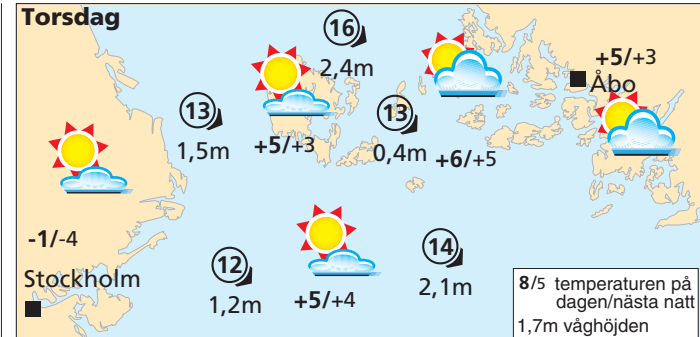
Vad har du tänkt göra på nyårsafton då?

– Jag kommer att fira med en kompis och jag tror nog att det blir lite champagne också.

Vill du hälsa till någon?

– Till alla jag känner.

TEXT OCH FOTO: TOMAS HENRIKSSON

I går kl 14 temp. moln.

Jomala +1 sol Åbo +1 sol Helsingfors +2 moln Stockholm -3

Nyhamn +2 VNV 7 m/s Märket +0 V 8 Kumlänge +2 V 4

Vattenståndet i går kl 14 Föglö +3 cm Åbo +7 cm

Solen i dag Upp Ner Mariehamn 9:43 15:33 Helsingfors 9:23 15:12 Stockholm 8:43 14:48

Max/min temp. 12.12 - 19.12. klo 8

Jomala +2,7 12.12. -5,2 13.12. Åbo +2,0 18.12. -9,3 14.12. H:fors +2,5 18.12. -6,8 14.12.

För ett år sedan temp. moln.

Jomala +3 sol Åbo -0 sol Helsingfors +1 sol

Utomlands i går

Köpenhamn +0 Paris -1 Oslo -8 Wien -2 Bryssel +0 Madrid +8 Berlin -1 Rom 12 Moskva 0 Aten +9 London +5 Las Palmas 15

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Ärtsoppa

1-2 burkar ärtsoppa, beroende på storlek
ca 150 g rökt kassler eller skinka
10 cm purjo
mejräm
senap
hackad lök

Tärna kasslern, skiva purjon tunt och låt dem fräsa i litet smör eller olja i en kastrull. Slå på vatten och burksoppa enligt proportionerna på burken. Koka upp under omrörning. Hacka litet gul lök och ställ fram med senap och torkad mejram, så var och en kan krydda själv. Eventuellt bröd till. Avsluta med frukt.

TIPSA 0457-313-4444

MESSA 0457-323-4444

RING 018-23444

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Torsdag 20.12
Köttfärsournedo med skysås, GL
Fiskpytt med rödbetssallad, GH
Quornkalops, GL
Dagens soppa

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

Vi önskar våra kunder och leverantörer

God Jul & Gott Nytt År

Bröderna **Esförkmans**
PLÅTSLAGERI
Tel. 17 503

LÄMNA ALDRIG LJUSEN OBEVAKADE!

Kontrollera batterierna i din brandvarnare

MARIEHAMNS RÄDDNINGSVÄRK

Marknadens mest prisvärda spisar!

Vi gör också kompletta monteringar

God Jul & Gott Nytt År! P.s. Du är alltid välkommen in på en rykande kopp kaffe!

HUS & FRITIDSCENTER
Uppgårdsvägen 3, tel 14 554

Vi önskar alla våra kunder

God Jul & Gott Nytt År

SKORSTENS SPECIALISTEN PÅ ÅLAND
GMATTSSONS MURERI
Kalmarnäsv 212, 22 140 MARIEHAMN

Fax 12 688, e-post: gm.mureri@aland.net
Bosse 0457 361 3977 Kent 040 550 2649

erbjudande
Gäller t.o.m 31.12.2007
Ostpresentförpackning
Valio röd 527 g

895 pkt
Utan Plussa-kort 9,99 pkt
Fredag 21.12 bjuder vi på glögg och pepparkaka

MATHIS
Punketen
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Vard. 9-18, lörd. 9-14, Julaften 9-12
www.mathis.ax

Vi önskar alla kunder & leverantörer

God Jul & Gott Nytt År

Motor Verkstad
MARIEHAMN ÅLAND

• Oljor
• Tectyl rostskydd
• Eagle One bilvårdsprodukter

Godbyvägen 4. • Tel. 22591 • Öppet Måndag-torsdag 8.30-17.00, fred. 8.30-16.00 • www.lungdahlmotor.com

Hos oss hittar ni julens alla härliga blommor, arrangemang och planteringar!

ÄDELGRAN 55,-

Blandade julbuketter 14,90

BoGrönt
JULÖPPET: vard 9-19, lörd 9-17, sönd 12-17, JULAFTON 9-12

Rosenblads Trädgårdsbutik Västra utfarten, tfn 23 366
www.rosenblads.ax